

Z A P I S N I K

III. zasedanja Mestne ljudske skupščine v Ljubljani, ki so je vršila dne 29. junija 1946. ob 8 uri zjutraj v Frančiškanski dvorani.

Navzoči: predsednik Albreht Fran, podpredsednik Kraigher Sergej in podpredsednik dr. Stanovnik Ivan.

Tov. predsednik MLO Albreht Fran otvori ob 8.30 uri III. zasedanje Mestne ljudske skupščine z naslednjim nagovorom:

Tovariši in tovarišice! Pozdravljam vse navzoče, posebno tovariše odposlance, zastopnico APZ in druge zastopnike. Od zadnjega zasedanja MLS beločimo dva važna dogodka v zgodovini MLO. To je: prvič sprejem rednega proračuna v okviru zveznega in republiškega proračuna. Ta proračun, ki je bil v začetku mišljen v precej višjem obsegu se je moral pod silo razmer prilagoditi danim zahtevam, ki so skrajno varčevanje in pa čimboljša okrepitev dinarja. Vendar se nam je posrečilo kljub prvotnemu zmanjšanemu proračunu zvišati z izrednim kreditom tako, da upamo, da bomo lahko izvršili svoj načrt. Drug važen dogodek tov. in tovarišice je, obelodanjenje zakona o ljudskih odborih. S tem je našemu MLO dana smer in pot za uvrstitev in okrepitev ljudske oblasti. Ko danes polagamo obračun o našem dosedanjem delu in nakazujemo smer za bodoče vas prosim, da se v diskusiji živahno udeležujete razprave, stavljate predloge in zasledujete delo naših referentov in poročevalcev, vsaj v toliki meri, v kolikor je bilo to predmet razprav na terenu, od kjer je bilo stavljenih mnogo predlogov.

Predne preidemo na delovni dnevni red, je treba da izvolimo verifikacijsko komisijo. Irosim tovariše, ali ima kdo kak predlog.

Tov. dr. Skala predlaga tovariše: ing. Bloudček-a, Stopar Viktorja in tovariša Zlatnar Mirka. Predlog je soglasno sprejet.

Verifikacijska komisija ugotovi sklepčnost skupščine: od 59 izvoljenih poslancev je prisotnih 44, upravičeno izostalih 12, 3 neupravičeno.

Tov. predsednik predlaga, da se preide na izvolitev delovnega predsedstva.

Tov. Tuma Ostoj predlaga za delovno predsedstvo tov. Borštnarja, dr. Škerlija in Drobež Franca. Predlog tov. Tume je soglasno sprejet, nakar pozove tov. predsednik delovno predsedstvo, da zavzame svoje mesto.

Tov. Borštnar prevzame mesto predsednik skupščine ter prosi za poročilo overovateljev zapisnika II. zasedanja skupščine in čitanja sklepov. Dr. Škerli, kot overovatelj za pisnika II. zasedanja, ki se je vršilo 5.I.1946. izjavlja, v svojem in v imenu tov. Trčka, da sta zapisnik pregledala in ugotovila, da je popolnoma točen in verodostojen.

Tov. Tuma Brane prečita sklepe tega zapisnika.

Tov. Borštnar Jože - delovni predsednik - preide k volitvam overovateljev zapisnika III. zasedanja skupščine MLS in prosi tov. poslance, da predlagajo. Tov. dr. Hugo Skala predlaga tov. Luca Danila in Tuma Ostoja. Predlog da na glasovanje in je soglasno sprejet.

Tov. Borštnar Jože imenuje še zapisnikarje in sicer tov. Milko Žičkar in Lovstik Mileno.

Nato prečita delovni predsednik dnevni red:

1. poročilo o delu MLO tov. podpredsednika IO MLO Kraigher Sergeja
- poročilo o proračunu poverjenika za finance tov. Gorjanca
- diskusija

2. Stanovanjsko vprašanje, gradbena delavnost in predlogi za najetje posojila za gradavo stanovanjskih hiš, tov. Trtnik Lojze, diskusija
3. Poročilo tajnika o novem zakonu o LO diskusija
4. Reorganizacija Izvršilnega odbora MLO
5. Poročilo odelovanja ljudskih sodišč - predsednik okrajnega sodišča Verbič Srečo in predsednik okrajnega sodišča Omladič diskusija
6. Slučajnosti
7. Izvazav in zaključek

vpraša prisotne, če ima kdo kakšno pripombo. Dnevni red je soglasno sprejet.

I. Poročilo o delu MLO:

Kraigher Sergej poroča: Moja naloga je, da podam poročilo o delu na podlagi sklepov II. zasedanja ILS in na podlagi navodil predstava SNOB-a in vlade. Za razliko med I. in II. zasedanjem ILS lahko stavljamo sledeče osnovne značilnosti na čas teh 6 mesecev:

novni in najbolj značilni moment za naše narode je sprejetje ustave. Na podlagi sprejetja ustave se je pristopilo k intenzivnemu zakonodajnemu delu naših ljudskih skupščinah. Zakonodajci jih sprejme LS v obliko so dejansko uresničevanje tistih načel, ki smo jih sprejeli pri sprejetju ustave. Zato se pa moramo zavedati odposlanci in odposlanke, da s tem, ko si prizadevamo, da jih spravimo v življenje, je to nadaljevanje borbe, ki smo jo izvajali z orožjem in na političnem polju. Sprejetje ustave je dalo osnovna načela in smernice, na katerih se gradi naše življenje. Zakon v konkretnih vprašanjih posega v vsa vprašanja v našem življenju, tako v življenje samoznanih in življenje slojev in zato povzroča globoke spremembe v življenju. Prav to prizadevanje naših drž. oblasti, prizadevanje naših ljudskih oblasti, da se tista načela, za katere se je vodila osvobodilna borba, da je prav to prizadevanje ena glavnih značilnosti za razdobje po sprejetju ustave, na podlagi katerih morajo odstavniki ljudskih oblasti vršiti svoje delo. Rez dvoma je, da nam z izvajanjem zakonov v življenje, v pojmovanju ljudi izvesti oboko spremembo, ker je nemogoče izvajati te zakone, ne da bi mi spremenili tisto staro gledanje na oblast tako v državnem kot v družbenem življenju, ki je prevladovalo naše močnice in ki jih hočejo še prejeti inoti kot osnovo svojega življenja.

nančni zakon ali zakon o proračunu, ali zakon o gospodarskem natančnosti posega na gospodarsko področje naših narodov in določa obliko življenja vseh naših narodov in vsakega našega državljanca. Z drž. proračunom so točno določene postavke v okviru naših močnosti in je v. Kardelj v diskusiji v LS označil to kot enega največjih uspehov naših narodov v 10 mesečnem življenju po osvoboditvi, da so naši narodi dobili jasen vpogled v državne osnovne državne posle in so sprejeli proračun. Prav tako posega in bo še vedno posegal v življenje področnikov gospodarski načrt, ki bo za našo in krajšo dobo v okviru trajnega načrta tudi določil konkretne naloge organov državne oblasti. Zakon o LO, o splošni državni kontroli, poverja namembne v delu državne oblasti in upravnega aparata na ravni stanju stari Jugoslaviji, na katero se morajo naše močnice privaditi in s tem novim pojmovanjem pristopiti k našim novim oblastem. Prav tako zakon o zakonu, zakon o matičnih knjigah, zakon o agrarni reformi, zakon o vajencih, ki vnašajo v naše življenje popolnoma novo stanje in pojmovanje, zato je treba potrpežljivo objašnjevanje, da naše ljudske močnice spoznane tista načela, za katera so se borile, da bodo lahko v tem pogledu mobilizirale vse sloje za njih izvajanje. Ljudske močnice morajo videti v teh zakonih svoje orožje, prav to orožje, ki ga imamo v dobrih inih inženir in obnem, da s tem

v zvezi polnenja s svoj našega družabnega življenja naprej. Če pogledamo na osnovne politične momente, ki odražajo položaj naše države v tem razdobju od 5. I. pa do danes, je brez dvoma ogromen delovni polet za uresničevanje nalog, ki jih je postavil tov. TITO v nevoletni poslanici na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja. Ravno ta delovni polet omogoča, da lahko naša skupščina v Beogradu sprejema nove zakone. Za delovni polet poverča tiste spremembe v množici, ki so potrebne, da se bodo lahko vpljučile v zakonodajno delo naših oblasti: 1. prvomajsko tekmovanje predstavlja nov odnos delovnih množic do dela in oblasti ker je omogoča, da bi delovne množice toliko prispevale k izgradnji domovine, če ne bi snatrale države za svojo lastno državo in da delajo v r. n. ci za svoje boljše življenje.

2. Na drugi strani pa pomeni tekmovanje istočasno najhitrejšo pot, da se način življenja in stare okostencle navade odpravijo in da se vse delovne množice vključijo v enotni delavni kolektiv, za osnove boljše a življenja. Drugi važen političen moment v tekmovanju je, da tekmovanja zaračunaje delovne množice Jugoslavije. V prvomajskem tekmovanju so nam postali enako blizu kakanjski rudarji, vrbiški rudarji iz Aleksinca in kakor tudi rudarji slovenskih rudnikov. Prav tako je delo tekstilcev iz Beograda, kakor tudi aspek tekstilne industrije v Sloveniji odločilno pripomoglo k dviganju celovnega produktivnega člana. V tem skupnem delovanju se gradi tisto bratstvo in edinstvo, ki se je začelo v času osvobodilne borbe.

Novi moment, ki daje novo sliko notranjema življenju naših narodov je vprašanje mladinskih brigad. Vsi veste, da se gradi proga Erčko-Banoviči in da vsi narodi Jugoslavije pošiljajo mladinske brigade, pa ne samo narodi Jugoslavije ampak tudi ostali slovanski narodi in prišla je kaj tja tudi francoska mladinska brigada. To ostvarjenje delovnih brigad in vključevanja mladine v to delo je brez dvoma važen političen moment in doprinos k notranji ureitvi v naši državi. Tudi ta pojav je nov. To je ovoren nov moment, ker vnaša v mladino duh organiziranosti pri vajoji in vnaša duh podrejanja svojega življenja skupnim nalogam. Novo pa je tudi zato, ker nam s novim članom ravno mladinske brigade omogočajo, da rubimo stare, okostele norme starih strokovnjakov in jim damo možnost k izboljšanju dela. Dejansko pomeni ustanavljanje teh mladinskih brigad, da se izvede revolucija na polju naše snalosti in tehnike in te tehnične norme pri izgradnji naše domovine. To je pomembno volilnega pomena za Slovenijo, ki ima največ strokovnega kadra, vendar pa trpi ravno ta strokovni kader na tem, da se p. o. več krčevito drži starih okostelih norm in se težje vključuje ter zavira delovni polet v našem delavskem razredu in mladini. Ljubljana bo dala 1.100 mladincev zaprosila Erčko-Banoviči, vse ostale slovenke brigade, ki bodo opravljale važno delo pa 2.000 mladincev. Jasno je, da mladina sama ne bo mogla izvršiti vseh naporov, če ne bo dobila vse pomoči od strani naših oblasti in ostalih množičnih organizacij. Dela pa, ki jih bo mladina opravila, kakor tlakovanje dveh cest, izgraditev roge Ircerje-Borovnica, porušenje vialukta v Borovnici, izgraditev proge Črnič-Banarci so stvari, ki bodo prinesle izboljšanje našega življenja. Velikoga pomena za Ljubljano je tekmovanje, ki ga je napovedalo mesto Beograd prestolice vseh federalnih edinic izvajanja oblasti in predpisov in da okretizacije dela našega upravnega aparata. Ko govorimo o velikem delovnem naporu, ki odreja naš notranji položaj in večje enotnost naših narodov moramo ugotoviti istočasno eno glavno ovir, to so stari predhodki, stare gledanje na življenje, stare težnje po obnovi komednega življenja našega občana, ko se prebivalstvo ni znalo priključiti s ločnim naporom naših delovnih množic. Proti tej težnji moramo ravno s svojim delom voditi borbo in zagotoviti njihovo lastno prevzgojo.

Drug naš sovražnik, ki se je pojavil in ki dviga glavo ravno po velikih manifestacijah je klerikalizem. Stari klerikalizem, ki je zadal ogromno gorja, odkar je slovenski narod nastopil v zgodovini, prav posebno v času osvobodilne borbe, ta smatra, da je danes zopet čas, da začne iskoriščati cerkev in vero v politične narone in na podlagi težnj po lagodnem življenju našega prebivalstva prepričati v evsogojnost našega prebivalstva v novem ljudskem duhu. Borba za to, da te elemente ne bo uspelo zavreti delovnega člana ljudskih množic, je eden od osnovnih ter. ljev našega oblikovnega dela, katerega moramo podrediti naše delo.

Proračun MIO je odraz osnovnih smernic politike v naši državi in osnovnih problemov našega mesta. Dve osnovni dejstvi sta značilni za naš drž. proračun, v katerem se odraža naš mestni proračun. Tov. Žujevič je pri bil dejstvo, da je Jugoslavija skoraj edina država na svetu (razen SZ) koder se obtok denarja kreta pod prevojnimi nivojem bankovcev. Prav to je osnova naše finančne politike in osnova našega celotnega drž. proračuna.

Druga značilnost je v kombinaciji svesnega, federalnega in mestnega proračuna. Gotovi del svesnega proračuna je namenjen federalnim odiniam in postavke v federalnem proračunu so namenjene potrebam posrednih IO. S tem se izraža demokratični centralizem na katerem je zgrajena naša država. S tem v zvezi je sam proračun nov doprinos k temu, da se narodi Jugoslavije spoznajo s prilikami in potrebami drugih jug. narodov, da se čuti obdobje vsakega posameznega državljanu, da bo znal podrojeti svoje potrebe celotnim potrebam jugoslovanske domovine.

V postavkah osebnih izdatkov se odraža personalna politika in notranje delo MIO. V januarju smo na podlagi sklepov II. zasedanja pristopili k reorganizaciji našega upravnega aparata, pri čemer ne razumemo samo izključno osebnih spremembe, ampak je osnova pri tem, da se razbije star sistem dela in se izvedejo tako personalne spremembe, da zagotovimo, da bo delo odgovarjalo novemu duhu. Drugo načelo, ki je bilo navedeno pri reorganizaciji, je potreba ločiti funkcionalni aparat od operativnega. S tem v zvezi so se ločila mestna podjetja od uprave v obliki ustanovitve novih mestnih podjetij. Tretje načelo je bilo načelo štednje, to je maksimalne storilnosti vseh uslužbencev in povečanje produktivnosti dela in prevežanje uradniškega aparata, ki bo pripomogla k zmanjšanju birokracije. Četrto načelo, ki je bilo postavljeno od predsedstva vlade, da reorganizacija mestnega upravnega aparata ne sme biti podobna starim vodstvom, ki so bile predmet ključnih obračunavanj in strankarskih nasprotitev, ampak, da mora MIO zagotoviti tem ljudem nova službena mesta. Ob času II. zasedanja IS smo imeli 1024 uslužbencev, za katere so značali stroški dia 2,714.000.- od teh je bilo 155 uslužbencev prevedenih v mestna podjetja in drž. narodno magazine Na-Ma, 44 je bilo upokojenih, 67 pa odpuščenih. Skupno je pri reorganizaciji upravnega aparata izpadlo iz mestnega proračuna 378 nameščenecv. Danos ima MIO 717 uslužbencev, za katero je potrebno 1,839.000.- din mesečno, sistematiziranih mest je 151. Od 167 odpuščenih uslužbencev je danos dobilo zaposlitev 157, nezaposlenih pa je ostalo 17 uslužbencev, to so oni, ki niso hoteli sprejeti ročnega dela ali pa nimajo potrebnih kvalifikacij, niti političnih niti strokovnih. Dobra stran se je takoj pokazala v večji intenzivnosti dela, n.pr. pri oddelku za trgovino in preskrbo, kjer se je aparat skrčil od 206 na 110 uslužbencev in je bil prisiljen, da organizirajo prenos dodelitve civilskih nakaznic na alične odbore. Seveda je bilo treba pri tej reorganizaciji premagati neznanje in dvome in pomisleke posrednih uradnikov-birokratov, ki se pod krinko strokovnjakov držijo starih načinov dela, na katero so bili navajeni. Reorganizacija zato še ni zaključena in bo treba na podlagi prenosa zmanjšati tudi osebne izdatke, da se bodo nove silo finančnih sredstev uporabila na drugem polju produktivnejše. Na drugi strani pa bo n.pr. treba stanovanjskemu odseku zvišati strovilo uradništva, dočim se bo na preskrbi še zmanjševalo (za 24). Važnost finančnega oddelka je vsak dan večja, ker je to oddelček, ki odgovarja za realizacijo proračuna in za odmere in pobiranje davkov. Ravno oddelček za davke se je iz strahu da se ne bi strokovno delo oškodovalo najmanj zmanjšal in reorganiziral in zato čujemo največ pritožb. Ogromen doprinos k izpopolnjevanju sistema dela našega upravnega aparata predstavlja kontrolna komisija, katere inšpektorat deluje pri MIO in je pri zadnjem pregledu MIO veliko pripomogel, da so odkrili težke nedostatke našega dela, in da smo lahko napravili zaključke za izboljšanje našega dela. Ob kontroli pa se je pojavilo staro gledanje, ki kaže nepravilen, star odnos do ljudske oblasti in organov, ki jih to oblasti predstavljajo. Zato se postavlja pred MIO nova naloga, da še z večjo budnostjo goji mestni upravno-politični tečaj, za katerega je predvideno več kot 500.000.- dinarjev izdatkov in da s sodelovanjem sindikalnih organizacij organizira večerno tečaj.

Zakon o državnih uslužbenecih je postavljen na načelih, ki jih je v proračunski debati postavil tov. Kardelj, da rabimo žive ljudi, ki so iniciativni. Zgraditi tak upravniški aparat bo ena osnovnih nalog MIO.

Kot ena glavnih naših nalog, ki se postavljajo v zvezi z ugotovljenimi predvidenimi dohodki je, da realiziramo in republiško davščino in s tem v zvezi deklaracije, katere gredo v proračun mestnih dohodkov. Nov način pobiranja davkov je ena od značilnosti davčnega zakona, ker je davčni zakon zgrajen na sodelovanju s davkoplačevalci in je zato iz davkoplačevalcev v davčnih komisijah, ki vrše določanje dohodnine. Potrebno je poznavanje tega zakona in pravic, ki na podlagi tega zakona pripadajo davkoplačevalcem. Ugotoviti je treba da so MIO in ČLO premalo storili, da bi seznanili množico s tem zakonom in njihovimi dolžnostmi, ki se postavljajo v zvezi z nalogo predpisovanja dohodnine. Prav zaradi premajhnega sodelovanja je prišlo do tega, da so se vršile napake, da so naši davkoplačevalci nasodali strokovnjakom, ne da bi se ugotovili konkretni predlogi in se je marsikomu napravila krivica.

Ljubljana je pokazala visoko davčno moralo in to obvesuje MIO, da nastopi proti onim, ki nečejo izpolniti svojih drž. dolžnosti. S tem v zvezi nastopajo neenakomernost obdavčenja posrednih četrti, ki kažejo na različno davčno moralo n. pr. št. Vid pri 1146 davkoplačevalcih izkazuje 1.119.026.- dinarjev akontacij, Ježica pri 917 davkoplačevalcih izkazuje 1.113.810.- dinarjev akontacij na dohodnini, čeprav je Ježica, kar se tiče razvoja obrti manj razvita kakor št. Vid. Podoben odnos je med Beogradom in Šiško.

Že pri prošnjem zasedanju MIO še bolj pa ob pripravah na sedanje skupščino se je razpravljalo o trošarini in je potrebno, da zavzame MIO določeno stališče: to so posredni davki, s katerimi je predvidena v našem proračunu postavka din 40.000.000.- in pride ta postavka v zvezi proračun, ki znaša 1.152.500.000.- din. Prav tako se pobira v Zagrebu in Beogradu trošarina in tudi v nekaterih drugih mestih in je neoprevidena trditve, da je Ljubljana edino mesto, kjer se pobira trošarina. MIO se je že v preteklem letu postavil na stališče, da je treba oprostiti trošarino predmete široke potrošnje in je sprejel sklep, ki se je pričel takoj izvajati. Pač pa je MIO na istem zasedanju pri pretresu sklonil, bolj obdavčiti vino in luksuzno blago. MIO je treba, da se v tem pogledu izjasni. Danes gre 2/3 dohodkov trošarine na račun alkoholnih pijač in je treba ugotoviti, da se je poraba zelo dvignila. Poleg vina so še otrošarinje ni 40 predmetov, predmeti kozmetike, barve itd. V Zagrebu je mnogo več blaga, ki spada pod trošarino. Smatran, da je trošarina zaenkrat upravičen odnos, na katerega moramo računati pri našem proračunu. Nastane vprašanje načina pobiranja trošarine, stremelo se je za odpravo srednjeveških mitnic, MIO mora ~~skkkkkkk~~ stremeti za odpravo mitnic s intenzivnim delom mestnih podjetij in da se uvede pobiranje trošarine na samem mestu nakupa. Zaenkrat pa nam mitnice omogočajo kontrolo uvoza racioniranih predmetov in še nismo na taki stopnji, da bi bilo lahko drugače. Velika pomembnost mestnih podjetij je tudi v reguliranju cen in zaposlitvi delovne sile. Pravdna podlaga za ustanavljanje mestnih podjetij je zakon o LO in pravilnik, ki je bil objavljen in po katerem se podjetja, ki jih LO dobivajo v svojo upravo lahko spremene v mestna podjetja. K temu se je pristopilo zelo s reorganizacijo. Nova mestna podjetja smo dobili šele marca meseca in še kasneje ter je prekratka doba, da bi se finančni efekt čutil v našem proračunu. Predvidevano 2.000.000.- din čistega dobička. To je samo predvidevana številka o kateri bo prišlo do izjasnitve do konca leta. Stara podjetja so potrebna popravil, novoustanovljena podjetja se ne morejo sato vključiti v naše gospodarstvo kot regulator cen v večji meri, ker se morajo boriti z investicijskimi težavami. MIO je ustvaril upravo mestnih podjetij, istočasno pa bo vršil kontrolo proti zlorabi s strani uslužbencev, kakor se je to pojavilo že v podjetju "KROJ" kjer so prodajali po višjih cenah kot so bile odobrene.

Vprašanje trgovine in proskree, ki je bilo preje osnovni problem našega mesta radi špekulacije in črne borze ter premajhnih količin živilskih obrokov, se danes umika zahtevi po čim hitrejši in hitrejši distribuciji ter odnosov kontingentov in politiki cen.

V poročilu, ki je bilo priloženo listu Tekmajemo je navedeno število kalorij in naraščanje količine potrebnih v tekočem razdobju tako, da ni potrebno posebej o tem govoriti. Glede dodeljevanja tekstilij podeželju, je že sklepale druge nasodnanje skupščine, v zvezi s prvomajskim tekmovaljem pa se je pojavilo na trgu toliko blaga, da je postal sklep o odstopu blaga podeželju brezpredmeten, ker je na kmetih tudi precejšnja kupna moč in se je zato kontingent vrnil mestu.

Zalogo pri državnih in združnih trgovinah se izčrpne, prav tako pri privatnih trgovcih, kjer niso nastopili pojavi špekulacije, kot n. pr. Rot - Karničnik. S tem v zvezi se kaže uspeh pri politiki cen, ki ne samo ne naraščajo, ampak imajo tendenco nadaljnjega upadanja. To je velik del uspeha borbe proti našemu sovražniku, to je uspeh politike zvezne in federalne vlade, ki se kaže v izločanju nepotrebnih grozistov in v ustanavljanjem zveznih federalnih magazinov in pa naših mestnih podjetij. Velik doprinos k odpravi črne borze in v dvigu kupne moči množice delovnega človeka predstavlja razmah združnega gibanja in napredek nabavno-prodajnih združ v Ljubljani. Danes imamo 64 združnih poslovalnic, 55 s špecerijskim blagom, 3 manufakturne, 3 za kurivo in 3 združne gostilne, skupno okroglo 45.000 odjemalcev.

Ta razmah izvira iz dveh momentov. Na eni strani iz zdrave združne zavesti našega človeka, ki je mnogo pripomogla, da je prebivalstvo tudi v tem okviru skupno reševalo svoje pereče zadeve. Na drugi strani je pa razvoj združ oboležil pričakovanje članov na razne ugodnosti, na kar pa zadrage ne smejo nikakor bazirati svoje delo. S sprostitvijo blaga in naraščanjem prometa v svobodni prodaji, se postavljajo večje zahteve konkurenčne sposobnosti v posameznih sektorjih. Privatni sektor ima 200 špecerijskih trgovin, 52.000 odjemalcev in pomeni kot tak močan gospodarski faktor. V zvezi z naraščajočo sprostitvijo blaga je privaten sektor dobil možnost razvoja po lastnih sposobnostih in tako sedaj pripomore znatno k nagli in hitri distribuciji in k zniževanju cen, nosebno če se bo vključil v splošno politiko zniževanja cen in sam izločil špekulacijske elemente. Privatni trgovci pa morejo ravno v času, ko se blagovni promet sprošča, vedeti, da distribucija ni več stvar privatnikov, ampak da posega v življenje najširših množic in da oblast še nadalje izvaja topogledno ~~gostinsko~~ kontrolo. V primerjavi s privatnim sektorjem bo moral združni sektor pokazati večje sposobnosti, ker ima radi neosredne nabave blaga pri producentu in pa potem združno mrežo nižje režijske stroške.

Obrtno-pravne zadeve:

IO je stal na stališču, da je 324 gostinskih obratov, ki jih imamo v mestu dovolj in zato izsja le v izrednih primerih dovoljenja za nove gostinske obrate. Največ gostinskih obratov ima četrt Tabor, najmanj pa Božigrad in Ježica. Potrebno je, da se IO v tem pogledu izjasni. Med olupajo je bilo dodeljenih 476 trgovinskih koncesij, od teh je prosilo za obnovitev 307, IO je pa odobril ono tretino vseh vloženih prošelj, vse ostale pa je odklonil. Upošteval je predvsem lokalne potrebe, razmerje med državnim in združnim sektorjem in dejanski položaj prosilca tako, da IO proti skupščini, da potrdi politiko, ki jo vodi v tem pogledu. Po novem zakonu spada izdajanje koncesij v kompetenco IO, ki bo lahko ista izdajal po prosti preloji. K temu spada tudi splošni nadzor. Tega dela doslej še nismo opravljali, ker pristojnosti še niso bile jasno določene. Iz poročila priloge lista Tekmajemo je viden eden uspehov t. j. povečanje proizvodnje v tem razdobju in večja možnost delovanja obrtnikov. Čuti se pa tudi v resnici večji razmah obrtniške delavnosti. Tega bi se morali zavodati vsi obrtniki, ki morajo upoštevati dejstvo, da naša oblast obrtništvo iniciativno podpira in ne dela ovir, da pa je potrebno, da vsak državljani vidi v razmahu industrije - in sicer teške industrije in rudarstva - osnovno vlogo na podlagi katere bodo lahko vsi sloji našega prebivalstva razvili svojo delavnost in morajo tudi obrtniki skladiti svoje delo tej zahtevi. Ogromno nalogo lahko odigrajo pri tem obrtniško-produktivne zadrage, ki omogočajo produktivni načrt naših oblasti. Le zadrage pa morajo pokazati pravilno politiko cen, kar pa bodo storile le, če bodo prispevale svoj delež znižanju cen. IO je preko svojega oddelka za obrt in industrijo posvetil vso pažnjo strokovnemu šolstvu, da se dvigne na zaželeno višino. Kar se tiče izvajanja zakona o vajencih se bo pa treba v večji meri povezati

da
s množičnimi organizacijami, ki bodo tako deločiila zakona izvajana in da bodo ti desloj najmanj zaščiteni ljudje v resnici zaščiteni.

Iz proračuna samega je razvidno, da se težišče celotnega našega dela prenaša na področje socialne politike in zdravstva, saj na ta oddelek odpa-da največja postavka proračuna. To je posledica načina življenja v stari Jugoslaviji, posledica prcijnje oblasti in pa globoke rane, ki jih je zadala okupacijska doba. Sem spada tudi povečanje prostitucije in kriminalno mladine, kar opañame zlasti v zadnjem mesecu. Potrebno je zato, da ILO skupno s vsem ostalim prebivalstvom napravi vse, da se postavi socialno skrbstvo mladine in starostna zaščita na solidne podla-go. Lahke ugotovimo da je ILO naletel v tem pogledu pri množičnih orga-nizacijah na popolno razumevanje, kar se je najbolj izrazilo v patro-natih. Naloga ILO, da izvaja kontrole nad delom v patronatih in organi-zira med njimi zdravo teknovanje. Ustanavljanje velikih zavetišč pa je važno tudi zato, da pride posebno na tem torišču do izraza enakoprav-nost žena. Obolcelost na TDS je narasla od prodvojnne dobe za 300%. Po-ročilo finančnega referenta bi nalagalo ukrepe, ki so potrebni za ome-jitev obolenj. IO mora ugotoviti, da ILO niso dosegli zadovoljivega us-peha pri čiščenju ulic in dvigu splošnih higijenskih prilik in bo to v bodoče zahtevalo več pažnje.

Telo svane škarje - razlika cen med industrijskimi in poljedelskimi produkti - kažejo, da te razlike v Sloveniji niso velike. Državni sta-tistični urad je potrdil, da so cene kmečkih pridelkom narasle od prod-vojnih za 3.48 krat, cene industrijskih proizvodov pa za 3.13 krat. Tudi če te številk ne drže povsem točno vidimo, da razlika ni velika. V posrednih primerih je še neke razmerje cen, ki pa bo s pomočjo obla-sti odpravljeno. Delovne sile, katerih pomanjkanje se čuti na ~~raznih~~ podeželju bi moral ILO zagotoviti s pomočjo delovnih izletov in množič-nih organizacij. S tem bi prišlo tudi do večjega zблиžanja med mestom in vasjo.

Razpredelnica v prilogi lista Tekmajemo nam nudi dovolj jasno sliko o izvajanju agrarne reforme. Ta velika pridobitev osvobodilne borbe je v okolici Ljubljane zadovoljila 198 agrarnih interesentov. Razlašče-ni pa so bili večinoma nekmetje, ki jim zemlja ne pripada. Včasih je tekle delečiti, kdo ni kmet, za to je treba srole in resne prejšnje na-lieu mesta. Odelatati moramo vsak primer posebej s namenom, da ne prizadenemo kmeta, ki zemljo resnično obdeluje in od nje živi. Večjih napak okrožna agrarna komisija ni zagrešila, razveljavljene so bile le tri odločbe, o ostalih pa teče še razprava.

Glede upravo ljudsko imovine je potrebno omeniti to, da naši ILO niso polagali dovolj pažnje na izvedbo popisov. V šlo. št. Vid je Kontrolna komisija ugotovila, da je tajnik razpolagal s žico, ki jo je zapustil okupator, ne da bi obvestil o tem odbor in je samo del zneska obračunal ljudski imovini. Važna naloga v zvezi s LI je popis stanovanj in pobi-ranje najemnine v zgradbah, ki spadajo pod upravo LI. V osnovi je popis izvršen.

Potrebno se je tudi pogovoriti glede prosvetnih sadev in številih odnosnih predlogov iz toronov. Izkuselo se je narroč, da tam, kjer je obstojal stik s redovnicami, da so se v takih internatih pojavljale protidržavni napisi kot: hočemo kralja, nočemo Tita! itd. Obenem se opa-šada poedino redovnice slušajo na najbolj racioniran način prilazati ločitev cerkve od države kot priganjanje cerkve in s tem zavirajo vklju-čevanje ml dine v naše celo. Tako imamo skoraj iz vseh toronov, zlasti iz četrti Center, izkrsiro primere delevanja te duhovščine in prošnje na ILO, da izvedemo potrebne ukrepe. V tem smislu je skupščina sprejela že na II. zasedanju gotove sklepe. Izvedli smo precejšnje utesnitve v samostanih, v Marjanišču, Lichtenethurnu, vendar se je izkazalo, da so ti ukrepi neuspešni. Zaradi pomanjkanja prostorov bo potrebno redove utesniti in storiti posebne ukrepe, da so redovnice izločijo iz ušnih poslopij. Treba pa je ineti pred očmi predpise iz življenja teh redov in nosimo za pravilen nastop polno odgovornost. Ravno pri borbi proti provokatorstvu, poizkusom klerikalnih elementov bo to izredne važno. Ne sme pa to biti izpad proti veri, ker bi to pomenilo samo uspeh za reakcijo, ki komaj čaka na naše napake, da nas lahko napade. Na vseh področjih našega življenja vidimo, da se vrše globoki posegi v življenje

naših močih, da se vrši celotna in globoka preobrazba v zavosti našega človeka. Zato se je še prav posebno postavila pred nas naloga, da skupno s našimi organizacijami zainteresiramo vsakogar na poznavanju ljudskih zakonov in da uvedemo intenziven štadij teh zakonov s strani članov LC in našega ureništva. Sama priprava na to skupščino je pomenila večer ugotovitve tesnejšemu sodelovanju množice iz prebivalstva MLO. Prejeli smo 271 predlogov, pri čemer so upoštevali predlogi sindikatov, ki jih je bilo pa le 96. Na poslušne predloge smo že odgovorili, na druge pa bodo odgovorili naši odposlanci in člani MLO. Naši sindikati se premalo sodelovali, če pomislimo, da je v našem mestu 356 podjetij in da so te dale le 36 predlogov. Manjkajo tudi predlogi s strani AFŽ in ZKS. Tako bi prišla še bolj do izraza živa povezanost ljudstva z njegovo oblastjo, kar je predpogoj vsakega uspeha.

Po poročilu tov. Sergej Krajgheja pod predsednik tov. Borštinar besedo povzjenika za finance tov. Joška Gorjara, ki izvaja:

II. Poročilo o proračunu MLO za okrajno mesto Ljubljana

S sprejetjem zveznega in federalnega proračuna za leto 1946. je bil odobren tudi proračun MLO za okrajno mesto Ljubljana in četrtinski odobrov. Po razpisu ministristva financ IRS št. 35, 240/II 1946 naj odobri današnja skupščina MLO za okrajno mesto Ljubljana proračun za leto 1946 kot je bil usklajen s finančnim odlokom IRS z dne 4. maja 1946.

Obenem z rednim proračunom so izdatke, v znesku dinarjev 32.833.600.- ter proračunom za dohodke v višini dinarjev 138.169.000.- naj skupščina sklepa in odobri tudi izredne kredite v znesku din 29.743.646.-.

S temi rednimi in izrednimi krediti naj bi izvajal MLO za okrajno mesto Ljubljana svoj delovni program v najmanjšem možnem obsegu, ki ga smatrano lahko samo kot prehodnega v tem proračunskem letu, v letu obnove in štednje.

Skupni proračun znaša:

Redni izdatki:	dinarjev	32.833.600.-
Izredni krediti:	"	29.743.646.-
Skupaj	dinarjev	62.577.246.-

Po proračunu dohodkov je tiknjšnje finančno ministristvo predvidelo dohodkov . dinarjev 138.169.000.- Tako bo višek dohodkov nad izdatki dinarjev 75.591.754.- ki se stekajo v blagajno IRS.

Pregled izdatkov po proračunu za leto 1946. se deli v 8 poglavij.

Štev. oseb	Odobren proračun	Izredni krediti	Skupaj
198. I. Uprava	7.081.500.-	6.362.685.-	13.444.285.-
52. II. Prosveta	1.924.805.-	2.477.725.-	4.402.530.-
235. III. Finance	8.054.530.-	3.224.532.-	11.278.728.-
50. IV. Gradnja	11.831.457.-	12.170.550.-	24.002.007.-
112. V. Socialna pol. in zdravje	8.935.235.-	4.205.890.-	13.141.126.-
105. VI. Trg. in prost.	4.196.000.-	63.518.-	4.259.518.-
19. VII. Ind. in rud.	376.000.-	140.996.-	515.996.-
9. VIII. Mot. in pond.	433.972.-	1.098.000.-	1.531.972.-
	32.833.600.-	29.743.646.-	62.577.246.-

Netna inovina po osnutku 22. XII. 1945.

Netna zgradbe in opremljenosti	121.081.405.-	
Ustanove	2.487.400.-	
Podjetja	186.607.760.-	517.072.565.-
Nezaposlene poslovalce		120.101.199.-
Pretnišna inovina v uradih	6.526.950.-	
Pretnišna inovina v šolah	1.235.470.-	7.862.320.-
din		739.042.084.-

Pozajila MLO - stanje 31. XII. 1945.

1. MLO	din	11.168.334.68 v
tem znesku je zapozadeno posojilo		
din 2.132.314.-, ki ga je MLO raz-		
pisal za nakup hiše na Trilovščuvi c.		
2. Pogrebni zavod	"	375.672.32
3. Elektranja	"	873.638.12
4. Klinica	"	864.284.38
5. Tramvajsko podjetje	"	2.791.234.50
din		14.263.038.20

V proračunu za leto 1946, anuitete na gornji navedena posojila morajo zapori-
niti predvidoma. To anuitete bi bile:

1. MLO	din	1.272.514.-
2. Pogrebni zavod	"	57.216.-
3. Elektranja	"	107.649.-
4. Klinica	"	133.141.-
5. Tramvajsko podjetje	"	335.000.-
din		1.995.600.-

DOHODKI:

Part.	Poz.	Postojila	Partija
1	Dokladi za dohodnino		30.000.000.-
2	Taksa, dohodna na prisotnost:		
1.	Teštarina	170.000.-	
2.	Tržnina	250.000.-	
3.	Sejmarina	500.-	
4.	Napisna taksa	500.000.-	
5.	Davščina na potrošnje	800.000.-	
6.	Veselišča davščina		
	(kilo vstopnice)	1.000.000.-	
7.	Letna taksa in dokladi	250.000.-	
8.	Taksa od prometa avtomobilov	100.000.-	
9.	Živnostnina	50.000.-	
10.	Prisotnost za ogled arhivov	10.000.-	
11.	Taksa za biljardo	500.-	
12.	Taksa za vročilo živilskih		
	proizvodov	6.000.-	
13.	Davščina na prometa	350.000.-	
14.	Opomnarina in zakladne obroke	10.000.-	3.427.100.-
3	<u>Trošarina:</u>		10.000.000.-

4	Razni dohodki	din	386.904.-	
1	Doh. iz regulacije mesta ..	"	10.000.-	
2	Obresti od hranilnih vlog ..	"	1.500.000.-	
3	Upravni prispevek mestnih podj. (skupščina naj določi do- tajlno zneske)	"		
4	Veterinarski dohodki	"	115.900.-	
5	Elviv lent na prosta skla- dišča	"	25.000.-	
6	ZSZ odškodnina na izterjev.	"	3.000.-	
7	Dohodki trgovine in proskr.	"	592.000.-	
8	Dohodki šolske poliklinike.	"	33.000.-	
9	Dohodki zdravstvenega doma v St. Vidu	"	8.000.-	
10	Dohodki od privatnih telefon skih pogovorov	"	5.000.-	
11	Dohodki obrtno-industrijske- ga oddelka	"	40.000.-	
12	Razni dohodki	"	518.096.-	3,241.900.-
5	Dohodki iz prejšnjih let ..			1,500.000.-
				<u>138, 169.000.-</u>

V okviru dohodkov našega proračuna je tudi predviden davek na potrošnje v znesku din 800.000.-. Izbiral se bo v vseh gostinskih obratih. Vsak potrošnik, kateri bo potrošil nad 15.- do 100.- dinarjev, je dolžan plačati din 1.-. Za vsak nadaljnji začetni stotak pa din 1.-.

za čas po 9 uri zvečer se ta davščina zviša na 3 kratni znesek rodne davščine.

Gornja davščina je potrjena po Zveznem ~~XX~~ finančnem ministrstvu za dobo proračunskega leta 1946.

Poleg drugih dohodkov računamo, da bodo mestna podjetja kljub temu, da so šele v razvoju, prinašala lepe dohodke in kazovala prebitek.

S temi pribitki pa ne smemo računati, da bo ILO mogel izpopolniti naj-nujnejše vrzeli, katere so nastale v letošnjem proračunu, pač pa jih bo moral nujno uporabiti za investicije. (Razširitev tramvajskega omrežja, popravilo glavnice, razširitev "Koprak" prevoznega parka, Negrad-gradbeni stroji itd.)

Davek na potrošnje

V okviru dohodkov našega proračuna je predviden davek na potrošnje v znesku din 800.000.-. Izbiral se bo v vseh gostinskih obratih, kakor tudi na prireditvah. Vsak potrošnik, kateri bo potrošil nad 15.- do 100.- din je dolžan plačati 1.- dinar. Za vsak nadaljnji načeti stotak pa ~~XX~~ še 1.- dinar.

Za čas po 9 uri zvečer se ta davščina zviša na trikratni znesek.

Gornja davščina je potrjena po Zveznem finančnem ministrstvu, za dobo proračunskega leta 1946.

K pobiranju davka naj se pristopi takoj, da lahko zberemo predvideni znesek v proračunu.

PRAVILNIK

O IZVEDENJU PRORAČUNA MESTNEGA LJUBLJANSKEGA
OBČINA ZA OBČINSKO LETO LJUBLJANA TRIN OBTRETIH
LJUBLJANSKIH OBČINOV: CENTER T BOR R KOVLIK LOBIE
VIO BILIGRAD LILIA POLJE JELICA IN ST. VID
za leto 1946.

I.

Proračunske določbe

Čl. 1.

Proračunska doba 1946. se prične s 1. januarjem in se neha s 31. dec. 46.

Po pretoku proračunskega leta se ne morejo angažirati nobeni izdatki. Iz kreditov, angažiranih do konca proračunske dobe se smejo izvajati naloge in izplačillni nalogi do konca januarja, izplačila pa opravljati do konca februarja naslednjega proračunskega leta.

Čl. 2.

Proračun Mestnega ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana ter četrtnih ljudskih odborov Center, Tabor, Rakovnik, Moste, Vič, Bežigrad, Sika, Polje, Ježica, in St. Vid za leto 1946 ne potrjuje z rednimi izdatki, v višini din 32,833.600.- in dohodki din 138,169.000.- ter izrednimi krediti za izdatke din 29,743.646.

Čl. 3.

Proračun izdatkov in dohodkov po členu 2 in ta pravilnik sta sestavni del finančnega odloka.

Čl. 4.

Proračun niti ne ustvarja niti ne jemlje kakih pravic. Kredite odvarja IO-MLO in sicer za vsako četrtletje po eno četrtino odobrenega kredita. V izrednih primerih eno IO-MLO na temeljno prošnjo odobriti širjenje kredita teh prehozapadlih četrtletnih obdobjev v okviru odobrenega proračuna.

Čl. 5.

V delno kritje izdatkov navedenih v proračunu se pobirajo dokladi, trošarino, takse in pristojbine navedene med proračunskimi dohodki oz. v "Določbah glede davčin četrtnih ljudskih odborov" navedenih pod II pričujočega dnevnika.

Čl. 6.

Prenose med partijami iste partije odobravata poverjenik za finance Izvršnega odbora MLO za okrožno mesto Ljubljana skupno z načelnikom finančnega oddelka, prenose med partijami pa Izvršni odbor MLO za okrožno mesto Ljubljana. Virnani iz osebnih za stvarne izdatke ali naloge po niso-mogoči.

Čl. 7.

S proračunsko rezervo razpolagata Izvršni odbor MLO za okrožno mesto Ljubljana.

Čl. 8.

Nabave dela, zakupi in druge usluge, ki povzročajo za MLO ali četrtne ljudske odbore izdatke, odobruje do zneska din 10.000.- poverjenik za pismene ponudbe, pri četrtnem ljudskem odboru pa odobruje nabave do zneska 10.000.- din predsednik ČLO in poverjenik za finance pri MLO. Preko zneska din 10.000.- pa odobruje dela, nabave, usluge Izvršni odbor MLO sam po predpisih zakona o državnem računovodstvu.

SKUPŠČINA MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA za okrožno mesto Ljubljana

p r e d l a g a m o

v sklepanje in potrditev

F I N A N Č N I O D L O K

Skupščina mestnega ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana za proračunsko leto 1946.

1. čl.

Proračun mestnega ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana za proračunsko leto 1946 je sestavljen takole:

Izdatki	din	32,833.600.-
Izredni izdatki	"	29,743.646.-
Skupaj izdatki		62,577.246.-
Dohodki	"	138,169.000.-
Presežek dohodkov nad izdatki	"	75,591.754.-

Čl. 2.

Proračuni izdatkov četrtnih ljudskih odborov:

Center, Tabor, Rakovnik, Moste, Vič, Biliša, Polje, Ježica in Št. Vid ter Bežigrad so zapošajeni v proračunu izdatkov mestnega ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana ter so iskazani pod poglavjem Šprava. Proračuni dohodkov teh četrtnih ljudskih odborov so sestavni del proračuna dohodkov mestnega ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana.

Čl. 3.

Pričakovari presežek po čl. 1. gre v korist republišne blagajne.

Čl. 4.

Za izvajanje proračuna je uprabljalati predpise, s katerimi je urejeno delo državnega računovodstva in predpise pravilnika o izvajanju proračuna za leto 1946.

Čl. 5.

Proračun izvaja Izvršni odbor. Izplačilne naredbe podpisujeta predsednik Izvršnega odbora in tajnik. V njegovi odsotnosti pa po predsedniku pooblaščen podpredsednik in tajnik.

Za pravilno izvajanje celotnega proračuna je odgovoren poverjenik za finance pri MLO, za posamezne oddelke pa so odgovorni njih poverjeniki. Za pravilno špiranje proračunskih postavk in za pravilen zaključek proračuna v celoti odgovarja Izvršnemu odboru MLO poverjenik za finance. Izvršni odbor MLO vrši kontrolo nad izvrševanjem in poslovanjem po proračunu.

Čl. 6.

Pri izvajanju proračuna je treba upoštevati tudi določila Zveznega in republiškega finančnega zakona za leto 1946.

Kor med rednimi in izrednimi izdatki proračuna MLO za okrožno mesto Ljubljana ni predvideno v svrhe izplačila starostnih podpor znesek din 4.800.000.- za zdravljenje TBC znesek din 1.200.000.- ter rent in znesek din 765.000.-, naj skupščina odobri s pristankom Ministrstva za finance IRS dodatni kredit v znesku din 5.000.000.- v obliki brezchrestnega posojila na račun presežka dohodkov iz čl. 1. finančnega odloka. V iste svrhe je rezervirati več proračunsko rezervo v znesku din 1.500.000.- predvideno v poglavju "Finance".

Za preselitev in preureditev protituberkuloznega dispanzerja naj skupščina pooblasti IO-MLO, da najame posojilo v višini din 1.000.000.-. Skupščini predlagamo pravilnik o izvajanju proračuna za sklepanje in potrditev.

Tovariš delovni predsednik daje poročilo tov. podpredsednika IO-MLO Kraigher Sergeja in poverjenika za finance tov. Gorjane Joškota v diskusijo.

k besedi se prijavijo tov. Drobež in izvaja.

Stavil bi nekaj pripomb k poročilu tov. Kraigherja kar se tiče novega odmerjanja davkov. Tov. Kraigher je nakazal napake, katere so se vršile pri davčnih komisijah po naših četrteh. Nakazal je tudi zakon, ki naj služi v tem pogledu kot naše orožje. Enako je poudaril v zvezi s tem, da je v Ljubljani mesto velika davčna morala. Kljub temu pa lahko iz tega razdelilnika o odmeri novih davkov vidimo, kako so vršile davčne komisije svoje delo. Opazilo se je, da ni bilo enotnosti pri davčnih komisijah glede določanja akontacij na dohodnino. Če napake bi bile za naše mesto občutne in težke, ki pa se lahko še popravijo, kar je vsem davkoplačevalcem dana možnost vpregleda v odmero dohodnino pri drugih četrtnih LO ter tako pravilno izenačenje akontacij na dohodnino. Naša naloga je, da pazimo, da bodo davki pri definitivni dohodnini pravilno določeni, kar se bo lahko izvršilo na podlagi prijav, ki bodo razdeljene to dni našim terenom. Pri tem delu bi bilo pa treba bolj objektivno vršiti svoje naloge in vse napake, ki se se ugotovile, odpraviti. Isto je nujno, da poudarimo, da je manjkalo tju sodelovanja širokih množic in se na stvari delale samo davčne komisije, je pa razumljivo, da komisije same niso mogle dovolj točno pregledati svojega terena

in dati objektivno oceno o zmogljivosti davkoplačevalca. Z ozirom na to, mo-
no sedaj zaktivizirati vse organizacije in sindikate, da bodo priskočili
v pomoč komisijam, ker le na ta način bomo lahko prav odmerili davek.
Na podlagi naših zakonov, ki so postavljeni na demokratskih temeljih
se bodo vse storjene napake popravile. Izjavili so se primeri, da je bil
za odmero dohodnine smatran za edino policianca kot najožji forum - fi-
nančna uprava, če pa to primerjamo s pr. službo, ki je bila prav tako zelo
komplicirana in pri kateri se je izvršila popolna reorganizacija, katere
uspeh je viden, ugotavljamo, da bo tudi pri davčnih prijavah terba mobi-
lizirati ljudi po terenu, jih seznaniti s problemom in sem prepričan, da
uspeh ne bo izostal, in bo pokazal, da za to ni pristojen samo najožji fo-
rum - finančna uprava, ampak se bo isto pravilno izvršilo samo s po-
močjo ljudskih množic po četrtih odborih.

Nadaljnja debata je pokazala, da so se napake pri odmeri akontacij na do-
hodnino vrstile v veliki nesodelovanju ljudstva. Prav tako poudarja tov.
Luna Ostoj in pristavi, da bi bilo potrebno vse davkoplačevalce sezna-
niti na sestankih z določbami davčnega zakona tako, da bodo lahko že v na-
proč vedeli, kolik davek jim bo odmerjen.

Tov. Krpan Edo kritizira delo uradnikov davčne uprave, ki za upraviče-
ne pritožbe davkoplačevalcev niso pokazali nobenega razumevanja in so
se storjene napake popravile šele po intervenciji terenskih funkcionarjev.

Glede poročila o potrošnji alkoholnih pijač, ki stalno raste, bi iznesel
v imenu Šiške predlog, da je treba strogo nastopiti proti pijančenju
toda ne v obliki denarne globe, ker je s tem prizadeta najbolj družina,
pač pa bi se nepopoljšljive notarične pijance kaznovalo s prisilnim delom.

Glede izboljšanja v pogledu dodeljevanja ž. maščob potrošnikom Ljubljane
predlagam, da naj BLO posreduje, da bi prevzele skrb za večji dotok maščob
v Slovenijo zadrage in sicer iz drugih republik. Enako naj bi se reorga-
nizirala prodaja mesa - drobovine, ki je v prosti prodaji tako, da bi bi-
la dostopna vsem potrošnikom, ter sorazmerno porazdeljena po četrtih.

Tov. Blažič: Dotaknil bi se vprašanja glede patronatov in socialnega skrbst-
va za kar je predviden v prax čuna precejšen znesek, ki se bo porabil pred-
vsem za socialno skrbstvo. To ustanovitvi so bili poklicani k sodelovanju
sindikati, kjer se je našlo precejšnje razum vanje. Delovno ljudstvo se
je zavedalo, da so patronati potrebni in da je treba pris evati k vzdr-
evanju svojih sirot. Maloga BLO in terenov je sedaj, da nadzirajo to delo
in se tesno povežejo s patronati, ki so jih prevzeli v svoje skrbstvo.
S tesnim stikom bodo dobili jasen vpogled v delo patronatov. Vkljub po-
večanju socialnih dejavov za vzdrževanje onemoglih in za delo nesposobnih
pa še vedno opažamo beračenja po mestu in delovnozmoške. Tenu je treba napra-
viti konec. Vse one, ki so na delo nesposobni naj se o. da v zavetišča,
ostali pa naj g. edo na delo. Delovnost po se opaža tudi pri takozvanih
boljših ~~xxxxxx~~ slojih, ki mesto, da bi delali na obnovo posodajo po
gostilnah in kavarnah in dajejo slab vtis delovnih množicam. Tudi v tem
pogledu je treba napraviti potrebne korake in se ravnati po načelu
ki pravi: kjer ne dela, naj tudi ne je.

Izvajanje tov. Blažiča je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Tov. Dr. Lunaček onenja, da je ena glavnih napak netačnost. V tem po-
gledu bi bilo potrebno pristopiti k izvajanju točnosti. Drugo je napačen
odnos do ljudske inovine. V tem je pokazal tov. Kraigher konkreten primer
v četrti št. Vid. Vse prestopke se premalo kaznuje. Pravtako smatram za po-
polnoma pravilno stališče tov. Bla. iča o odpravi beračenja in da bi social-
no skrbstvo prevzelo v svojo zaščito vse potrebne ljudi, ostali, ki so
sposobni ~~z~~delo naj se vključijo v delovni proces. Tudi k odpravi pijanče-
vanja je treba pristopiti z ostrimi ukrepi. Vedno bolj in bolj se vidi
take posamezne pijance kakor tudi drhali, ki ne samo motijo nočni mir,
ampak celo ogrožajo nočne pasante, ki se vračajo domov iz sestankov ob
pozni uri. Pravilno je, da se čimbolj obdavči alkoholne pijače in potrošnja
v obratih po devoti odnosno 10 uri. Na drugi strani pa naj se podvzamejo
pore, da se onemogoči kalilcem miru s tem, da se jih ~~xxx~~ kratkomalo zapre
in odpošlje na prisilno delo.

Tov. St. iča: Dotaknil bi se predvsem otroških vrtcev in dnevnih zavetišč.
V četrti Center se nahaja dnevni zavetišče v Uršulinskem samostanu in six-
ter je nameščeno v temnih prostorih brez ~~xxxx~~ sonca. Kljub temu, da ima
Uršulinski samostan krasen vrt se istega otroci zavetišča ne smejo
posluževati, kar vzbuja odpor vsega mesta. Otroški vrtoči niso nameščeni

v higijskih prostorih in se ne morejo razvijati v takem obsegu, kot to vidimo iz raznih prečiš in misopredstav, kako imajo te prostore urejene v SZ.

Ustavljena je bila zahteva in potreba po razbiritvi in okrojitvi dela v zdravstvenih komisijah, ki bi pregledovala nehiigijska stanovanja, nehiigijske gostinske lokale min nehiig. stanje naštih ali.

Tov. dr. Borli predlaga, da bi se vršila registracija koles ter bi se s tem onemogočilo tatvine, znake naj bi o izvajali strožji ukrepi proti ne-discipliniranim šoferjem.

Tov. Tuma Ostož Lovčarja, da se miličniki, kar se tiče kaljenja nočnega mira premalo odločni. Pošlje naj se predlog na notranjo upravo, da se pouči vse miličnike, da je to ena njihovih glavnih nalog in da se določijo za kalilce nočnega mira državne kazni. Ustanovi se naj se letne patrle km.

Tov. dr. Havnika-Zupančič Božena se dotakne vprašanja o vojnih dobičkih in o slabem uspehu, katerega pri ocmori akontacij na dohodnine kar vse je pripisovati neoddelovanju ljudskih množic. To so zanemarile množične organizacije in sindikati. One se niso jasno svedele, da je najmanj, kar moramo kakovati od tistih, ki so si v času okupacije pomnožili sve je izotje, da dade del tega smetja za obnovo in splošno korist. Če bi se naše množice jasno svedele tega, bi ne prišlo do takih slučajev in ne bi izpadla večina teh razprav pri odkrivanju vojnega dobička v korist dobičkarjev. Točen primer neoddelovanja ljudskih množic je špekulantka Rotova in bratje Bahovei. Zato pozdravljamo edik IS Jugoslavije, da se prenese delo o ugotavljanju vojnega dobička na okrožna sodišča. Jasno pa je, da s tem re sroto zanemarjati neoddelovanje ljudskih množic pri tem delu in moramo predmetni zakon čimbolj popularizirati.

Tov. dr. Hugo Skala: iz poročila tov. Kraigherja smo razvideli, in je IO uspelo reorganizirati svoje upravo, kar se je snizalo število oseb- nih izdatkov in ljudi so 300. To je velik finančen uspeh. Še večji/i pa političen, kar dokazuje, da je novo postopanje pravilno in da ga je mogoče izvesti vrljub vsem okupam, ki se pojavljajo prav iz našega malomeščanstva. Enak uspeh je tudi pri lastnih podjetjih. Isti odnos imajo ti ljudje do novega življenja naše mladine. Naj skupščina danes še posebej naroči IO in preko zase danja vsem množičnim organizacijam, da je velik pomen in cela življenja mladine, ki ga ima pri skupnem in da se bo s tem vzgojil nov človek, za katerega je bilo dane v narodno osvobodilni borbi toliko življenj.

Kot tretje torišče, kjer se vrši borba proti reakciji se mi zdi primer četrti st. Vid, kjer si je član dovolil stvari, ki ga označuje jo, da ne spada v naše vrste. Ravno naša naloga je, da moramo v krogih, ki morajo biti povsem čisti, ki morajo gledati na vsako malenkost, ki morajo na vsakom koraku pravilno postopati, da si pridobe renome, gledati na to, da se taki primeri ne dogajajo več. Glede proračuna je treba poudariti posebnost v višini 5.000.000.- din za izboljšanje socialnega slrbitva. Nastopili so večji primeri 100 in je naša naloga, da pristopimo s vsemi silami na pomoč onim, ki za zdravljenje nimajo lastnih sredstev.

Tov. Koprivo: dotaknil bi se referata tov. Kraigherja z gotovimi pripombami: zelo lepo je nakazal nekatere stvari glede poleta naše ob- nove. Nekateri ljudje v našem sindikatu imajo nasprotujoč odnos do prestevaljnega dela. Ponovno se vprašujemo, kaj je temu vzrok? Ugotoviti moramo, da so vedno isti ljudje, ki skušajo zaustaviti naš polot. Isto je pri njih v odnosu do mladine. Ugotoviti je treba, da vse to od neke izvira. Baš tisti največ kričajo, ki nimajo nobenega mladince, da bi šel na prgo mladinsko. Ne smemo porabiti strahot, ki smo jia preživeli da ne smemo dopuščati da bi se ustvarila v naši prestolici godinja gnazda (plockanje). Ljudem, da se moramo mi, kot po- slanci izraziti, da to golison istreblino in da bi oblast res trdno v rokah tistih, ki so stolopja za njo trpeli in se borili. Ona manjšina, pa naj izgine in naj stopi proletaree trdno na oblast.

Tov. Zupan opozori Solovno predsedstvo na kriminalno pobudo dejanj, ki je bilo iznešeno na današnji skupščini in da naj se skupščina izre- če ali naj storilce izroči Javnomu tožilstvu v postopek.

Tov. Višnar: dotakniti se moram politiko cca. Opaža se, da posamezna podjetja saračunajo najprej stroške, nato pa še maksimalen dobiček,

akoravno bi podjetja lahko izhajala z manjšim dobičkom in tako bi bilo za delovno ljudstvo blago ceneje. Izbavilo se se poldržavne trgovske družbe, ki so imele za posledico, da so se v te družbe vtihotapili faktorji, ki s svojo staro miselnostjo niso mogli prekiniti. Delovali so kot včasih veletrgovci. Se pojave smo sicer odpravili z ustanovitvijo državnih družb, ki pa še niso tako organizirane, kakor zahteva duh nove miselnosti. Iznasel bi primer, kako je poslovalo podjetje KOTIKS v Ljubljani. Nakupovalo je surove kožo, ki jih je potem prodajalo usnjarem in nato zopet kupovalo od usnjarmov. Usnje je prodajalo imenitno in nato gotove izdelke nakupovalo od izdelovalcev. Z vsim postopkom se cena blagu zviša, ker je imelo podjetje pri tem trojni zaslužek. V glavnem se je to še napravilo. Ustanavljajo se skladišča, ki bodo nasledovala samo eno, kako čimprej gotove izdelke spraviti od producenta na konzumente brez vmesnih posrednikov in brez posebnih dobičkov. Taka državna veletrgovinska podjetja bodo prodajala blago samo proti kritju lastnih režij in bodo vsi visoki zaslužki odpadli.

Drug pojav je ljubosumno teknovanje zadrug z državnim sektorjem. Tu bi omenil, da ima vsak sektor dovolj torišč v našem gospodarstvu, da se lahko udejstvuje. Iovsed, zlasti pa tam, kjer državni sektor ne obstoja in ima zadruga možnost, da nakupi razne poljske pridelke in prodaja svojim združnikom neposredno in po možnosti po najnižji ceni. To naj bo v glavnem cilj združništva. Zadržniki ne smejo kupovati blaga, ker ga prodajo zadruga preje nezadržnikom. To moramo preprečiti. Omenil bi še politiko cen, da imamo tu v Ljubljani več produktivnih zadrug, ki se ne zadovoljujejo s minimalnim dobičkom, temveč kratkoročno zaračunavajo maksimalne dobičke. Produktivne zadruga morajo biti v službi delovnega ljudstva in naj zaračunavajo svoje storitve po minimalni tarifi. Zadruga, zlasti produktivne in nabavno-prodajna zadruga, naj bi imele za smoter regulacijo cen na domačem tržišču in da se stavijo v službo združnikov in vsega delovnega ljudstva.

Tudi naše časopisje bi morale sodelovati pri določanju cen. Zgodil se je primer, da je podjetje, ki ima opravila z določanjem cen iste hotele objaviti, prejelo pa je pojasnilo od uprave "Ljudske pravice" kakor "slovenskega poročevalca" da je za to objavo treba plačati honorar 1000.- dinarjev. Iz tega razloga se obja ni izvršila, ker bi ista cena dvignila, ne pa snižala. Organizirati bi bilo treba tudi boljšo kontrolo cen na trgu po organih tržnega nadzorstva, ki bi morale preprečiti, da se ne bi dva enaka izdelka prodajala po različnih cenah. Naloga nas odposlanec je, da spremljamo budno take pojave na terenih in da sodelujemo na terenih in to bo najboljši doprinos k organizaciji distribucije in bomo pripomogli, da ne bodo posamezni špekulanti izkoriščali delovno ljudstvo.

Tov. XY smatra za potrebno, da zavzame skupščina svoje stališče glede izključitve tov. Verbiča iz naše skupščine na podlagi poročila in ali naj se ga preda javnemu tožilstvu. Ljudje, katerim je ljudstvo dalo svoje zaupanje, morajo istega v polni meri tudi zaslužiti, prestopke pa je treba strogo kaznovati.

Tov. dr. Stanovnik: predlagam, da se zad va predhodno dobro preišče kajti na podlagi današnjega poročila še ni podan zadosten razlog da se Verbiča izključi kot člana ČLO. Obtoženec je porabil denar od prodane žiše za potrebe ČLO št. Vid in samo ni pravilno za to izposloval predhodnega odobrenja. Naloga četrtinega odbora je, da stavi predlog, da se ga iz tega mesta odpekliče. Sem pa menja, da za to ni zadostne krivde.

Tov. Tuma brane: V stvari smo zaslišali odbornike. Od prodane žiše, ki se jo zapustili okupatorji je skupno odvedel na pristojno mesto 95.000.- dinarjev, ostanek denarja je porabil za upravn stroške ČLO št. Vid in si dal izplačati skupno z ostalimi uradniki v tem četrt. odboru novoletne nagrade v skupnem iznosu 11.000.- dinarjev. Vse to je izvršil brez predhodne odobritve ČLO.

Tov. Kraigher: S tem, da je samolastno razpolagal z LI je zakrivil velik prestopok. Po zakonu o LO uživajo odposlanci imuniteto in ga lahko javni tožilec zapre samo s pristankom LO. IO pa o tem ni sklepal in je prepustil zadevo skupščini. Smetam za potrebno, da se dovoli javnemu tožilstvu, da ukrene vse potrebno, da podvzame proti njemu vs potrebno ukrepe. Glede točnejše opredelitve prestopka tov. Verbiča bi označil, da ne spada ta prestopok v vrsto kriminalnih

dojanj v smislu kraje, ampak je to še star način poslovanja in se moramo proti tem dejavnim birokraciji boriti, posebno se, da to zagreše predstavniki, ki bi morali biti vzor novega duha, ter pradija da se tov. Verbič odzame imunitetna pravica.

Predlog je bil sprejet z večino glasov. Glasovanje se vrši tov. dr. Stanovnik.

Tov. Bužt Angla iznaša vprašanja:

1. v kak nem razmerju se dolгови in kako je bilo doseženo znižanje na podlagi izmenjavi valute in kakšno je stanje danes.
 2. znižanje prevoznih tarife in za pogrebe pri najnižjih vrednostih.
 3. skrb za varstvo nasadov v Ljubljani
 4. dovoljevanje dolgoročnih posojil, ki bi se uporabljale za gradnjo stanovanjskih hišic.
 5. zahteva, da se tekoče bolnim podaljša bolovanje samo 1 leta.
- Tov. dr. Stanovnik: kot predsednik gostne hranilnice in član IO si dovoljujem podati kratko poročilo o razvoju in poslovanju LH.

Po osvoboditvi je bil gost. hran. postavljen delegat in upravnik po predhodni razpustitvi okupatorske uprave.

Dne 12. septembra 1945. je bila od IO izvoljena nova uprava hranilnice, ki je tako po 16 letih dobila spet svobodno izvoljeni odbor. Stanje hranilnice po osvoboditvi oam. ob zamenjavi denarja je bilo v glavnem sledeče:

gotovina	din	5,814.000.-
naložbe pri denarnih zavedih ..	"	975.000.-
posojila	"	13,530.000.-
vloga na knjižice in v tok.rač.	"	30,750.000.-

Pod novo upravo IO se je pričela hranilnica lepo razvijati ter je uspešno sodelovala pri gospodarski obnovi naše domovine v okviru programa in nalog, ki so ji bile določene.

Z zakonom o ureditvi in delovanju kred. sistema je bil tudi hranilnici formalno določen delokrog, kot krajevni kredit i ustanovi drž. sektorja.

Po odloku SK SLa je hranilnica z novim letom prevzela bivšo Hranilnico ljublj. pokraj. odn. dravske banovine, v marcu t.l. pa tudi Hranilnico knežkih občin v Ljubljani.

V smislu zakonitih določil ter intencij naše vlade je sodelovala hranilnica pri akciji za ureditev čimvečjega brengetovinskega prometa in je s tem mnogo prispevala k odstranitvi nepravilnosti radi pomanjkanja gotovine, ter s tem mnogo pomagala pri izvajanju načrtnega gospodarstva. Brengetovinski promet hranilnice je znašal:

v mesecu avgustu 1945.	din	71,616.000.-
v mesecu sept. okt. 1945.	"	147.306.000.-
v mesecu nov. dec. 1945.	"	195.400.000.-
v jan. in feb. 1946.	"	268.800.000.-
v marcu in aprilu 1946.	"	429.400.000.-
ter v mes. maju 1946.	"	264.800.000.-

Pri akciji za varčevanje je hranilnica uspešno sodelovala s članki, v stenčasu, z izločbami itd. ter navedla lju. i k varčevanju predvsem malih prihrankov in nalaaganju v državne denarne zavođe.

Naložbe na knjižice in v tok. računih se še avigale tako-le:

v septembru 1945.	din	38,500.000.-
v novembru 1945 leta	"	33.500.000.-
v januarju 1946. leta	"	33.000.000.- 107.000.000.-
v marcu 1946.	"	127.000.000.-
v maju 1946. leta	"	158.000.000.-

Stanje vlog je znašalo ob zamenjavi 30.750.000.-

Število vlagateljev na knjižice pa znaša okrog 36.000.- din.

Posojila je hranilnica dajala predvsem za popravila in obnovo po vojnih dogodkih prizadetih stanovanjskih hiš in gospodarskih zgradb, nadalje manjše socialne kredite demobiliziranim borecem, internirancem in drž. nameščencem ter končno za nujno gospodarsko obnovo male trgovine, obrti in zadrugištva. Pri lanskoletnem 50 milijonskem kreditu za obnovo Slovenije je hranilnica posredovala razdelitev 20 milijonov, sedaj pa

je prevzela razdelitev še ostalih 30 milijonov. S tem je dala na razpolago okrovi vse svoje organizacije v zvezi s drugimi samopopravnimi hranilnicami.

Stanje vseh posojil po osvoboditvi se je dvignilo na današnjih din 51.684.000.- dinarjev.

Število vseh posojiljencev znaša okoli 4000, med njimi tudi 110, katerega stari in novi računi izkazujejo danes približno stanje dinarjev 5.605.000.-

Gotovinskih sredstev v blagajni in v naložbah s prosto razpolago ima hranilnica danes oca 15.000.000.- dinarjev.

~~XXXXXXXX~~

Tov. dr. Brotnar: Kar se tiče pogrebne podjete obstojajo 4 razredi, luksuzni razred, III. in IV. razred za potrebo širših množic in brezplačni pogrebi. Pogreb v III. in IV. razredu znaša 3.800.- dinarjev oziroma 3.100.- din. To so cene še predvojne Jugoslavije in se niso zvišale vključno temu, da se je material bistveno podražil. Čim bo padla cena materialu, pa se bodo tudi cene pogrebn III. in IV. razreda znižale za 10%.

Vandalizem v naših javnih nasadih in parkih se je zelo razpasel. Lastna vrtnarija, ki oskrbuje te nasade je pasivna ter potrebuje za vzdrževanje teh nasadov 2.000.000.- dinarjev v proračunu pa je pridržena subvencija v znesku 1 milijon dinarjev. Pri tem si skušamo pomagati na ta način, da se je ustanovilo podjetje "Cvet", ki vnošuje proizvode mestne vrtnarije in prispeva k zmanjšanju njene pasivnosti. Zaključivati moramo naše ljudske množice, da vsak pojav vandalizma prijavijo in da sodelujejo pri obnavljanju na terenih, ter opozorijo na škodo, ki jo imašmo s tem vandalizemskim postopanjem.

Tov. Busar Tilka: dotaknila bi se vprašanja soc. skrbstva. Iz poročila tov. Gorjanca smo videli, da je za socialno skrbstvo odobren kredit 6.609.088.- dinarjev. Kot vidimo, je to daleko premalo in bi komaj zadostovalo za dobo 6 mesecev. Zato je bilo potrebno, da smo prešli na drug način reševanja tega problema. Navesti moram, da nekateri sindikati niso pravilno pojmovali vloge patronatov. Dober primer patronata je v prehodnem domu v Marjanišču. Ta patronat se je zavezal, da bo kril stroške potreb v višini 38.000.- dinarjev in s zbiranjem materiala po terenu. Sedaj pa je daleč presegel to obvezo in je danes v blagajni že 58.000.- dinarjev. Ni pa najvažnejši faktor zbiranje denarja, važno je tudi to, kako so patronati povezani v sindikatu. Zavedati se moramo, da so v patronatih otroci, ki nimajo svojega ognjišča, zato da naj sindikati s raznimi kulturnimi prireditvami poživijo življenje v teh patronatih. Drug primer navaja, ki je nalotel na zelo tope odneve pri otrocih je, ko je sindikat vabil otroke na trgatve šadenj. Kot primer slabe povezave med sindikatom in patronatom pa navaja otroško zavetišče v Stanežičah. Prva naloga sindikalne podružnice, ki je prevzela patronatstvo nad tem zavetiščem je bila kontrola dela uprave. Upravnica tega zavetišča pa svojih nalog kljub veliki zglinosti ni mogla v polni meri izvršiti radi nezadostnih sredstev. Kar se tiče higijene in snage v tem zavetišču prednjači pred ostalimi domovi.

Za preskrbo starih, onemoglih izven domov imamo na razpolago zelo majhna sredstva in se morali izpasti iz seznama podpirancev mnogi upravičenci. Oddelček za socialno skrbstvo je dal nalogo terenom, da poizkušajo vse potrebne in jih vnesejo v seznam. V ta seznam je vključiti tudi berače. Sovilano skrbstvo je naprosilo MLO za najetje posojila v višini 4.800.000 dinarjev s katerim učenikom se bodo krile najnujnejše potrebe, odpore posameznih družinam bodo znašale din 800.- povprečno.

Zavod za socialno zavarevanje je prevzel vse podpirance, ki so bili varovani pri tem zavodu v letih 1925 - 1938 in ki so bili vsaj 5 let zavarevani.

Omeniti moram tudi porast tuberkuloze. Donarnih sredstev za zdravljenje je zelo malo. Naprosili smo MLO, da najame posojilo za zdravljenje TBC in za podporo tistim, ki so brez sredstev in sicer v znesku 1.200.000 ker se moramo zavedati, da je zdravljenje TBC zelo drago in znaša za enega samega pacienta od 15.000.- do 20.000.- din. Veliko naloge pri pobijanju TBC vrši pretituberkulozni dispanser, ki pa ima sedaj zelo slabe prostore in predlagam, da se najame posojilo 1.000.000.- dinarjev da uredimo te vprašanje.

Za počitniške kolonije se je prijavilo zelo mnogo otrok in ni bilo mogoče upoštevati vseh prijav. Na razpolago imamo samo 2 poč-koloniji

in to v škofji loki in Ledvodah, kar so v drugih krajih šolska poslopja porušena in neprimerna za kolonije. V primeru takih napak v izbiri otrok, ki bodo poslani v te kolonije prosim, da se iste sporeče oddelku za socialno skrbstvo.

S tem zaključujem svojo poročilo in prosim MLO, da odobri predlog za najetje posojila v gornje namene.

Tov. Zlatnar: predlagam, da se reši vprašanje pokojnin. MLO naj bi pomagala stvar pospešiti, ker se ne rešujejo po enotnem sistemu. V zvezi z reorganizacijo zdravstvene službe naj se polaga večja pažnja na dežurno zdravstveno službo, da bo dežurni zdravnik res na razpolago, da se ne bodo več ponavljali primeri, da v slučaju nujne potrebe dežurnega zdravnika ni mogoče dobiti, ker je odsoten po privatnih poslih. Glede škodljivega vpliva redovanja na mladino in izkoriščanje cerkve v politične namene se v celoti pridružujem izvajanja tov. podpredsednika tov. Kraigherja in sem mnenja, da je proti prestopkom, ki ga izvrše te osebe podvzeti enake mere, kakor proti civilnim osebam, to je, prijaviti jih je javnemu toilstvu.

Tov. Krese: ovdarja, da je klorikalizem danes baza proti delovnemu ljudstvu. V predaprilski Jugoslaviji je ostro obojejal pojave nove vere jehovcev, danes pa za to ne čuti nobene potrebe.

Tov. dr. Frothar: k izboljšanju prehrane delovnih množic se je pristopilo tudi na polju ustanavljanja menz. V Ljubljani imamo skupno 18 menz, ki se bodo združile pod enotnim vodstvom in bodo prejemale enako dotacijo hrane, ki bo zdrava in poceni.

Odgovoril bi tudi na vprašanje glede znižanja ceni plina, kar je pri danih razmerah nemogoče, ker s tane tega poljskega premoga dia 2.400.- in je cena plina v drugih mestih višja (v Zagrebu 6 do 7.- linazjev). Glede izpopolnitve vodnega omrežja bi omenil, da je to zvezano s velikimi stroški, poleg tega pa priznava tudi strokovnega kadra in materiala in so tu predvsem tehnične zapreke, da se k temu delu ne more takoj pristopiti.

Tov. Lulik stavlja predlog glede napeljave vodovoda na pokopališče, pravtako izpraznitev šol po vojaških edincah, regulacijo Krekove in Slapničarjeve ulice, zaposlitev invalidov z lažjim delom ter zaposlitev strokovnjakov po svojih strokan.

Glede odklonitve posojila pokopališki upravi za napeljavo vodovoda na novem pokopališču odgovarja tov. dr. Stanovnik, da se je odklonitev izvršila iz razloga, ker pokopališka uprava za to delo še ni imela građenega dovoljenja. MF namreč vsako prošnjo za najetje posojila kontrolira, čim bo taka prošnja pravilno opravičena in potrjena po mestnem gradbenem oddelku se bo tako posojilo izdalo.

Tov. Modic-Dekleva: Marica pri pravezni politiki se je izkazala potreba tesnega sodelovanja s masovnimi organizacijami, kar drugače ne bomo prišli do pozitivnega rezultata. Stremeti je za izboljšavo izpopolnjevanje naših knjižnic. Nametiti moramo tudi ogromni material iz narodno osvobodilne borbe za katerega smo našli primerno mesto v prostorih ljubljanskega grada, moram pa žal ugotoviti, da nismo naleteli na razumevanje. Vprašanje šol, otroških zavetišč zavzema najvažnejše mesto v naši prosvetni politiki. Na težkoče pa naletimo zopet tam, kjer so šole last verskih redov in imajo isti vpliv na vzgojo mladino.

Razmahnitev naših otroških vrtcev in zavetišč se bo rešilo. Delno pa je s tem odpomoglo z ustanovitvijo otroških zavetišč v Marjanišču in Lichtenurnu. Vprašanje šolskih okolišev se sedaj protresa in je razpisana za to posebna anketa. Ijavili so se predlogi, da se naj še nadalje obdrži vadnica, kar pa ni v skladu današnjega časa, ker so te šole obiskovali otroci privilegiranih slojev, kar je nepravilno, je treba odkloniti.

S tem v zvezi se bo tudi uredilo vprašanje močanih razredov, ker ne vidimo razloga, zakaj se ne bi dečki in deklice učili skupno v enem razredu in se tako že od najnežnejše mladosti navdajali na tovarištvo.

Tov. Puc Danilo: Reorganizacija, ki jo je izvedel oddelak za trgovino in preskrbo v zadevi prenosa razdeljevanja živilskih kart na ulične odtoke, daje najboljšo spričevalo in je ministertvo trgovine in preskrbe osvojila načrt mesta Ljubljane in ga preneslo na deželo. Glede preskrbe sta bila predložena MLO dva predloga za spremembo in sicer so gosili študentjski kontantisti in met lurgi za nakazila dodatnih živ. nakazil za lahke delavce in po naj se terenskim delavcem enako priznajo lahke

lahke ločatne karte. Prvi trdilja, da spregledajo te dodatne div. karte
tudi v Zagrebu. Po agrovitvi te trditve so tudi mesto ljubljana
upravičeno upravičene zahteve. Tatarski delavci pa protno ne more
odbiti, ker bi bila s tem kontrola zelo otežena. Z področja
bi si orenil, da je banke, ki stoji ob cesti na Brin, lahko ob priložni
adaptaciji porabi za stanovanjsko hišo, a je to povezano z velikimi
stroški. Glede strokovne literature, ki grede v last bi se odloja po
taz Zbirnega centra prosvetnega ministristvu.

Dejansko primanjkuje danes še sladkorja in maslac. Lokrenjeno je vse, da
bodo maslace prišle iz drugih federalnih držin in bo jeseni položaj
glede maslac mnogo izboljššan. Točave pa bodo ostale še pri sladkorju.
Pozdraviti bi bilo načelo o vožji produktivji olja iz turškega žita, ki
ga je v Sloveniji mnogo in sicer na enak način kot je bila kampanja
za sladkorno peso.

V združništvu je še mnogo nepravilnega. Ker se v tej knatki dobi v ka-
teri se je organizacija združništva postavila na popolnoma novo
podlago, ni mogla odstraniti še vseh nepravilnosti. Prav tako se ne da
odstraniti prodaje blaga nezadržnikom, ker je prodaja vezana na nakazni-
ce, čim pa bo blago sporščeno, pa se bo lahko vršila kontrola, da se bo
prodajalo blago samo združnim članom.

Ing. Vera Marentiš poda poročilo o gospodarskem vrhanju, ki zanimajo
ljubljanske kmetovalce.

1. Razpon med cenami kmetijskih in industrijskih proizvodov.
2. Draganja poljskih delovnih moči,
3. Obvezni oddaja pridelkov, zlasti mleka,
4. Združništvo in kmetijski odbori.

K 1. Politika cen, ki smo jo postavili in se jo držimo - je bila v začet-
ku izložena kritiki ravno tistih kmetijskih kmetovalcev, ki so bili nar-
manj upravičeni. Zelo, da bi svoje pridelke vnoščevali na prečrpane
dobička-nosen način, ki se ga spoznal med vojne, so v prven času po
osvoboditvi nastopali na združniških sestankih in pri organih oblasti
s svojimi neobstojnimi zahtevami.

Danes pa lahko trdimo, da je večina kmetovalcev uvidela, da je naša
politika cen pravilna in so kaže svoje rezultate, ki jih beležimo z
učvrstitvijo dinarja in vsakomernim znižanjem cen tudi industrijskih
predmetov, ki so jih nergači jemali kot argument pri svojih zahtevah.
Da so pa nekateri kmetovalcem tudi zloramerne zbuvali nerganje tudi vemo
razkrinkali so se na sestankih, kjer se je snovala živinorejska zadruga,
na ustanovah, kjer so neupravičeno dokazovali, da ne morejo zadostiti
obvezni oddaji pridelcev na prehrano prebivalstva - na drugi strani pa
sjo špekulirali s črno torbo.

Razpon med cenami kmetijskih in industrijskih produktov se iz dneva v
dan manjša vzporedno s obnovjo produkcije in bo v najkrajšem času
pravilno rešen v interesu delovnega ljudstva. Primeri: znižanje cen
tekstilij, obutve, karjave itd.

K 2. Na nekem masovnem sestanku je nekdo iz vrst posostnikov zahteval
naj se oblast in masovne organizacije znižajo možno poljskih delavcev
in vplivajo nanje, da ostanejo pri kaečkih delih. Kja je logika? Na eni
strani zvišanje cen pridelkov, na drugi strani znižanje zaslužka poljo-
delškemu delavcu. Takšna politika je vodila prajanja protiljudska oblast.
Danes se postavlja osnovno načelo: dele ne sme biti predmet izkorišča-
nja in vir kovanja kapitalov. Če pa je zastalo kmetovanje tisti
vzrok, ki ne dovoljuje posostniku, da bi zadostno plačeval najete sile,
ga je treba ozdraviti v jedru. Zvišati je treba produktivnost kmečkega
dela z uvajanjem strojev, zboljevanjem semen, živine itd. Da se naše
vodilne oblasti tega zavečajo, nam pričajo na, ori v stvarjanju in ja-
čanju naše industrije in v izmiranju strojnih in traktorskih potreb.

K 3. Ob obvezni prodaji pridelkov, zlasti mleka lahko agtevimo, da so
ti ukrepi trenutno še potrebni - vendar ostanejo poleg obvezne oddaje
~~xxxxxxxxxxxx~~ še kmetovalci velike količine pridelkov, ki jih
lahko proda ob prosti prodaji - na primer žita. Vsi ti ukrepi so
usmerjeni v to, da se zviše proizvodnja zlasti važnejših pridelkov.
Obvezna oddaja mleka bo vorela za sedaj še ostati, ker je treba zasigur-
vati upravičenim in otrobnim prejemnikom (otrokem in starcem) minimal-
ni obrok. Z ozirom na prej omenjeno uravnoteženje cen bo sedaj verjetno
manj nerganja. Ador postavlja danes zahtevo, da se dvigne cena mleka na
din 10 do 20.- po litru, ob splošnem zniževanju ostalih cen - izpade
smočno in neostano.

slabega pridelka živilske krme bodo dobili kmetovalci na rabe-
semensko koruto za pridelovanje zelene krme. Poleg tega je dobiti
olj oljnih tropin. V dotajilu 1.50 do din 1.85 kg, kar je dvakrat
več kot lani.

K zadrugi bi lahko pripomnili, da se je snovanje živino-
vrednosti v nekaterih četrtih precej zviševalo, kar se nekateri
opazili ovirali razvoj. Po temeljitih pripravah je bila zadruga brez
ustanovljena in bo brez njih uspešno delovala. Trenutno se reor-
ganiira tako, da bodo mestne četrti povezane s štirimi okolnimi / zadruga-
mi izven Ljubljane, tako, da se mestni kmetovalci povežejo z vasei,
kateri tvorijo v kmetijskem okoliščini celoto. V Ljubljani deluje vrtnar-
sko-zeljadarska zadruga v Trnovem, v pripravah je kmetijsko-zeljadarska
zadruga, ki bo izločila nepotrebna prekapčevala.

Kmetijskim odborom morajo pripomniti, da se se v nekaterih četrtih
organizirali, da pa se radi trenutnega sezonskega dela poslovanje neke-
je zvišuje. Vendar gospodarske težave, kot je suša, parazitizem na rast-
linah, ki se se pojavili itd vse to sili in vzgaja kmeta k spoznavanju
gospodarskih prednosti, ki izvirajo iz združnega in organiziranega
delanja za izboljšanje kmetijske proizvodnje.

Na najvažnejši ukrep na področju kmetijstva ne smemo pozabiti agrar-
ne reforme. Li se nogoče premalo zavedamo, da je izvedba agrarne re-
forme eden od največjih uspehov v izgradnji naše ljudske oblasti. A
agrarne reforme so značile stoletne in upravičene borbe kmečkoga delov-
nega ljudstva po očetni in človeški razdelitvi zemljske obdelovalne
površine.

V Ljubljani je bilo jasno malo slučajev (največ v okolnih četrtih)
naselitve in dedelitve zemlje kmetijskim kolonistom in izrazitim kmeto-
vni s precejšnjo površino zemlje. Brez težav so bile razdeljene parce-
le kmetov, ki imajo poleg stalnih, dovolj visokih dohodkov še preko
obdelovalne zemlje. Ležaj je bilo precejšnja cerkvenega posestva itd.

Agarna reforma je bila zaključena v zelo kratkem času od februarja do
pomladanske setve.

Se rešuje še nekatere prirobnice in se pristopa k popravkom. Zna-
no je, da se se pritožili tisti oni, ki očitajmanj upravičeni, ki imajo
vse raznih drugih dohodkov, zaslužkov in obrti, od katerih vsaka lah-
ko pridruži družino še veliko površino zemlje preko 3 ha. Vkljub hitri
rešbi je bilo pritožb in razpuk - manj kot pa v prejšnji stari reformi,
ko je vložila stoni leta in leta in na vse načine ni ušla iz kri-
stja dolovne sile in velikih posostov. Zasluga pri hitri in pravilni
rešbi je v sodelovanju nac-vnih ljudskih organizacij, ki so s svojim
delom in presojanjem posrednih slučajev podprle delo agrarne komisije
na osnovni in izčrpni formulaciji zakona o agrarni reformi.

Agararni proračunski da celotno poročilo tov. Kraigherja in Gorjana
glasovanja. Poročilo je soglasno sprejeto.

Se da na glasovanje posamezne predloge:

Predlog o proračunu v znesku din 32,833.600.-

Predlog o izrednih kreditih v znesku 29,743.646.-

Predlog o predvidenih dohodkih v znesku 138,169.000.-

Predlog o izvrševanju proračuna LHO in ČLO

Prilagodni odlok skupščine LHO za proračunsko leto 1946.

Obdatnikredit v znesku 3,000.000.- din v obliki brezobrestnega po-
sojila na račun prosežka dohodkov

Dobritev proračunske rezerve v znesku 1,500.000.- din, ki se bo
porabila v iste namene

Pojetje posojila v znesku din 1,000.000.- za izgradnjo protituberku-
loznega disperzorja

Predlog o uvedbi davka na potrošnje, ki je predviden v znesku
100.000.- dinarjev

Predloge skupščina soglasno sprejme.

Kraigher Bergej: glede izrednih kreditov za socialno skrbstvo in
za onemoglin moramo br z dvork: najeti posojilo. LHO se tega zaveda
matra, da v bodočem letu z dvigom aktivnega delovanja mestnih pod-
ne bo potrebno več obremenjevati mestni proračun. 6,000.000.-
posjilo bo brezobrestno, dočim bomo morali posojilo za preureditev

protituberkuloznega dispanserja najeti v hranilnici kar bo vezano z obrestmi.

Kar se tiče predlogov, ki so bili predloženi MLO za skupščino so bili večinoma predlogi izvršilnega značaja in je njihova izvedba stvar MLO kot n. pr. kanalizacija, vodovod, oddavčarje po 9 uri, pregled gostinskih obratov itd.

Za zaključek predlagam, da MLO poroči IO na podlagi referatov in poročil sklopov in predlogov, ki so bili danes iznešeni v posebni resoluciji kot smernice za čelo MLO in IO.

Soglasno sprejeto.

Tov. delovni predsednik zaključí dopoldansko zasedanje ob 14.30 uri in napove, da se zasedanje nadaljuje ob 15.30 uri.

Nadaljevanje zasedanja se prične ob 15.30 uri.

Verifikacijska komisija ugotovi navzočnost poslancev in sklepčnost skupščine. Poleg 3 neopravičeno odsotnih, ki so izostali na dopoldanskem zasedanju, je neopravičeno izostalih popoldne še 6 poslancev.

Tov.delovni predsednik otvori zasedanje ter preda besedo tov.Trtniku, ki v svojem poročilu iznese stanovanjsko vprašanje, gradbeno delavnost in predloge za najetje posojila stanovanjskih hiš.

Že na obeh zasedanjih Mestne skupščine se je razpravljalo in stavljalo razne predloge za čim uspešnejše reševanje tega tako težkega problema, ki je bil pereč že ves čas po osvoboditvi in prav gotovo to vprašanje danes zadeva skoraj slahernega volilca v naši Ljubljani. Stanovanjski odsek se trudi, da kljub vsem težavam čimbolj uspešno ublaži stanovanjsko stisko, vendar pa so se pokazale hibe pri reševanju stan.problema v tem, da je premnogokrat in premalo sistematično organiziran način dela, s katerim bi bila odstranjena marsikatera napaka, ki se je itak pri vseh objektivnih težavah primerila.

Ta način kot je bil do sedaj, da so ulične komisije zbira- le vse podatke in predloge ter prošnje strank je marsikdaj povzročal trenje, večkrat tudi nezadovoljstvo med prosilci radi tega, ker se niso dovolj povezale z množicami in ni bilo zadostnega sodelovanja z masovnimi organizacijami. Radi tega je stanovanjski odsek dobilval netočne podatke, na podlagi katerih je izdajal razne odločbe in nakazila, radi česar so se stranke pritoževale, kar je povzročalo veliko nepotrebnega dela in nagradenje teh pritožb, ki so po več mesecev niso konkretno reševale, kar je povzročalo še večje nezadovoljstvo prizadetih.

Jasno je, da se pojavljajo vedno stare napake, to je intervencije, poseganje v kompetenco stanovanjskega odseka v vseh mogočih institucij kakor tudi prosilcev, ki niso upoštevali predpisov po uredbi in se je vršila nediscipliniranost kakor tudi protekcije. Prosilci vdirajo v vsakem času preko vseh uradnih ur k posameznim referentom, od katerih zahtevajo na brutalen način in z nezadostno utemeljitvijo vse mogoče in nemogoče. Ena od velikih napak je tudi ta, da je premajhno sodelovanje prebivalstva pri reševanju stanovanjskega vprašanja, saj povzročajo še večje težave s tem, da neopravičeno kritizirajo čes, zakaj je treba toliko uradov, zakaj oficirji posedujejo stanovanja, navaljujejo neopravičeno na OZKO i.t.d.

Vse zgoraj navedene napake so se pretresale in reševale na mnogih posvetovanjih s predstavniki ministrstev, vojske i.t.d., na anketah in sejah, ki so po temeljitih obravnavanju prineslo jaseen rezultat in sklepe, da je treba pristopiti k temeljiti reorganizaciji dosedanjega načina reševanje stanovanjskega problema. V teh dneh izide zakon, v katerem so podane nove smernice. V zvezi s tem osnutkom zakona je IO KLO imenoval komisije po terenih in CLO z nalogo, da ugotovljajo vsa prazna in premalo zasedena stanovanja in stavljajo svoje predloge mestni stanovanjski komisiji. Istotako sprejemajo četrtne komisije vse prošnje, ki jih z utemeljitvijo predlagajo v reševanje Mestni stanovanjski komisiji. Razumljivo je, da je v veliki meri odvisen od teh komisij uspeh hitrega reševanja stanovanjskega problema. Čimbolj bodo komisije aktivne, tem večja možnost je, da bo mestna stanovanjska komisija lahko nakazovala stanovanja čim pravilneje in pravičneje.

Imenovana je tudi od IO Mestna stanovanjska komisija, ki je prva stopnja stanovanjske oblasti s sledečimi nalogami:

- 1./ Da najbolj na objektivni način pretresa prošnje za stanovanja in odločuje, da najbolj potrebni in upravičeni prosilci dobo stanovanjske prostore.
- 2./ Izdaja odločbe za izselitve kakor tudi za uresnitve premalo zasedenih stanovanj. Jasno je, da morajo terenske, četrtne kakor tudi Mestna stanovanjska komisija izvajati in izločevati vse zadane naloge pod odgovornostjo, saj bodo odgovarjale zakonu.

Druga stopnja stanovanjske oblasti je pa osnovana višja stanovanjska komisija pri Notranjem ministrstvu z nalogo, da rešuje vse pritožbe zoper odločbe Mestne stanovanjske komisije. Razumljivo je, da jo

postopek stanovanjskih zadev nujen in da se ga mora takoj rešiti. Med tem, ko se je dosedaj zavlačevala rešitev po postopku več tednov, je sedaj nujno rešiti ves postopek hitreje, da od vložitve prošnje traja največ 10 - 15 dni, všteto ročanje samo pritožbe, ki jo mora rešiti v treh dneh. S takim načinom bo ta cel postopek bolj ekspeditiven, ker je kompetenca jasno nakazana in določena. S tem bo odstranjena vsaka možnost raznih intervencij in protekcij.

Če vzamemo za primer številko zaprošenih stanovanj bomo takoj videli kakšno ogromno delo čaka stanovanjske komisije. V letošnjem letu v času od 1.I. do 30.V. je bilo vloženih prošenj:

za stanovanja	2.100
za sobe	905
za poslovne prostore in lokale	325
za zamenjave	99
za hiše	17
skupaj	3.446

izdenih nakazil pa je bilo v tem času:

za stanovanja	1.197
za sobe	119
za sobe s kabineti	679
za garsonjere	21
za sobe s sostanovalci	21
za lokale, urad in pisarno	195
za zamenjave	69
za hiše	6
za skladišča, garaže in drugo	31
skupaj	2.339

Iz gornjega je razvidno, da je še vedno nerešenih 1.100 prošenj. Če pa poleg tega upoštevamo še vse tiste, ki stanujejo in se stiskajo v prenatrpanih prostorih, vse tiste v Granozni jami in raznih vlažnih kletih izraženo v številki približno 1.200 prebivalcev odnose družin se nam odprejo še večji problemi, ki jih bo tudi treba rešiti.

Popolnoma razumljivo je, da se vsi zgoraj navedeni novi ukrepi za reševanje stanovanjskega vprašanja samo sredstvo in pripomoček da se prav v sedanjem času pri največjem pomanjkanju stanovanj rešuje vse probleme pravilno, da se s tem čimbolj omili stanovanjsko stisko.

Radikalno bomo stanovanjsko krizo rešili le z gradbeno delavnostjo. Po statistiki vemo, da mora biti v Ljubljani letni prirastek novih stanovanj 400. Predobro pa nam je znano, da se ni celo dobo okupacije gradilo in smo samo za to dobo na izgubi za 1600 stanovanj, ter če upoštevamo, da v letih pred vojno Ljubljana tudi ni dosegla števila letno 400 novih stanovanj nam tembolj narekuje, da se začne z novimi gradnjami stanovanj.

Na podlagi tega dejstva je oddelček za gradnje pri MLO izdelal program za gradbeno sezono v letošnjem letu in v letu 1947. V lanske letu pa je bila započeta na pobudo MLO gradnja stanovanjske kolonije na Savski cesti, ki bo dograjena letos avgusta.

Gradnja te kolonije je bila mišljena prvotno le kot lesen provizorij v predalčnem sistemu. Stroški za izvedbo tega programa pa so se pokazali razmeroma visoki, vsled česar je LC MLO in Ministrstvo za gradnje potrdil spremembo programa v toliko, da se je pristopilo k izvedbi cel provizorija v skeletnem sistemu. Vsa ta dela, ki so se izvrševala v najkrajšem času, ko ni bilo dovolj delovne sile, prevoznih sredstev, niti materiala t.j. železa, opke, parketov, gradbenega lesa, ki ga je izdal MLO iz svojih skladišč za navedene zgradbe pa znaša 985.000.- Din. Stavbeno vodstvo gradnje kolonije se je tesno povezovalo od vsoga početka na prostovoljno delo ter je izvršilo s prostovoljnimi delom 600 m

Celokupni gradbeni stroški bodo znašali 14 milijonov Din, od katerih je prispevalo v letu 1945 Ministrstvo za gradnje 5 milijonov, MLO pa 4 milijone Din. 4 milijone pa si mora MLO v letu 1946 najeti posojilo pri Mestni hranilnici oziroma DNB za dovršitev kolonije. Vrednost materiala t.j. železa, opke, parketov, gradbenega lesa, ki ga je izdal MLO iz svojih skladišč za navedene zgradbe pa znaša 985.000.- Din. Stavbeno vodstvo gradnje kolonije se je tesno povezovalo od vsoga početka na prostovoljno delo ter je izvršilo s prostovoljnimi delom 600 m

zemeljskega iskopa tako z napravo vseh zemeljskih toneljev in položitev glavnih vodovodnih cevi. V vsa ta dela je bilo vloženih 3200 prostovoljnih delovnih ur v skupni vrednosti 45.000.- Din

S to investicijo bo v letošnjem letu izgotovljenih 48 enosobnih odn. dvosobnih stanovanj brez kuhinj in 24 samskih sob do konca avgusta. Skupna cena za cca. 120 oseb in dnevno zavetišče, ki bo sposobno sprejeti cca. 150 otrok v svojo oskrbo bo pa končano v novembru. S tem bi bil gradbeni program stanovanjske kolonije od 1. 1945 dovršen.

Za radikalno rešitev stanovanjske stiske oz. za nadaljevanje svojega stanovanjskega gradbenega načrta je MIO sklonil, da še v letošnje leto začne stanovanjsko-gradbeno akcijo v okviru 100 milijonov Din posejila, ki bi bilo najeto pri DHB v ta namen.

Po naročilu IO MIO se bili izdelani pri projektivnem biroju MIO potrebni načrti in predlogi, ki so zajeli današnjo stanovanjsko problematiko v vsem obsegu ter so bili na podlagi dosedanjih izkušenj in možnosti takojšnje izvedbe tega načrta predloženi IO sledeči predlog 1./ V letošnjem letu naj se pristopi k prvi etapi gradbenega programa in sicer za izgradnjo 6 stanovanjskih zgradb v sklopu obstoječe stanovanjske kolonije ob Savski cesti. Gradilo bi se na odprti-zazidalni način. Predlog za to mesto nudi možnost, da bi se k gradnji pristopilo lažje kot takoj, kar nudi to zemljišče vse bistvene predpogoje t.j. kanalizacije, vodovod i.t.d. za takojšen pričetek dela. Na ta način bi se po predvidenem programu in ugodnim pogoji dovršilo najmanj še dve gradnji v letošnjem letu. Skupni predvideni stroški znašajo 16 milijonov Din. Stanovanjske zgradbe bi bile dvonadstropne, v katerih bi bilo 28 dvosobnih, 29 enosobnih stanovanj ter 24 samskih sob. Gradbeni stroški za dvosobno stanovanje v skupni kvadraturi za zidano površino 80.50 m² bi znašali cca. 240.000.- Din, za enosobno v skupni površini 65 m² 195.000.- Din in soba za sanee v skupni površini 18 m² cca. 80.000.- Din.

2./ V letu 1947 naj se pristopi k drugi fazi izgradnje predvidenega gradbenega načrta za izgradnjo stanovanjske kolonije v šiški pri Renizi, Novih Jaršah ter stanovanjskem bloku v mestu samem. V ta namen se izdeluje podroben gradbeni načrt v okviru preostalega 100 milijonskega posejila, tako da bodo z nastopom gradbene sezone urejena vsa pripravljalna dela, tako v regulacijskem oziru kot pridobitev potrebnih zemljišč naprava kanalizacije, cest i.t.d.

3./ Ker je bil na zadnjem zasedanju skupščine izglasovan sklep za čimprejšnjo dograditev nedovršenih stanovanjskih zgradb, ki se nahajajo na teritoriju MIO 35 po številu, skupno s cca. 86 stanovanji, ki bi v znatni meri pripomogle k delni ublažitvi stanovanjske stiske, je v to svrhu gradbeni oddelček MIO že v mesecu januarju 1946 pozval vse lastnike imenovanih zgradb, da dovrše iste že v letošnjem letu. Vendar je šele Ukrep Zvezne vlade s tem, da nudi DHB v ta namen možnost najetja 3% posejila za dobo 30 let omogočila, privatnim lastnikom, da se odzovejo pozivom MIO. Razmeroma visoki gradbeni stroški v letošnjem letu pa dolno zadržujejo večji odziv za najetje tega posejila, tako da je do danes zaprosilo od navedenih le 9 lastnikov in še to le oni, katerih nedovršene zgradbe potrebujejo le manjša gradbena dela. Višina do sedaj zaprosenega posejila znaša 4 milijone 3503 Din. IO MIO je radi navedenega in ker je primoran zaščititi čim širše interese ljudskih množic sklenil, da predlaga skupščini, da zglasuje, da se vsem ostalim lastnikom nedograjenih zgradb da 14 dnevni rok, da vložijo prošnje za posejilo, ker bo v nasprotnem primeru izvršil oziroma dogradil še nedograjene zgradnje v lastni režiji oziroma na stroške lastnika. Stavljeni rok poteče v 14 dneh t.j. do 15. julija t.l. tako, da bo mogel MIO pristopiti ševletošnji gradbeni sezoni k rešitvi vprašanja še nedograjenih zgradb.

4./ Med nedograjene zgradbe spada tudi Uršulinska gimnazija v Šubičevi ulici. Kot provizorij urejena zgradba je opremljena s primitivnimi stopnicami, podom, v notranjosti je neometana in opremljena z neodgovarjajočo centralno kurjavo. Vse to je bilo vzrok pogostih primerov težkih obolenj dijakov v tekočem šolskem letu. Da se to stanje izboljša in stavbo uresniči za redno učne namene, je na pobudo ČLO Centra in Uprave gimnazije oddelček za gradnjo stopil s samostanom kot lastnikom zgradbe v stik ter skušal doseči sporazumno rešitev, da se gimnazija dogradi za šolsko leto 1946/47. Zastopnikom pa v kljub dvakratnim sestankom ni uspelo prepričati vodstva samostana o nujnosti in upravičenosti ljudski zahtevi, da se stavba dovrši.

Dne 23.6.1946 smo prejeli od predstojništva Uršulinskega samostana sledeč dopis: "Zastopniki MLO so že na treh sejah predlagali naj Uršulinski samostan dodela svojo šolsko stavbo v Šubičevi 1. Dne 18. junija 1946 so predložili tudi približen proračun stroškov. Predstojništvo Uršulinskega samostana sporoča, da šal predlogu za zidavo svoje nedovršene stavbe ne more sprejeti iz teh razlogov: 1./ nima sredstev, da bi mogel misliti na dovršitev stavbe, 2./ poslužiti se tudi ne more možnosti, da bi vzel hipoteko, ki bi znašala okoli 2,500.000.-Din, četudi za dobo 30 let, ker po cerkvenih predpisih in redovnih pravilih ne sme s tako velikimi dolgovi in za tako dolgo dobo obremenjevati samostana. 3./ Najemnina, ki bi jo samostan dobival, če bi bila stavba dovršena je tako nizka, da bi ne mogli vsako leto kriti niti obresti. O kritju hipoteke za najemino, kakor je omenil MLO niti govora ni. M. Inakulanta-Leben, s.r. predsednica".

Današnje stanje gimnazije je nevzdržno, torej je nujno potrebno, da se osigura za šolsko leto 1946/47 šolo obveznim otrokom zdravju neškodljive šolske prostore. Ker pa, kot navede predstojništvo Uršulinskega samostana v zgoraj navedenem dopisu nima namena dovršiti zgradbe, je IO MLO izdelal predlog, da izvrši isto v svoji ročiji ter investirani znesek obračunava z najemninami za uporabo navedene zgradbe. Predvideni gradbeni stroški znašajo 2 in pol milijona Din, neupoštevaje gradbeni material, ki ga ima samostan že pripravljenega v skupni vrednosti cca. 300.000.- Din.

5./ Za okrožno mesto Ljubljana še ne obstoja izdelan potrjen regulacijski načrt, po katerem naj bi se izvajala regulacija mesta. Obstoja je odobren regulacijski program, v katerem so podane potrebne smernice tako, da so se lahko izdelali parcijalni regulacijski osnutki, odnosno, da so je gradbeno parcelačno dovoljenje lahko obravnavalo. Splošno je bilo prepričanje, da bodo ureditvene osnove izvršene vsaj tekom leta 1941. Ker je dosedanje stanje nevzdržno, je na pobudo MLO Ministrstvo za gradnje sklicalo za dan 16. julija 1946 3 dnevno anketo, na katero so vabljeni vsa ministrstva, IO MLO in ostale ustanove, ker je rešitev vprašanja regulacije okrožnega mesta Ljubljane kot prestolice LRS skupen interes. Ta anketa, ki bo dala vse potrebno gradivo in bo skupno s pismenimi predlogi vseh državljanov služilo kot osnova za regulacijski načrt. Na ta način bo uspelo IO MLO rešiti važno vprašanje regulacije v najkrajšem času - česar niso bile v stanju izvršiti v dobi desetletij vse dotedanje oblasti.

6./ Po gradbenem zakonu in Pravilniku za izdelavo regulacijskega načrta je potrebno gradbeni okoliš mesta razdeliti v ožji in širši gradbeni okoliš. Praviloma naj obsega ožji gradbeni okoliš naseljeni del mesta, širši gradbeni okoliš pa nenaseljeni okoliš mesta. Reja naj bi bila poudarjena in naj okoliša predstavljata zaključno celoto. Osnovna važnost je zemljišče ki leži v ožjem gradbenem okolišu in ustreza predpisom gradbenega zakona, gradbenega pravilnika in regulacijski osnovi se mora proglasiti kot stavbišče. Zemljišče v širšem gradbenem okolišu pa bo dano MLO na prosto. Dosedanji gradbeni okoliši so se z inkorporacijo okoliških občin bistveno izpremenili ter je tudi situacija božjega regulacijskega načrta povsem druga. Posledica tega je, da zlasti na oboju mesta nikakor ne moremo v zadostni meri ščititi javne regulacijske interese. Iz navedenih razlogov smo danes kar se tiče bodoče regulacije še negotovi, ter da se izognemo nevarnim preudicam za izdelavo novega končnega regulacijskega načrta in da ne nalagamo po nepotrebnem nova težka finančna breme na MLO, snatra IO MLO za potrebno, da se do končne izdelave regulacije zmanjša ožji gradbeni okoliš na minimum in bi po predloženem osnutku vseboval teritorij že izgrajenih četrti Šiška, Centra, Tabora in delona četrti Vič. Gradbeno dovoljenje v širšem gradbenem okolišu pa naj bi se izdajala le v primerih, kjer bo nesporno ugotovljeno, da regulacijski interesi nikakor niso prizadeti.

Iz razlogov proračunskega okvira oddelka za gradnje pri MLO, ki je odobren samo za najnujnejša dela in se ni moglo pristopiti na ta način k zadostni graditvi stanovanj, predlagam, da sprotne in odobri skupščina ljudskih poslancev sledeče predloge:

1.) da odobri predloženo gradbeno stanovanjsko akcijo v okviru 100 milijonskega posojila in da najame v ta namen pri DHB 3% posojilo v višini 100.000.000.- Din. V tem znesku so zapopadene vse investicije za dovršitev Savske kolonije v znesku 4.000.000.- Din in prve etape gradbenega programa 1946/47 v znesku 17.000.000.- Din

2.) da IO MLO pozove vse lastnike nedovršenih zgradb, da v roku 14 dni zaprosijo za potrebno posojilo za dovršitev njihovih zgradb. V

primera, da se lastniki ne odzovejo pozivu bi IO MLO v lastni režiji dovršil nedovršene zgradbe. V tem slučaju naj se odobri IO MLO-a v okviru zgoraj navedenega posojila 100 milijonov potreben 10 milijonski kredit.

3.) da se IO MLO pooblasti z ozirom na dogovor predstojništva Uršulinskega samostana, da dogradi nedovršeno stavbo gimnazije v lastni režiji ter v ta namen najame potrebno posojilo v višini 2.500.000.- Din v okviru 100 milijonskega posojila

4.) da odobri predlog za spremembo meja gradbenega okoliša do končne izvedbe regulacijskega načrta,

5.) da se pozovejo vsa podjetja in delne ustanove, ki imajo nameščene svoje poslovne prostore v stanovanjskih poslopjih, da pristopijo čimprej k gradnji lastnih poslovnih prostorov. Da se obstoječa stanovanja pod nobenimi pogoji ne izdajajo za gozjne potrebe. Istotako predlagam, da vsa podjetja in večji obrati, ki zaposlujejo večje število stalnega delavstva prispevajo k reševanju stanovanjskega problema s tem, da grade za svoje delavstvo in nameščenstvo odgovarjajoče število stanovanj, posebno tovarne,

6.) da ~~skupščina~~ skupščina pooblasti IO MLO, da pregleda vse stanovanjske prostore raznih verskih in drugih ustanov (redovnih) in v kolikor ne najde te prostore po določbah uredbe o uporabi stanovanj dovoljno zasedene, da ukrene vse potrebno, da bodo tudi ta stanovanja služila svojemu namenu,

7.) da skupščina IO MLO pooblasti, da z ozirom na pomanjkanje delovne sile in strokovnega kadra v letošnji gradbeni sezoni izdaja gradbeno dovoljenje izključno le za stanovanjske zgradbe oziroma gradbena dela, ki so predvidena v programu obnove, vsa manjša, nevažna dela, ki pa zaposlujejo večje) število delavstva, pa naj se odloči za poznejši čas. S tem namreč si bomo zagotovili to delovno silo pri izdelavi zastavljenega gradbenega programa in na ta način vključili privatna podjetja v sodelovanje pri izvajanju zadanega načrta.

8.) MLO poveri IO, da podpre v čim večji meri stanovanjsko zadrugo.

Tov. Trtnik dalje odgovarja na predloge izneštene na masovnih sestankih pri četrtih naslednje:

Prostovoljno delo je brez dvoma eden največjih pripomočkov pri izvajanju nalog, ki se stavljajo v okviru proračuna ter je ustrezen predlog, da naj se to delo boljše organizira in bolj sistematično pristopi k izvajanju. Tovarishi res, da je bila do sedaj organizacija prostovoljnega dela šibka po večini iz razloga, ker se masovne organizacije in sindikati niso dovoljno vključili v to delo, na drugi strani pa je bila krivda tudi na Oddelku za gradnje in obnovo, da ni načrtno vključil vseh prostovoljcev v to delo. Zaradi tega se je osnoval pri MLO poseben odbor, ki ima nalogo, da stopi v stik z vsemi masovnimi organizacijami in da inenjuje odbor v okviru, ki je zadan oddelku za gradnje in obnovo. Zato apeliran, da se ne bodo več dogajali primeri, da bi se za delo prijavilo 100 ljudi, na delo prišlo pa 20. Zaradi tega predlagam, da se pri masovnih organizacijah na to polaga velika pažnja.

Tov. delovni predsednik da poročilo tov. Trtnika v diskusijo.

K besedi se prikladi tov. Kerpan Edo. Pozdravljen komisijo pri MLO, da se to prostovoljno delo vršilo v okvirnem delovnem načrtu.

Kar se tiče reševanja stanovanjskega vprašanja je bil iznešen v četrti liška predlog, da se pri reševanju stanovanjskih vprašanj polaga največjo pažnjo na socialno najšibkejše in najpotrebnejše sloje. Ti sloji se bili doslej vedno zapostavljeni. Naloga naše oblasti pa je, da zaščitijo njih interese in da najdejo v hjej ono zaščito, ki jo zaslužijo. Vse požarne rezervacije naj bi se priredilo začasno za kopališča in igrišča, seveda tako to odgovarja sanitetnim pogojem.

Tov. Puc Danilo: Kako bi se stanovanjsko vprašanje reševalo na združni bazi je bilo že večkrat pisano v našem časopisju, v zadnjem času pa se je s tem bavilo tudi predsedstvo vlade in ugotovilo sledeče stanje: 1./ gradnja stanovanjskih hiš je draga z ozirom na to, ker je gradbeni material drag. Osnovno načelo je bilo, da stanovanja ne bi smela zajeti več ko 16% mesečnih dohodkov. Ta osnova bi bila zmožljiva za vsakega, ker pa danes ni mogoče doseči te stanja bi se moral po iniciativi države ali MLO ustvariti nekak izravnalni fond, v katerega bi se vtekal difference. Osvojil naj bi se tudi načrt ali naj bi se stanovanja gradila v okviru zadrug. V zadrugi bi bilo tri možnosti graditve stanovanj:

1. na absolutno združni bazi, kjer ostane stanovanje last zadruga;
2. na bazi etažne lastnine, kjer postane posameznik lastnik stanovanja;
3. na bazi izgradnje enostanovanjskih hišic.

Kot osnovo pa se mora zavzeti stališče, da stanovanja ne smejo donosati rent. Pri današnji oceni gradbenega materiala bi znašala mesečna najemina za dvosobno stanovanje Din 1000.--, za enosobno Din 800.-- za garsonjero pa Din 380.--. Te številke pa so nepristopne širšim množicam, zato je treba počakati normiranja cen.

Tov.dr.Skrlič: dotakne se preimenovanja ulic. Pri tem je poudariti na to pažnjo, da se ulice, ki povdarjajo zgodovinski razvoj mesta ohranijo in predlaga, da se izvrši preimenovanje ulic v novih predelih mesta.

Tov.Krše Leopold povdarja, da je preimenovanje ulic nujno potrebno, ker so v Ljubljani ceste, ki nosijo imena raznih Predaličev, Mahničev in drugih, ki nimajo nobenih zaslug za mesto Ljubljano ter jih je treba spraviti v sklad z zgodovinskimi pomeni narodno osvobodilne borbe. Popolnoma jasno je, da morajo ostati ulice kakor je Prešernova, Cankarjeva, Gregoršičeva, odn. da morajo imena teh mož nositi lepše ulice in ceste.

Tov.dr.Pretnar Jože: Poročilo stanovanjsko vprašanje se bo rešilo na podlagi žrtev, ki jih bo morale prevzeti na svoja ramena ljudske množice in ne samo prizadeti. Kot vzgled naj nam služi reševanje tega vprašanja v SZ, kjer je to vnošeno v petletkah in še prihaja do izraza. Gre za izgradnjo hišic malih ljudi, ki so namenjene delavcem in delovni inteligenci. Za čim cenejšo izgraditev stanovanj bi bilo treba pristopiti v bodočnosti k industrijskemu načinu gradnje, to je, da bi se gradnja hišic tipizirala. Že pri pohištveni tipizaciji se je ugotovilo, da se je dosegla boljše kvaliteta, cena pa je bila nižja za 30%. Te so samo pohude, na podlagi katerih naj združni sektor pristopi k blokovanemu sistemu izgradnje stanovanj, pri tem pa morajo sodelovati široke ljudske množice, kar vso bo prineslo k poživitvi gradbenega sistema.

Tov.Trtnik: Preureditev gradu na Bokalcah v stanovanjske namene ni priporočljivo in bi bilo vezano z velikimi stroški - je pa primeren za sadjarsko in zelenjadarsko šolo ter je uprava istega pod kompetenco metijskega ministrstva.

Gradnjo vodova in kanalov danes z ozirom na ponamikanje materiala ni mogoče uresničiti, ves razpoložljivi material pa se bo porabil za gradnjo kanalov in priključkov na Tyrševi cesti. Kar pa je manjših del v tem pogledu pa jih bo izvršil MLO.

Stavljen je bil tudi predlog ureditve stanovanjske kolonije v Grahorzi jani. To pa je v zvezi z regulacijskim načrtom, ki bo vršil točno razparceliranje in se bo gradilo vse po določenem regulacijskem načrtu.

Tov.delovni predsednik da celotno poročilo tov.Trtnika na glasovanje. Poročilo je v načelu soglasno sprejeto.

Kato se preide h glasovanju posameznih predlogov, ki so drug za drugim soglasno sprejeti.

Kot naslednja točka je poročilo tov.Tome Branimira o novem splošnem zakonu o ljudskih odborih in reorganizaciji IO MLO.

Značaj in pomen novega zakona leži v dejstvu, da urejuje in ugotavlja z zakonsko močjo dosežanje pridobitve ljudske oblasti, ki so vznikle iz ljudstva samega v najtežjih časih, se učvrstile in dokazale tudi v času osvoboditve svojo življensko moč kot tisti organi naše oblasti, ki so in morajo biti ljudstvu najbližji. Nemogoče si je zamisliti kak drug sistem organizacije ljudske oblasti, ki bi uspešnejše jamčil za neposredno uveljavljanje najširših plasti ljudstev v upravljanju države vse do njenih najvišjih organov.

Ljudski odbori so nosilci revolucionarne ideje naših ljudskih množic, ki so stresle iz sebe stari aparat izkoriščevalskih, protiljudskih režimov in čvrsto pograbile v roke krivlo svoje lastne usode. Danes so IO neporušljivo temeljno ogrodje nove oblasti, ogrodje izoblikovano in cementirano v štirih letih krvave vojne in trpljenja.

Pomanjšan po tov.Moša Pijada, da so ti odbori oblika oblasti, ki ima bodočnost v vseh državah, v katerih ima ljudstvo možnost ustvariti si svoje demokracije, resnično sodelovati pri upravi države in jo voditi potem svojih predstavnikov. Stopnje, do katerih se razvijajo IO kot organi oblasti in mesto, ki ga v njej zavzemajo služi kot merilo stopnje, do katere je uspelo množicam obvladati državo in razbiti stare protiljudsko oblast.

Zgrajen na temelju določb ustave je zakon o LO po Ustavi najosnovnejši in najpomembnejši zakon. V čl., ki govori o temeljnih nalogah LO, je poudarjen značaj neposredne in organske povezave LO in ljudske množice tako, da ta povezava predstavlja bistven predpogoj za obstoj LO.

V LO je zajamčeno načelo enotnosti oblasti, združitev uprave, izvršilne in zakonodajne oblasti v eni roki; v roki delovnega ljudstva. Demokratičnost izvrševanja ljudske oblasti pomeni LO prihaja do izraza v njihovem odnosu do višjih in najvišjih organov državne oblasti in uprave. Ta odnos ni in ne sme biti birokratičen in suhoparen, temveč temelji na medsebojnih pravicah in dolžnostih. Ta odnos se lahko označi najbolje kot demokratičen centralizem. LO so najvišji predstavniki državne oblasti na njenem svojem teritoriju, istočasno pa so dolžni upoštevati odločbe višjih oblastvenih organov v vseh poslih splošnega značaja, ali pa pravico prenesti vprašanje iz pristojnosti teh višjih organov in jim stavljati svoje predloge.

Tovariš TITO je zajel vso dalekosežnost tega zakona v sledečih besedah: "Ta zakonski načrt je ogromen korak naprej, tako pri izgradnji naše oblasti kakor pri izgradnji našega državnega aparata ter pri utrditvi nove resnično demokratične oblasti naše mlade federativne ljudske republike. Ta načrt pomeni popolno uzakonjenje po obliki in bistvu nove demokratične oblasti na vseh stopnjah naše državne organizacije, ki pomeni obenem uresničenje stoletnih teženj in borb naših narodov, da si ustvarijo demokracijo in samupravo."

Dne 28. maja je Prezidijski ljudske skupščine FNRJ razglasil splošni zakon o LO, ki je 27. junija dobil obvezno moč v vsaj državi. Na podlagi in v okviru tega zakona bodo morale posamezne ljudske republike najpozneje do 27. XII. t. l. izdati svoje zakone o LO. Dokler ne bodo izšli ti zakoni se morajo na celotnem področju države uporabljati glede ustroja in poslovanja LO določila novega zakona o LO.

Novi zakon o LO je v izgradnji naše državne oblasti tako važen in tako pomemben, da je nujno, da danes, ko zasedamo na skupščini, o njem razpravljamo. Navedel bom le glavne značilnosti tega zakona, njegov pomen za nastopi odbor, predvsem kakšne razvojne možnosti so podane s tem zakonom v ustroju in nadaljnji izpolnitvi organizacije našega odbora ter kakšne naloge so pred nami v bodočnosti, ako hočemo zadostiti duhu novega zakona.

Dotaknil se bom tudi nekaterih napak, ki smo jih storili v preteklosti in ki jih je ugotovila Kontrolna komisija pri pregledu celotnega poslovanja v začetku tega meseca.

Vodilno načelo zakonodajalca pri izdaji novega zakona je bilo, da se z okrepitvijo in razvojem LO kot osnovnih organov naše ljudske oblasti izpopolni in izgradi naša državna organizacija in da se v polni meri izrazijo načela ljudske demokracije. LO so predstavljaški organi oblasti, voljeni na podlagi splošne, enake in neposredne volilne pravice državljanov s tajnim glasovanjem. Ljudstvu je tedaj zagotovljena možnost udeleževati se izvrševanja ljudske oblasti in na ta način naučiti se upravljanja državo.

V naši državi izhaja vsa oblast iz ljudstva in pripada ljudstvu. Jasno je, da ljudstvo ne more izvrševati te oblasti neorganizirano, zato jo izvršuje po svojih voljenih organih, po LO, ki so nastali in se razvijali kot zgodovinska nujnost v borbi narodov Jugoslavije proti fašizmu in reakciji. Nastanek in razvoj prvotnih celic je ohranjen v bistvu tudi danes. LO so ustanove v območju upravno-teritorialnih enot: krajev, okrajev, okrožij in v mejah, ki jih določi republikanski zakon. Isti zakon določa tudi ustanovitve CLO, katerih ureditev in pristojnost določi statut MLO. Nižji odbori so podrejeni neposredno višjim odborom, krajevnim odborom in volimo na 2 leti, okrajne, okrožne in oblastne pa na 3 leta.

Toda ako hoče biti oblast resnično ljudska ni dovolj, da jo ljudstvo samo izvoli. O pravi, demokratični obliki lahko govori o šele takrat, kadar oblast ni izolirana od ljudskih množic, ampak nasprotno kada imajo ljudske množice možnost, da se na vseh področjih državnega življenja živo udeležujejo in sodelujejo. Potrebno je torej živo sodelovanje ljudstva z državnim aparatom. S tem je tudi povedano, kakšen mora biti ljudski odbornik kot predstavnik ljudstva. Ne sme biti reprezentant svojih volilcev, ki se, čim je izvoljen, odtrga od ljudstva. Današnji ljudski odbornik ne sme nikdar izgubiti stika z ljudstvom, ampak mora s njim živo sodelovati, prisluhniti željam in potrebam ljudstva, zanimati se za vse probleme, ki nastanejo v vsakdanjem življenju na njegovem področju. Le v sodelovanju s ljudstvom in s aktivnim delom bo predstavljal ljudski odbornik pravega predstavnika ljudske oblasti. Kot sredstvo za tako sodelovanje z

ljudstvom služijo številne organizacije delovnega ljudstva (OF, sindikati, Z, LMS, zadruga i. t. d.), ki imajo v naši ljudski državi velik pomen in gočen vpliv in na katere smo dolžni opirati se po ustavi in po novem zakonu o LO in z njimi tesno sodelovati. Oblike, ki jih predvideva zakon, se to izvede so n. pr. sbori volilcev, sveti državljani, razne komisije, komisija za prošnje in pritožbe i. dr.). Dolžnost ljudskih odbornikov je, se udeležujejo množičnih sestankov, zborovanj, konferenc, na katerih pretresajo zadeve, ki so potrebne za uspešno reševanje državnih oblastnih poslov. Tak bi moral biti današnji ljudski odbornik in takšna metoda njegovega dela, da bo odgovarjal duhu novega zakona.

V začetku smo omenili in to sami dobro veste, da so LO nastali med vojno zoper fašizem in reakcijo. Že zgodovinski nastanek LO nam samo kaže, da niso naše temeljne naloge samo strogo upravnega značaja, ampak so tudi političnega pomena. Ako hočemo ohraniti pridobitve narodno osvobodilnega boja, moramo biti budni čuvarji pridobljenih političnih pravic. Člen 25. Zak. o LO navaja v 19. točkah osnovne naloge LO. Ta člen ima veliko politično važnost. V resnici predstavlja ta člen našo ustavo v materialni in daje politično podlago našim ustavnim načelom za vse delo LO. Te temeljne naloge zajemajo tako vsa stranska živa življenja ljudske množice, da moral vsak gib LO najti svoj odraz v množici in narobe.

Naša dolžnost je, da skrbimo za izpolnjevanje obvez in dolžnosti, ki jih narekujejo ustava in zakoni, preprečevati moramo vsako protustavno in protizakonito uporabo državljskih pravic za rušenje naše pravne ureditve s protidemokratičnimi nameni. Varstvo in zaščita državljskih svoboščin in demokratske ureditve naše države in socialnih pridobitev vnešenih v ustavi in zakonih naj nam bodo najvišji in najsvetejši nameni.

Te naloge so načelne politične važnosti in jih pri vseni delu ne smemo nikdar izgubiti izpred oči. Ne smemo prezreti, da se tudi v še tako enostavnem reševanju posrednih upravnih nalog prepleta tudi politično delo. Ako bi na to ne polagali pažnje bi zagrešili lahko nepopravljivo napako.

Vodilni cilj, ki ga moramo imeti pred seboj po določilih o okrogu LO pri vseni našem delu je, da dvignemo kulturne in materialne ljudske pogoje našega delovnega ljudstva, ki je dokazalo v vojni in dokazuje tudi danes s svojimi naporji pri obnavljanju države, da tudi to v polni meri zasluži. Potem bo naše delo pravilno in bo zajelo duha novega zakona.

Prehajam na ustroj našega MLO v zvezi z določili zakona o MLO. Naš MLO je najvišji organ državne oblasti v območju Ljubljane v zadevi lokalnega značaja. Sestavljajo ga vsi ljudski odborniki, ki nas je ljudstvo Ljubljane izvolilo po posameznih četrtih kot odposlance v MLO. Isti volilci nas pa lahko vsak čas odpokličejo v celoti ali posredno večino glasov upravičencev. Danes sestavlja naš MLO 64. ljudskih ~~odbornikov~~ odbornikov, po novem zakonu pa se mora to število dvigniti na 80 ali 120 odbornikov. Točno število bo določal zakon o LO naše republike, izdano pa bo, ko se bodo vršile volitve.

Jasno je, da bi bil tako obsežen organ premalo okreten, da bi reševal sam vsakdanje posle, ki se pojavljajo v zvezi z upravnimi nalogami v našem mestu. Zato smo tudi izvolili iz svoje srede že na prvi skupni izvršilni odbor kot izvršni in upravni organ, kateremu smo prenesli pristojnost gotove upravne naloge, ki jih LO lahko sam izvršuje. Z novim zakonom so točno določene kompetence, ki jih ima MLO kot celota in kompetence, ki jih ima LO. Zdi se mi važno, da naštem vse poslo, za katere je pristojna skupščina MLO kot celota, za posle torej, ki jih rešujejo samo na zasedanju skupščine. Ti posli so navedeni v členu 36. Zakona o LO in sicer:

- 1./ Volitve in razrešitev članov LO;
- 2./ Razpust nižjih LO in IO;
- 3./ Razpis volitev v nižje IO;
- 4./ Razpravljanje o poročilih svojega IO;
- 5./ Sestava, proračuna in gospodarskega načrta;
- 6./ Izdaja odločb o sklenitvi posojila;
- 7./ Izdaja odločb o ustanovitvi podjetij in ustanov;
- 8./ Izdaja statuta MLO, izdaje poslovnika za svojo skupščino;
- 9./ Izdajanje odločb o posrednih volitvah odbornikov;
- 10./ Volitev disciplinskega sodišča za uslužbence;
- 11./ Izdajanje odlokov;
- 12./ Razveljavljanje, odpravljanje in spreminjanje odlokov nižjih IO;
- 13./ Volitve in razrešitve sodnikov in sodnikov porotnikov;
- 14./ Določanje krajevnih davčnin;
- 15./ Ostali posli, ki jih zakon izrecno daje LO kot celoti.

To so torej posli, katere zakon nalaga v izključno pristojnost skupščine, da o njih razpravlja in sklepa na zasedanju. Za to delo je vsekakor potrebno, da se od časa do časa sestanejo. Redna zasedanja bo določila ustava naše republike; izredna zasedanja pa lahko vedno skliče IO na lastno pobudo ali na zahtevo večine odbornikov.

Takaj bi poudaril posebno in posebno značilnost zakona o IO. Zakon upošteva v polni meri važnost funkcije ljudskega odbornika in daje za to odbornikom pravico tako, da lahko nemoteno izvršuje svoje posle, ne da bi bil nereda izpostavljen kakšnim oviram pri delu. Imunitetna pravica pomeni namreč, da se brez poprejšnje odobritve IO MLO, kateremu odbornik pripada, tega ne more prijeti in izročiti sodišču razen, če se zaloti pri samem zločinstvu ali če je ~~zločin~~ nevarnost pobeга.

Za opravljanje važnejših poslov kot n.pr. pripravljanje odlokov in anket, imamo po novem zakonu pravico, da sestavimo izmed svojih članov posebne odbore, ki se bavijo z določenimi poverjenimi posli. Novi zakon nam daje pravico, da prisostvujejo sejan uprav in podjetij MLO, prav kakor do sedaj sejan OLO.

Za aktivno sodelovanje ljudskega odbornika ni to samo pravica ampak tudi dolžnost. S tem, da se bomo udeleževali sej IO po četrtih kjer smo bili izvoljeni, bomo lahko poučeni o vseh problemih, ki se pojavljajo po četrtih in jih lahko iznesemo naprej, o njih razpravljamo in sklepamo, z udeležbo sej mestnih podjetij zagotovimo pravilno poslovanje in preprečimo eventualne zlorabe. V preteklosti nismo polegali dovolj važnosti na to, toda čas nam narekuje, da odstranimo napake, ki smo jih zagrešili.

Pravice imamo predpisovati kazni za kršitev predpisov, ki jih izdajamo in sicer z odvzom prostosti ali prisilnim delom brez odvzema svobode do največ 3 mesecev ali z denarno kaznijo do 5.000.- Din.

Potrebno je, da se seznanimo tudi s strukturo organizacije našega odbora. Kot organ oblasti nastopa MLO v celoti, to se pravi - ljudski odborniki na svojih zasedanjih. IO je upravni in izvršilni organ, ki uresničuje in izvede to, kar je naloga IO kot celote. IO mora voditi panoge državne uprave kolektivno kot celota. Za doser tega se sestaja na svojih sejah, kjer razpravlja in sprejema sklepe. Za neposredno vodstvo posameznih upravnih panog ima IO svoje oddelke. Pri našem IO so organizirani ti-le oddelki: prosvetni, finančni, obrtno-industrijski, gradbeni, kmetijsko-gozdarski, oddelok za socialno skrbstvo in zdravstvo ter končno oddelok za notranjo upravo. V zadnjem času smo ustanovili oddelok za delovne odnose, ki bo skrbel za zaščito oseb v najemnem razmerju in vodil potrebni nadzor. Ustanovili smo tudi komunalni oddelok za vodstvo in izvrševanje vseh poslov v pogledu komunalnega gospodarstva. Pokazala pa se je potreba, da ustanovimo Upravo mestnih podjetij za nadzorstvo in vodstvo podjetij, tako da se bo komunalni oddelok res lahko posvetil svojim nalogam in komunalne politike, ne da bi ga pri tem motila operativna plat mestnega gospodarstva.

V pogledu financ in proračuna omenjam, da razpolaga IO s svojimi dohodki in izdatki na podlagi svojega letnega proračuna. V proračun spadajo dohodki obče ljudske imovine, ki jo IO upravlja, dohodki njegovih ustanov in podjetij in z zakonom določene javne dajatve. Iz proračuna poravnava IO osebne in stvarne izdatke vseh svojih organov, ustanov in podjetij.

Oddelki se razdeljeni na odseke in referate. Novi zakon daje vladi pravico, da sme ustanoviti nove in izpreminjati, spajati ali odpravljati že obstoječe oddelke in odseke.

Omeniti moram, da navaja zakon še en oddelak, ki mi do sedaj nismo imeli. To je oddelak za obče posle, katerega bomo v kratkem ustanovili. Pod oddelak za obče posle, katerega bomo v kratkem ustanovili bodo predvidoma spadali odseki: za statistiko, za matične knjige, za upravo ljudske imovine, pravni odsek, odsek za nabavko, odpravnništvo in registratura. Stanovanjski odsek, ki ima radi sedanje važnosti svojega poverjenika v IO bo samostojen ali pa vezan na komunalni oddelok. Začasno ostane samostojen do trdnjše izgraditve komunalnega oddelka.

Vsi ti odseki so sedaj podrejeni neposredno tajništvu in se bo z ustanovitvijo občega oddelka tajništvo močno razbremenilo.

Pe določbah novega zakona bomo morali ustanoviti tudi potrebne službe za pravno pomoč, katere naloga bo dajati ljudem potrebna pojasnila, nasvete in imenja o pravnih vprašanjih, pomagati jim pri sestavi vlog, predlogov, prošenj, pritožb in tožb. Ta služba je vsekakor potrebna in bo koristila ljudstvu, ki pogostoma ne ve kam se mora obrniti, kadar ima posla z oblastnimi in upravnimi organi. S to službo bo tudi v

veliki mori onemogočeno raznim zakonitim pisačem izvabljati denar od ljudstva za sestavljanje vlog, pritožb i. t. d.

Novi zakon nam nalaga tudi, da sestavljamo iz članov MLO komisijo za prošnje in pritožbe. Ta komisija bo imela nalogo sprejeti prošnje in pritožbe, jih pretresati in v slučajih potrebe pošiljati v rešitev pristojnemu organu. V princpu, da to smatra za potrebno lahko IO ustanovi svete državljanov za uspešnejše izvrševanje splošnih in lokalnih nalog na področju posameznih panog državne uprave. K sestavljanju teh institucij pridemo lahko takoj, vendar bomo dali polni obseg nekaterim šele po sprejetju republiškega zakona o IO.

Novi zakon dovoljuje, da se smejo v sestavu IO ustanoviti komisije, katerim se poverijo posamezni gospodarski in upravni posli. Sestav in pristojnost teh komisij bo določal sicer novi republikanski zakon, toda potrebe vsakdanjosti so narekovale, da smo že ustanovili nekaj takih komisij (davčno, za vojni dobiček, agrarna reforma i. t. d.). Kot zadnjo naj omenim gospodarsko komisijo, ki ima nalogo, da se bavi z mestno gospodarsko politiko in stavlja IO svoje predloge, na podlagi dogovorjenih in posvetovalnih strokovnjakov. Njena naloga je reševati gospodarske probleme mesta v duhu splošnega gospodarskega načrta in spravljati v sklad potrebe splošnega ~~gospodarskega~~ državnega sektorja z mestnim kakor tudi z združnim in izvršiti nadzor nad privatnim. Naloga v skladu z zakonom o splošnem gospodarskem načrtu je, da se ta komisija reorganizira v mestno komisijo za gospodarski načrt, ki bo na vseh področjih dela oskrbela načrt in zagotovila skladnost v delu.

Navajam spremembe, ki bodo potrebne v poslovanju našega MLO v smislu novega zakona:

- 1./Ustanoviti moramo takoj komisijo za gospodarski načrt, da zagotovimo v načrtnem delu kritje mestnih izdatkov in lastnih dohodkov. Računati moramo namreč s tem, da bomo - če ne letos - v doglednem času svoj proračun izdatkov morali prilagoditi proračunu svojih lastnih dohodkov iz podjetij, trošarin, doklad ter drugih mestnih davščin. Z drugimi besedami, naš načrt za prihodnje leto mora biti prilagojen dohodkom, ki jih bomo pridobili za dotično časovno razdobje. Ker izdelava tega načrta zahteva ogromno dela, če naj vse panoge našega dela pravilno zajamemo, bo potrebno, da se s tem vprašanjem pričenno baviti takoj, tako da bo izvajanje proračuna tako in načrt za prihodnje leto skrbno in racionalno usmerjeno. Vključiti moramo obrtna in industrijska podjetja v proizvodnje naloge, v kolikor še niso vključena po drugih gospodarskih organizacijah. Prilagoditi moramo strukturo MLO z zakonskim predpisom glede oddelkov in odsekov in to:
 - načrtno komisijo, komunalni oddelček, komisijo za prošnje in pritožbe, službo za pravno pomoč, odbor za proučevanje dela sodišč.
- 2./Organizirati moramo nadzorstvo nad tistimi podjetji in ustanovami, ki niso podrejene direktno MLO, a leže na njegovem področju v svrhu sodelovanja in načrtnosti dela z višjimi organi ljudske oblasti.
- 3./Uvesti moramo nadzor nad srednješolskim poukom, ki je dosežaj pridržan Ministrstvu za prosveto, spada pa po zakonu o IO v naš delokrog in se moramo pripraviti na ta prevzem.
- 4./Voliti moramo disciplinsko sodišče in postaviti odgovarjajoči pravilnik. Obenem ~~je~~ je izdelati pravilnik glede izrekanja kazni in izvršitve iste.
- 5./Pristopiti bo treba k izdelavi statuta o notranjem ustroju in poslovanju našega MLO, poslovnika za delo skupščine, ki ju bomo morali predložiti skupščini v odobritev. Isto velja za izdelavo poslovnika za delo IO, njegovih ustanov in podjetij.
- 6./Pripraviti volitve v MLO po navodilu zakona o IO s povečanim številom ljudskih odbornikov od 80 do 120.
- 7./Pripraviti moramo volilne enote v smislu čl. 33 (v eni volilni enoti je volil po pravilu en odbornik).

Iz našim obenem tudi nekaj pripomb, ki nam jih je stavila kontrolna komisija ob priliki pregleda MLO in njegovih oddelkov ob začetku tega meseca.

Namen kontrole je, da pomaga oblastem pri njihovem delu, da pa bil v vseh naših oddelkih pravilno pojmovan in sprejet. Delo KK in učinkovitost njenih ukrepov bi bila gotovo večja, ako bi člani te komisije leteli pri vseh oddelkih na pravo sodelovanje. Karakteristično je, da je ta naš odnos do KK pokazal tam, kjer prevladuje v poslovanju radniška linija. Tam, kjer je poverjenik pomembnejše sodeloval v vodstvu svojega oddelka in kjer so navodila izhajala od načelnikov, so je ta kontrola bolj izrazito pokazala kakor v oddelkih, kjer je vodstvo lažje prešlo v roke poverjenika.

V splošnem pa je pregled komisije učinkoval dobro in je posameznik dobil občutek večje odgovornosti. V nekaterih oddelkih se opaža to dejstvo v zmanjšanju števila uradništva in s tem v zmanjšanju birokratizma.

Kolektivno vodstvo s strani voljenih odborov ne prikaja dovolj do izraza. Pri nekaterih ČLO (Center, Mosto, Šiška) se odbor kolektivno boljše uveljavlja, drugod (St. Vid, Tabor, Polje), kjer stoje odbori v ozadju, se uveljavljajo bolj posamezniki, posebno s svojo strokovno sposobnostjo.

K temu moram pripomniti, da je tudi sodelovanje članov skupščine MLO v življenju četrti, kjer so bili izvoljeni, skrajno pomanjkljivo. Nujno je, da v bodoče pristopimo k reševanju tega vprašanja z vso resnostjo, zavedajoč se, da je dobršen del pomanjkljivega dela ČLO tudi naša živda. Samo v tesnem sodelovanju s četrtinimi odbori in s pravilnim prešanjem potreb in kritike iz terenov bo vloga odbornika skupščine MLO prišla do polne veljave. Časi, ko je bil sestanek skupščine manifestativnega značaja, so minuli in je danes nujna potreba, da naše množice in masovne organizacije najdejo svoj izraz v odbornikih, ki so jih poslale v našo skupščino.

Vzroki, da se IO ni pokazala v vodstvu kot kolektiv, je v prvi vrsti pripisati prešibki povezavi in koordinaciji dela, tako, da je logična posledica tega vertikalna navezava oddelkov na odgovorna ministrstva. Isto velja tudi za ČLO v odnosu na oddelke MLO. Odstraniti moramo tedaj uradniško linijo in pojačati vlogo tajništva in poverjenikov.

Naloga poverjenikov je, da vse probleme iznašajo potem tajništva na celotek IO, ki jih potem kolektivno ~~raziskuje~~ rešujejo. Obenem s tajništvom stopa tedaj v ospredje tudi vprašanje poverjenikov in njihova vodstvena vloga. Ugotovili smo, da delo v tistih oddelkih, kjer je poverjenik živi s svojim oddelkom, kjer pozna vse probleme, kjer delo organizirano vodi, ne nastopajo principi, ki kažejo na uradniški, birokratičen način poslovanja. Tako se je pri našem oddelku za trgovino in proskurbo ugotovila taka pomanjkljivost, ki bi jo lahko odstranil le poverjenik z boljšim pregledom dela. Od tega načela ne smemo odstopiti tudi tam, kjer je vodilni uradnik dober. Drug tak primer je naš Finančni oddelak, ki je popolnoma odtrgan od ČLO. Finančni poverjenik ČLO nima nobenega vodstva nad odgovarjajočimi odseki. Treba je sicer zgraditi strokovno usposobljen aparat, ki bo čutil svojo odgovornost, vsa vprašanja, ki se tičejo oblasti pa morajo opravljati poverjeniki in IO. V kolikor delo zahteva od poverjenika več časa kakor ga je dolžan posvetiti kot aktivist javnemu delu, je seveda umestno in to novi zakon tudi predvideva, da prejme odgovarjajočo odškodnino.

Glede organizacijske strukture pri našem odboru je poudariti vlogo tajništva, ki mora imeti tesno povezavo na vse poverjenike MLO in na ČLO ter na nadrejene forume. Zbirati mora gradivo, ga zvesti in imeti vedno točno sliko o delu MLO, v najtesnejši vezi s predsedstvom.

Isto napako kot pri poverjenikih MLO opažamo tudi pri poverjenikih ČLO. Njihova dolžnost bi bila, da sledi vsen pojavom na terenu v najtesnejši povezavi s poverjeniki MLO na eni strani in masovnimi organizacijami in množicami na drugi strani. Največja nevarnost in napaka za ljudsko oblast je, ako se njeni predstavniki oddvoje od ljudske množice in postanejo suha veja na živem narodovem telesu.

Razem navedenih načelnih napak pomanjkljive povezave voljenih predstavnikov ljudske oblasti so se pri pregledovanju poslovanja MLO pokazale še znatne napake v administrativnem delu. Tako ima odsek ljudske imovine pomanjkljivo evidenco zaplenjenih predmetov (premoženj), protokoliranje spisov je razbito na več vložišč, kar onemogoča pregled arhiva in je centralizacija dela nujno potrebna.

V pogledu personalne politike je v interesu pravičnega premeščanja kadra nujno, da je vodstvo direktno v rokah IO. Nujna je tudi naloga ustanovitve strokovnih tečajev za pereče vprašanje vogoje kadrov. Posebna je večernih tečajev, ker bi sicer čevno delo trpele bo postavljeno na disciplinske baze z obveznim izpitom.

Potrebna bo vsakakor organizacija ČLO, ki imajo danes velike dolžnosti, a premalo pravic. Gotovi posli se brez dvoma lahko prenesejo v kompetenco ČLO (ustanovitve, nadzor nad soc. ustanovami, delitev podpor itd) kar bo samo koristilo samo skupnemu delu in dvignilo iniciativnost naših ČLO. Is te današnje odvisnosti ČLO od MLO se tudi naši "črni fond" od ločder so ČLO dodatni dohodek, ki se ga uporabljali za kritje nepredvidenih potreb. Republiški zakon bo to vprašanje rešil brez dvoma na način, ki bo odgovarjal problemu, ki je svojski Ljubljani, kot prestolnici naše republike.

Toma Ostoja ugotavlja, da so ČLO sestavljeni v preozkem obsegu in so člani preveč zaposleni, kar ima za posledico, da ne morejo vršiti svojih obveznosti v zadovoljivem obsegu. Zato predlaga, da skupščina predlaga državi, da sprejme v svoj republiški zakon določilo o razširitvi ČLO na sorazmerno s številom prebivalstva.

polkovnik Vrhovec Alejz izvaja v zvezi s zakonom o vojaški obveznosti, ki določa, da je vojaška obveznost osebna in splošna. LO morajo imeti evidenco prebivalstva. Najno potrebno je, da bodo vojno-teritorialni organi v najokvirni povezanosti z LO. Le na ta način bo mogoče, da bo vključilo v vojno evidenco vse vojaške obveznike, kar se ne da goditi primeri, kot se s vršili v biv. Jugoslaviji, da se je bilo mogoče umakniti vojni obveznosti, kateri morajo vsi, ki spadajo pod vojaški zakon v polni meri zagotoviti. (odobravanje)!

predlog tov. Tome Braneta predlaga za člane disciplinskega sodišča: Braza, tov. polkovnika Vrhovec, Kumar Andreja in Bajt Angelo. Predlog je soglasno sprejet.

Odbor za razrešitev sodnikov se bili na predlog tov. Tome Ostoja predlagani tov. dr. Hugo Skalo, in tov. Vrhovec Alejzij. Z ozirom na neopredelnost tovarša Vrhovec, se na njegovo mesto imenuje tov. ing. Marentič.

delovni predsednik da predlog na glasovanje in skupščina popravi predlog soglasno sprejme.

Skupščina potrdi nadomestne volitve četrtini LO.

Skupščina soglasno ustanovi nove uprave mestnih podjetij, v katere so vključena naslednja podjetja:

grad, kamor je vključena tudi meh. del. Žitnik, Heprom, Šumi, izdelava bomb in koksov, Kroj, izdelov. uniform in čepic, Mestna čevljarnica, izdelovanje krtač, Fotoprema (Keller Josip), Projekt biro, Mest. tiskarna (Frane Dolinar) Manufaktura kladenc R., Josip Vidmar, dežniki, Mestna pražarna, preje Lika, Mestni bife preje Lika, Mestna šivalnica, Mestna, izdelovanje prošitih odej (iv. Hribar), Mestni pogrebni zavod in Mestna vrtnarija, Mestna plinarna, vodovod, Kladnica in Električna tiskarna tiskalnice.

je tov. Kresc Leopold imenovan za inšpektorja Okrožnega inšpektorata pri LO, tov. Kraigher Sergej pa za predsednika Načrtne komisije pri predsedstvu vlade, po prvi ostavko na mesto tajnika LO, tov. Križar pa na mesto podpredsednika LO. Oba pa ostaneta člana skupščine.

Škaflič je prestavljen v Beograd in s tem izgubi mandat.

na mesto tov. Kresc izvoli skupščina tov. Tamo Branimirja, ki te funkcije vrši že od februarja meseca.

delovni predsednik da predlog na glasovanje, ki je s odobravanjem soglasno sprejet.

LO se na predlog tov. Raynihar Božene izvolijo tovarši:

Jožko, Lulik Anton ter tov. ing. Marentič Vera.

delovni predsednik prečita dopis, ki sta ga poslala IV in VII na četrti VIŠ LIS kot sledi:

skupščini izvršnemu odboru okrožnega mesta Ljubljana.

26. VI. 1946. se je vršil sestanek prebivalcev terena VII in IV, na katerem je prisostvovalo poleg drugih udeležencev večina kmetovalcev omenjenih terenov. Na sestanku je bil sprejet sklep, da četrtinski odbor OF predlaga izvršnemu odboru, da se tov. Tome Franc razreši funkcije člana ljudskega odbora za okrožno mesto Ljubljana.

Na predlog utemeljujejo prebivalci s tem, da se pri svojem delu ni mogel kot pravi zastopnik delovnih kmetov, kar je prišlo do izraza predvsem v zadevi vojnega dobičkarja in agrarnega razlaščenca Rebežnik Ivana, pri kateri je igral dvolično vlogo na ta način, da je kot predsednik okrožne komisije za agrarne reforme podpisal razlastitveno odločbo, po drugi strani pa podpisal prošnjo Rebežnik Ivana, da se odločba razveljavi.

Na predlog je bil sprejet enodružno od vseh udeležencev sestanka.

Skupščina: Urbančič Marjan

Tov. Jamnikar, poslanec iz četrti Vič pove željo volilcev, da se tov. Tome odpekliče iz MIO, ker ni zastopal interesov delovnih ljudskih množic.

Tov. dr. Stanovnik Ivan: Zakon predvideva poslovnik za mestno skupščino, ta pa predvideva za nujno in smotreno poslovanje tudi imunitetni obseg, zato sem se že pri glasovanju o tov. Verbiču glasovanja vzdržal. MIO ne sme na poročilo posameznika, koga izločiti iz svoje crede, temveč mora vsak slučaj raziskovati v smislu demokratičnih načel, to je garancija za imuniteto, tako pravica mora respektirati in ne smemo nikogar kratkimi potmi izločiti, kajti mogoče le majhen prekršek, ki so ni ovod za izključitev iz MIO predlagan, da se s izključitvijo tov. Tome počaka in preloži na prihodje sabodanje.

Tov. Tome pojasni: glede imovine Ivan Robežnika na Viču, govorim po Viču, da sam na jas vso zemljo, katero mu je bila zaplenjena po agrarni reformi. Bil je vojak, prevoznik in gostilničar s vojnimi dobički in se ni smatral za kmeta. To očevočinstvo in gostilnarijo v resnici ni toliko čutila, ker ni bilo več mogoče tako variti. Odločbo o zaplenbi zemlje sem kot predsednik Okrožne agrarne komisije podpisal jaz. Kasneje je Ivan Robežnik po terenu pobiral podpise češ, da je on v prvi vrsti kmet in je rekel, da so podpisali vsi, le jaz da sem proti. Da ne bi izgledalo, da sem jaz krivec, sem še jaz pristavil svoj podpis. S tem sem napravil napako.

Dr. Stanovnik: tov. Tome je v resnici podpisal odlok kot predsednik Okrožne agrarne komisije, Robežnik pa je v resnici dejanski kmet, ker je njegov glavni nasluhek sedaj kmetija. Robežnik trdi, da je v resnici kmet. Zdi se mi, da sato ni tako velik greh, da bi bil tovariš Tome odpekličen vlasti, ker je bil tov. Tome vseskozi agilni, je invalid in je kmetijski strokovnjak ter predlagan, da gremo preko tega.

Tov. Višnar Slavko: kot zastopnik četrti Vič smatram, da se tu ne da barantati. Če kmetova ljudstvo njegov odpeklic, ker mu ne zaupa več, se mora to izvršiti.

Tov. dr. Hugo Skala: kakšno zaupanje naj imajo ljudje v poslovanje mestne uprave, ako član MIO na eni strani podpisuje neko odločbo, ki je pravilna, na drugi strani pa podleže vplivu in jo prekliče. To je treba strogo obsoditi brez vsakega čakanja.

Tov. Krese Leopold se pridruzuje mnenju tov. Skale, čeprav je prepričan, da tega tov. Tome ni napravil namenoma. Razumljivo je, da bodo skušali vplivati na naše oblasti s vsaki mogočimi načini, ljudska oblast pa mora biti trdna in ne sme poznati ocpuščanja.

Tov. Kraigher Jernej: tov. Višnar se je skliceval na ljudsko voljo. Vred tega je njegov argumentacija ne opolna. Druga stvar je, kar se tiče tov. dr. Stanovnika, ki je nastopil kot zagovornik tov. Tomea. Iridruženje se mnenju tov. Skale in Kreseta. Formalistični raslogi ki onemogočajo marsilje stvari sodnikov, da ne poslujejo na osnovi osebne borbe. Preti takim formalistom moramo najstrožje postopati. Drugič tu ne gre za nobeno imuniteto, ker se mu ne bo kratila svoboda. Gre samo za to, da tisti obočnik, ki na eni strani kot funkcionar podpisuje in je bil sklop oglasen in na drugi strani podleže intervencijam in svoj podpis prekliče. Tak človek dejansko v IO ne spada, ker mu je nemogoče zaupati. Tretjič to ni edini primer, ko se vr i pritisk na poedine naše predstavnike. Spomnil bi vas samo na slučaj Larinka, kateremu je na njčala drugostopna instanca vojni dobiček za 2 milijona. Vojni dobiček mu je bil dejansko neprimerno predpisan. Znižan mu je bil na polni posebnega prizna vanja strokovnjaka Gundeta, ki se je skliceval na nekega uradnika na ministretvu. To se dejansko preostanki starega sveta. Uradnika Gundeta smo takej izločili. Da tov. Tomea izločimo, je najmanjša stvar. In zato se s tem predlogom strinjam. Rad bi omenil še nč stvar, ki jo je omenil že tov. Tome sam. Robežnik Ivan je vojni dobičkar, prevoznik in verižnik in se mu ni zgodila krivica. Ravno na podlagi vprašanja ali je Robežnik kmet ali ne so se vsi izjasnili, da Robežnik ni kmet in da spada pod udar agrarne reforme.

Tome: če sem res napravil pogreško podajam ostavko na člana IO ILO,

Tov. Kraighor: gre tu za vprašanje ali sprejmemo ostavko ali zločimo tov. Tenea z glasovanjem. Predlagam, da ga LS iz IO odpokliče in se njegova ostavka ne sprejme.

Tov. delovni predsednik da predlog tov. Kraighorja na glasovanje. Predlog je sprejet z večino glasov, glasovanja se se vsdržali 4 člani in sicer: dr. Stanovnik, dr. Borli, dr. Bretnar, tov. Puc.

Tato se preide na naslednjo točko dnevnega reda:

Poročilo o delovanju sodišč in sicer okrožnega in okrajnega.

Poročilo o Okrožnem sodišču poda tov. Verbič Brežko.

Okrožno sodišče v Ljubljani oddaja svoje poročilo za tekoče leto za čas odkar je mestna skupščina zadnjič zasedala.

Kazensko sodstvo:

Kazenskih zadev smo imeli v tem času 740. Od tega je rešeno 480 zadev. V celoti je teklo postopanje proti 1120 obtožencem. V letu 1945. je bilo 577 kazenskih zadev. Zadeve za to leto so v glavnem rešene, rešenih ni 17 primerov. V veliki večini gre v vseh teh primerih iz let 1945 in 46 za kaznjiva dejanja storjena med okupacijo.

Glavni je bilo sodišče zaposleno z kaznivimi dejanji zoper državo in narod. Razpravljanje je potekalo, kar je v glavnem sodišče moralo obravnavati na zbiranje dokazov. V civilnih zadevah so bili največkrat in v mojem razburljivem procesu. Obilica dela je bila sodniku in hitremu delu. Tudi hitreje je trpela kakovost dela. Sodenje razporejeno po tako ustaljenem, da se zahteva preciznejše delo.

Razburljivo delo prinašava od sponzori sen. Ljubljana ne pospeša več razprav v v tako veliki meri kot prej. Delo je postalo bolj mirno, pa tudi bolj precizno. Kvantitativno se da sodaj manj dela od sebe, zato pa kvalitativno boljše.

Začetkom leta je še zelo trpela disciplina pri razpravah. Sedaj je še par mesecev od tega, kar je prišlo pri razpravi do dogodka, ki je imel za posledico članek v časopisju "Tudi ljudska sodišča je treba spoštovati". Zgleda, da je ta članek dobro odjeknil. Od takrat je na sodišču pri razpravah mir. Ljudstvo kaže zanimanje v sodišče, sodišče pa ima občutek, da se je delo normaliziralo. Le od časa do časa razburi še kak velik proces v veliki meri javnost.

Doslej je bilo 72 oseb obsojenih radi dejanj zoper splošno varnost prometa. V 38 primerih je prišlo do oprostitev. V 20 primerih se je glasila sodba na 1 leto in več, medtem, ko v enem na 7 let, v enem na 10 let in odvzeta prostosti. V 19 primerih je glasila kazen od 6 mesecev do 1 let.

Zoper uradne delinost je bilo v celotnem doslej 30 kazenskih primerov.

Kazensko sodstvo je iz hudega ven, vendar je še dosti dela, ki se ga ne more v tekočem opraviti. 3 sodniki se v celotnem odpadli, nadomestka še ni. Okrožni odbor OF ljubljansko okrožje ima poskrbeti za nadomestek.

Konec leta 1945. in začetkom leta 1946. je bilo sodišče večkrat napadeno, radi oprostitev ali pa da prenilo sodi. Treba je odkrito priznati, da je zato ravno v mnogih primerih, radi te kritike prišlo do stroge kazni, to pa je zopet povzročalo hudo kri. Vendar se je sčasoma stvar umirila, da se pri kaznovanju sadene pravo more in da ni več toliko kritike, kot jo je prej bilo.

Kazenskih pritožb zoper sodbo civilnih sodišč je bilo letos 372. Dovoljga so vse te pritožbe z izjemo. Stvar s pritožbami je tako na tekočem, da pride v aka stvar totem 14 dni do odločbe.

Civilno sodstvo:

V tem času je bilo 470 civ. zadev. Od tega je rešenih 227 zadev, 90% tožba gre na razvezo naloga. Stranke težko čakajo na rešitve. Razveza poroni za mnoge nove življenje.

Na eno v večjem prostanku, sodnikov je izmjenjevalo. V glavnem se je moralo sodnike zaposliti v kazenskem sodstvu.

Pritožb v civilnih zadevah je bilo v tem letu 580. Te pritožbe so pa rešujejo tako v tekočem, da je dom leg. ~~XXXXXXXXXX~~ vse rešeno.

V kazenskih zadevah na 1. stopnji in v civilnih zadevah na 1. stopnji se tedaj ne odvija delo povsem na tekočem. Ker je posrbljeno, da dobi sodišče nadomestek v novih sodnikih od Okrožnega odbora OF za ljubljansko okrožje, bo tudi to delo v dolednem času spravljeno. Gori navedeno delo je v glavnem zaposlovalo sodišče.

Invalidsko sodišče je imelo doslej 1178 primerov, rešeno je bilo 774. Sodišče je nehale s tem poročem poslovati v tem zadevah, ker odpadejo ti posli po zakonu o vojnih invalidih na posebno komisijo pri tabu armije.

Sodišča socialnega zavarovanja je imelo 530 zadev. Glavni del teh zadev je rešen.

Obeta se nove delo, ker bo morale sodišče sodelovati pri ugotavljanju
vojnega dobička.

Stalnih sodnikov-pravnikov je 12, nepravnikov 5. Sodišče ima 10
tajnikov oz. pripravnikov. Pred vojno je bilo bolj sasedeno, kot trenutno
danos.

V glavnem je kazensko sodstvo na 1. stopnji v rokah sodnikov nepravnikov

Sodnikov-prisodnikov je dolevale 124. Za aparat s prisodniki je zelo za-
poslen. Večina občuti odgovornost za svoje delo, se pa tudi izjeme.

Eden od prisodnikov je prišel že 40 krat na delo in se ne pritožuje.

V zimskih mesecih so imeli prisodniki in sodniki nepravniki nad 2 me-
seca vsako nedeljo predavanja in stroke. Praksa jih tudi vešča. Izo-
rečno izobrazbo dobivajo tudi sedaj še v "Ljubljanskem pravniku"
če dobimo danes še nove prisodnike, bo za vse skupaj odprtjen tečaj
predavanja.

Manipulativno delo se opravlja v tihem. To delo je v rokah strokov-
no izvoženega osebja in se to delo redno odvijajo. Za vagoje uradništ-
va je poskrbljeno po sindikalni liniji, strokovno izobrazbo pa dobiva
ali jo uradništvo od časa do časa v tečajih.

Mislil, da sem povedal vse, kar je treba da dobite kolikor mogoče
jasno sliko o poslovanju sodišča. Kovarim še, da cel aparat sodeluje
na obnovi, težnje, povprečno pride pri tem na vsakega 40 ur mesečnega
dela več.

Zato poda tov. Omladič poročilo okrajnega sodišča:

Tovariši in tovarišice zaposlanci!

Do zadnje skupščine, ki je bila rokalo pred pol leta, so slovenska ljud-
ska sodišča v glavnem končala delo na notranji organizaciji in v pol-
nem obsegu začela s svojim rednim strokovnim delom. Prvo poročilo,
redno na tem zbiru je bilo zato bolj programsko, danes pa bo vse-
bovalo več števil.

Če hočemo presoditi večji ali manjši uspeh ali neuspeh strokovnega dela
v smislu nalog, ki jih ima v današnji službeni stvarnosti sodišče,
moramo to delo presojati vedno z gledišča teh nalog.

Zna najpomembnejših nalog sodišča je, da v svrhu zaščite vseh demokra-
tičnih pridobitev izhajajočih iz narodne osvobodilne borbe in v tej
dobi uveljavljenih, vodi neizprosno borbo proti vsaki akciji tistih,
z oblasti vrženih iz-oriščevalskih elementov, ki bi hoteli s kakr-
šnim koli delovanjem kompromitirati, oslabiliti ali izpodriniti našo
ljudsko oblast.

V pogledu pobijanja direktnih političnih akcij v tej smeri, okrajno
sodišče nima posebnega delovnega območja, kar je razsojčevanje o po-
litičnih kaznivih dejanjih prihranilo okrožnim sodiščem. Če pa okraj-
na sodišča delno sodelujejo v borbi proti onim, ki so po vojaškem in
političnem perazu prenosili svojo negativno delavnost na gospodarsko
področje, da s načrtno špekulacijo in sabotažo spodnesejo temelje
gospodarske osnove nove ljudske države, da na ta način dosežejo
svoj politični cilj. S preučenjem špekulantov in saboterjev, so
sodišča aktivno sodelovala pri gos. sodarstvu organizatornih nalogah ljud-
ske oblasti, vendar je po sedaj obstoječih predpisih tudi v tem pogle-
du območje delovanja okrajnih sodišč zelo omejeno, kar v vseh srednje
težkih in težkih špekulativnih in sabotažnih dejanjih sodijo okrajna
sodna vrhovna sodišča. Dejanstvo je "kršnje sodišče v pretežni ve-
čini pristojno odločati samo o prestopkih male špekulacije. Sedaj v
glavnem sodi ljudi, ki so v bistvu dobri državljani, ki jih nikakor
ne smemo postaviti v isto vrsto s špekulanti in saboterji, ljudi, ka-
teri v svoji mali špekulaciji nikakor niso zasledovali političnih ci-
ljev reakcije ampak so jih življenjske prilike zapeljale v črnobor-
ništvo in špekulacijo. Zato je sodstvo tudi na okrajnem sodišču
nelahka zadeva. Nepravilno gledanje sodnika na to stvar in uporabljan-
je istih ner zapor volikega špekulanta iz noper male prihodnostne kr-
šilce obstoječih predpisov bi bila velika in politična napaka, ki bi
to male grešnike nekele povzela s špekulanti in krogov reakcije in
jih tako pogubila v naraščajočo reakcijo. Po zadnjih skupščinah okrajnih in
notnih ljudskih odborov, ko so bile izrečene ostre kritike zaradi

- 17 -

premilega kaznovanja špekulantov, so nekatera sodišča zapadla v drugo skrajnost in so celo to lahko špekulacijske prestopke kaznovala neso - razmerno ostro. Takoga nihanja iz ene skrajnosti v drugo pri našem sodišču ni bilo v večji meri. Na skraj. v to smer nagibajočih napak pa je bilo sodišče pravočasno opozorjeno s strani javnega tožilca in se potem niso ponavljale.

Nedvoumno pa je na drugi strani, da bi bilo nepravilno gledati na malo špekulacije, kot na neškodljiv in nevaren pojav, kerne bi bil potreben poleg sodišča in bi bile nepotrebne kazenske sankcije. Nasprotno, drobna špekulacija in črna borza je lahko prav nevarna naravnemu gospodarstvu, ureditvi ter normalizaciji gospodarstva, če se pojavlja masovno. Zato je naše sodišče izrekalo kazni tudi nad te vrste špekulanti. Določiti prav v teh malih primerih resnično primerno kazen, je ne lahka naloga. Kazen mora biti taka, da obsojenec ne bo postavila kot nekatere preganjane sotrypne s političnim špekulantom in reakcionarjem v isto vrsto in jih tako politično povežala, na drugi strani pa ne sme biti tako neumnost, da ne bi dosegla svojega prvenstvenega namena, ki je v tem, da storilec opozori v ponavljanju kaznjivega dejanja in ga popravi, in da je drugim oprijemljiv članom družbe v svarilo. Igreči pravilno kazen zahteva volik politično razgledanosti, poštenosti in počnosti sodnika. To pomeni, zaradi tega, da boste tov. odposlanci, pri izbiri sodnikov položili res vse pažnjo na politično razgledanost, na moralno kvaliteto ter na umsko sposobnost ar avljanov, ki jih boste izvolili za sodnike. Pri stalnih sodnikih postavlja zakon o ureditvi ljudskih sodišč zahtevo, da je pri izvolitvi zlasti paziti na to, da imajo sodniki strokovno pravno izobrazbo.

Tej zahtevi zakona pri izvolitvi priporočamo v poštev prihajajočih pravnikov, getovo ne bo možno vedno ugoditi, dokler ne bo z naših univerz izšel nov kader pravnikov. Zato bo treba pri izbiri stalnih sodnikov gledati vsaj na splošno cenovno izobrazbo, ki ga uspešablja, da svoje misli in nagibe, ki so ga vodili pri izrekanju sodbe, tudi sam v pismenem izdelku odločbe obrazloži, kajti pisarni izdelki sodb so zelo važni, ker ljudstvo baš to pismeno izdelke sodb temeljito prebira in študira in morajo zato biti dobre in prepričevalne pismi. V tej zvezi priporočam, da se je stalni sodnik laik, ki ga je naše sodišče izvolila na zdunjo zasod nju skupščina v vsakem oziru dobro obnesel in je vršil vse sodniške funkcije povsem samostojno. Pa tudi oni stalni sodniki laiki, ki strokovnega dela niso zmogli samostojno in so zlasti za pismene izdelke sodb morali imeti pomoč tajnika pravnika, so splošne- ma razvoju naših sodišč mnoge pripomogli s tem, da so prinesli v vrste poklicnih sodnikov večjo politično razgledanost in razgledanost in so tako pomagali pri prevzgojevanju našega strokovnega kadra.

Kazenske sodišča sodelujejo tudi pri obrambi zasebne in zlasti ljudske (državne) imovine pred tatovi, utajevalci in grabežljivci, s preganjanjem teh pojavov.

Za pregled dela kazenskega sodišča je trpka podati nekaj števil. Od sodnje skupščina pa do danes je to sodišče postopalo zoper 1756 obtožencev, od tega 32 mladoletnih. V prvih treh mesecih tega razdobja je bilo postavljeno pred sodišče 834 obtožencev, od tega zaradi nedopustne špekulacije in sabotaže 275 (inven tega še 91 obtožencev zaradi nepravilne odločbe mlaka), zaradi prestopkov zoper ljudsko imovino 117, zaradi tatvine zasebne imovine 127, zaradi kaljenja časti 97, zaradi ostalih deliktov pa 126. Na sabotažo in špekulacijo odpade torej ena tretina vseh obravnavanih deliktov. Te številke seveda ne prikazujejo uspeha dela sodišča, neje same količine dela. Kakšen je bil učinek tega dela pa lahko povedo le statistični podatki, vođeni za daljšo dobo. Vendar pa tudi naše številke nekaj povedo. Na je n.pr. sabotaže in špekulacije v februarju 35, v marcu pa le 45, le priča o tem, da je občutno postrenje kazni le imelo svoj pozitivni učinek in se je število kršilcev kar vidno manjšalo. Nastopilo je nekako navidezno pomirjenje, kar pa je na drugi strani povzročilo znopet novo špekulativno aktivnost in se je število obravnavanih primerov znopet avignilo. To zgovorno priča o tem, da še nikakor ni prišel čas za popuščanje v budnosti naših oblasti, in za popuščanje v strogosti kazenskih sankcij, če hočemo do- sresti trajno uspeha in špekulacijsko aktivnost držati v potrebnih mejah, odnošno jo zatreči.

Če bi kvaliteto dela sodišča presojali po tem, v kakšnem obsegu so instan- čna sodišča na pritožbo javnega tožilca ali obtožencev obdržala v veljavi naše sodbe ali jih spre- onila, potem bi morali priznati, da uspeh ni bil

bistvo zadovoljiv. V prvih treh mesecih tega razdobja je bilo pri 520 spisih 93 pritožb in je na njih osnovi 65 sodb razveljavljenih delno ali v celoti ali spremenjenih. To kaže, da se naši sodniki še v mnogih primerih postopali preveč površno, z nekako udarniško naglico, v katerih jih je silila množina dela in stremiljenje, da ga čimprej odpravijo. Vendar se pa tudi slučajji, da je instancno sodišče zavzemalo preveč formalistično stališče in zgolj iz nebitvenih razlogov razveljavljalo naše odločbe in jih vračalo, kjer bi jih brez škode lahko potrdilo, ali samo spremenilo. Tako postopanje pa je imelo le tudi svojo dobro stran in je naše sodnike prisililo, da se polagali večjo pažnjo na temeljitost dela in upoštevajo formalno stran postopanja, kjer je tako postopanje zaradi zaščite zakonitosti v duhu naših zakonov.

Poseben problem za kazensko sodstvo so zasebne tožbe (žaljenja časti) po došenjih opazovanjih se je moglo ugotoviti, da v mnogih slučajjih iščejo zaščito tak tisti ljudje, ki v času okupacije niso prav nič poznali svoje časti, niti zlasti ne narodne časti, pa sedaj perejo svojo čast s tožbo proti onim, ki jih je utemeljeno ogorčenje zapoljalo do črda kake preostre besede ali očitka. Sodišče ne pozna prizadetih, ne pozna pravice, položaja in si mnogokrat tudi po opravljeni razpravi ni povsem na čistom glede značaja stvari in moglo bi priti do krivičnih razsočb. En tak izrazit primer je bil že pravočasno ugotovljen in je bil prizadeti poter od sodnika napoten, da vloži pritožbo na višje sodišče kjer bo mogoče napako popraviti. Ta primer navajam zaradi tega, da prikažem, da bi bilo primerno, če bi se take drobne stvari, kakor so žaljenje časti in podobno, obravnavale pri lokalnih ljudskih oblasteh kjer poznajo ljudi in razmere in zato lahko pravilneje v takih ali tistih stvareh odločijo.

Zato je sodišče še sedaj prakticiralo tako, da je ljudi, ki so hoteli vlagati tožbo zaradi žaljenja časti, napotovalo k poskusa poravnave k krajevnim ljudskim oblastem, ki so v mnogih slučajjih stranke poravnale in zadevo mirno uredile.

Kor da bi bilo umotno, da bi tudi ta skupščina v diskusiji zavzela stališče glede določila člana 93 zakona o ureditvi ljudskih sodišč, ki pravi, da se lahko z zakonom republike ustanovijo krajevna sodišča. Taka krajevna poravnalna sodišča naj bi bila forum za odločanje o malih, za skupnost nepomembnih stvareh, za katerih pravilno razsoje je najnu potrebno poznanje ljudi in krajevnih prilik. Take stvari so na primer že omenjene žalitve, motenja posesti, mejni spori, tepeži, lahke poškodbe in podobno. Okrajno sodišče bi bilo tako razbremenjeno in bi se lahko bolj posvetilo delu v za skupnost pomembnejših stvareh.

Delovanje sodišča pa ne obstoja še o v kazenskem sodstvu, razen kazenskega imamo še nesporni, zapuščinaki in izvršilni ter zaplenbeni oddelki, zemljiške knjige in depozite ter oddelki za pravno pomoč.

Obsežno delo bolj tehničnega kot pravnega značaja vrši sodišče v zaplenbenih zadevah. Reševalo je doslej 2293 zaplenbenih slučajev obsojenih in pobeglih, v katerih slučajih je bilo treba popisati in oceniti vso imovino ter izdati odločbo o prenosu v državno last. Pri kmečkih posestvih je bilo treba določiti še ohlišje, to je minimum zemlje s pripadajočimi poslopji in inventarjem, ki ga potrebuje nepreskrbljena zaplenjenčeva družina za preživljanje. Pri mestni, oziroma nemški imovini, oziroma pri mestnih hišah, pa je bilo potrebno ustanoviti obsojenca oz. njegovi družini pravico do primernega stanovanja, nepreskrbljenim in dela nemogočim članom družine pa še določiti prehrano. Sodišče je v vseh teh stvareh delalo v tesni sodelavi z drugimi ljudskimi oblastmi, z upravo ljudske imovine, zastopniki agrarnih interesov in zastopniki ljudskih odborov, tako, da se je lasti ohlišje določalo vedno v sporazumu s temi faktori, zaradi česar je bilo tudi malo število pritožb. Postopanje v zaplenbenih zadevah še ni končano, ker še vedno prihajajo nove prijave (v mesecu juniju 59 prijav). Korešenih stvari je še 56, delno nedokončanih pa okrog 400. Iz tega izhaja, da je glavno delo naših zaplenbenih ki jih je vršilo sodišče že končano. Ne more pa sodišče še izdati odločb o prenosu nemške imovine v državno last, ker komisije, ki so opravljale zaplenbo, v večini primerov sodiščem še niso dostavile podatkov potrebnih za izdajo odločbe in vpis v zemljiško knjigo. Doslej je bilo sodišču prijavljeno 2125 slučajev nemškega imetja.

Ostalih stvari in izvršilnem oddelku je bilo nekaj čez 800. Večje neprilike je imelo sodišče pri izvrševanju sodb v stanovanjskih zadevah. Odločbe sodišča, s katero se je gotovi osebi priznala pravica do določenega

stanovanja, v večini primerov ni bilo mogoče izvršiti, ker so za dodeljevanje stanovanj pristojni ljudski odbori. Sodna odločba o pravici do stanovanja je ostala brošpodmetna, če ni ljudski odbor izdal še rešitev o dodelitvi stanovanja onemu, ki mu je bila s sodbo priznana pravica do predmetnega stanovanja. Zato bi bilo primerno, da se sodišču odvzame odločanje o stanovanjskih zadevah, ali pa da se vsaj izvršitev sodnih odločb prenese v kompetenco stanovanjskih odborov pri ljudskih odborih, da ne bi prišlo do nasprotujočih si ukrepov upravnih in sodnih ljudskih oblasti. Zelo je sodišče obremenjeno z drobnim delom nespornega značaja kot so n.pr. določanje preživnine nepreskrbljenim otrokom, nadzorstvo nad upravo premoženja nedoletnih in drugih nesvojepravnih oseb, ugotavljanje upravičenosti pridržavanja slaboumnih v zavodih, proklieci, ukanovanje umrti, priglasitve umrtih, amortizacije, listin in vrednostnih papirjev itd.

Vseh takih zadev teče pred sodiščem preko osem tisoč. Delo tega oddelka je oboke povečano s vsakdanjimi civiljskimi potrebami v glavnem tistih državljanov, ki so pod posebno zaščito zakona, zato je tudi tu potrebna zadostna vestnost. Posebnih napak v delu tega oddelka ni bilo ugotovljenih. Organizacija oddelka je dobra in arhiv, ki je bil prevzet od starega sodišča v volilnem neredu, je zdaj že vzorno urejen.

V zapuščinah od postopanju sodišče še vedno ni prišlo povsem na tekoče. Sodišče je prevzelo še mnogo norešenih stvari iz dobe okupacije zato je vsakomesečni pripad novih stvari prekonormalen, to se pravi večji, kot je število vsak mesec umrlih. ~~državljanov~~ državljanov. Tako je bilo v tem letu prijavljenih že 2646 primerov smrti, od prej prijavljenih pa je v začetku leta bilo še norešenih 1639, skupaj je bilo v tem letu tedaj 4285 zapuščinskih slučajev, od katerih je bilo rešenih 2543, kar je še vedno visoko število če upoštevamo, da opravljajo to delo ki ga je pred vojno vršilo poleg treh sodišč še 8 notarjev sedaj le 3 sodniki in en tajnik.

Sprememba v družbeno gospodarski ureditvi se, kar se dela na sodišču tiče očito prikazuje tudi v luči statistike civilnega oddelka. Ker sedaj država sama vodi skrb za čim boljše in čim pravičnejše uređitev gospodarskih odnosov imajo državljanji mnogo manjšo potrebo, da bi iskali zaščite v posebni oblastveni intervenciji sodišč. Ker je država zlasti poskrbela za pravičnejše odnose med delavci in delodajalci, preposobnim delovnim sodiščem, ki je v sklopu tega sodišča, ni bilo pomembnega števila sporov, bilo je doslej v tem letu le 9 primerov delovnih sporov, dočim je bilo ostalih pravn 600, od tega 100 takih, kjer tretje stranke izločujejo kot svojo imovino zaplenjeno.

V pogledu dolžnosti vzgajanja državljanov v duhu družbene discipline, sodišče doslej še ni storilo mnogo. To funkcijo bi morale sodišče vršiti v zvezi s svojim strokovnim delom, predvsem v obrazloževanju odločb, ki bi morale biti vzgojne, uporabljajoč metodo prepričevanja. Sodniki so pa več pažnje pelagali na to, da se odpravi nakopičeno delo. Zato bi tudi iz tega razloga bilo primerno, da se ustanovi krajevna sodišča, ki bi prevzela nase drobne stvari, da bi sodniki lahko posvetili več pažnje važnejšim stvarim in svojim osnovnim dolžnostim. Dovolj aktivno pa je sodišče delovalo v smeri političnega in strokovnega vzgajanja svojčega delovnega kadra. Organiziranih je bilo več administrativnih, strojepisnih in zemljiškoknjižnih tečajev ter strokovnih in političnih predavanj. Za sodnike prisednike in stalne sodnike laike je bil posebej organiziran nedoljski tečaj, ki še traja.

Sodniki prisedniki so se razen nekaj izjem dobro uveljavili. Po večini razumejo svoje naloge, naloge današnjih sodišč in dovolj aktivno sodelujejo pri razpravah in samostajno odločajo. Vendar so nekateri, ki raje prepuščajo besedo in odločanje stalnemu sodniku, namesto da bi se sami poglobili v stvar in kot sodniki samostojno nastopali. Kot rečeno, so ti slučajji redkejši. Večina sicer pri razpravah samih ne posega v razpravljanje, vendar pa potem pri posvetovanju pokažejo, da so stvar tekom razprave zasledovali in so sposobni izjaviti svoje mnenje in odločitev. Na splošnem pa moram ugotoviti, da so sodniki nedisciplinirani, da izostajajo od razprav brez poprejšnjega obvestila, tako, da se mnogokrat zavleče začetek razprav, ker je treba iskati novega sodnika, ki ga je pa običajno težko dobiti, ker so vsi zaposleni po raznih delih. Tudi obisk strokovnih tedeljskih tečajev je zelo pihel.

Končno še omenim, da se je sodišče udeležilo prvotrajnega tekmovanja in da se je tudi sodni priključilo novi tekmovalni kampanji. Tekmovalni polot je bil v s. št. 1. letnik, ki je poznajo jo util. Sodišče je opravilo veliko število nalog, ki so ga je silila obilica dela, ki ga v rednem času tudi z intenzivnostjo nalo ali bilo mogoče opraviti, ker mu pri- manjkuje delovnih ljudi, predvsem v večini strogojstev.

Prosim tovariše poslance, da iznesejo vse opažene napake in nedo- statke, ker le, če bomo vse napake spoznali, jih bomo lahko tudi po- pravili in izboljšali sistem, za čemer vsi skupaj stremimo.

Tov. delovni predsednik pozove poslance k diskusiji.

Tov. dr. Hugo Skala: iz poročil smo izvedeli, da se je položaj na sodišči izboljšal ne samo v rednosti postopanja, ampak tudi v pravilnosti sod- stva. Vendar je nekaj stvari o katerih bi se morali pogovoriti. V tej dobi od II. zasedanja je bila velika napaka, ki se je pokazala zlasti v kazenskem sodstvu, negotovost in pa nje iz one skrajnosti v drugo, ker je sodnikom način ljudskega sodstva izmenjal plat. "Kateri sodniki so se pokazali nesamostojne, ker niso imeli občutka kaj je prav in kaj ni prav, in so skušali soditi na vpliv političnih direktiv, ki so si jih naposledno tolmačili. Primer tov. arhinarja, ki je zelo ostro sodil, drugi primer pa je nasprotno: prevlado sojenja. Ot je to tov. Sladič. Napake so se vršile tudi v inštančnih sodnih obdih. Kazenski senati so niso ozirali na položaj ki vlada na terenu in so zaradi tega izgubili realno oceno položaja. Sodili so na podlagi aktov. Iz pretres se je izkazal kot škod- ljev. Poleg upoštevanja zakonov je treba upoštevati celotno politično in dejansko stanje slovinca in položaj na terenu. Zlasti oblikovanje, zlasti inštančnih sodišč, izboljšanje na formalistično pojmovanje našega sodstva. Ne bomo mogli biti zadovoljni s sodnimi sodbami, ki so izvršene s povdar- lom, da so bile izvršene po zakonu. Odločno se moramo postaviti proti temu. Nismo imeli namena vnetariti kritike, da bi morali sodniki sodi- ti brez svoje zavesti. Odločno se bomo postavili proti onim, ki bodo skušali soditi brez lastne zavesti. Slove pomena sodnikov laikov; pomen tega novega elementa je dobrodošel. Ne se je ILS odločila, da okliče ta element v službo, se mora spomniti na slove in na negodovanje v zvezi s tem poklicem. Vse anglo e imajo poame, da bodo prisodniki eden neobčasnih temeljev ljudskega sodstva. Treba je napraviti še en korak naprej, to je, da te senate okličemo tudi v prizivne senato, ki so se izkazali kot slabi poznavalci terena. Ponovno moramo poudariti, da je sodišče opravilo veliko nalogo, da sodišču zaupano in da bo potrebno še, da ustvarimo čimprej kader sodnikov, ki bodo imeli samostoj- ne pojme o pravičnosti, katero bo izkazal v svojih sodbah.

Tov. dr. Pretnar se pridružuje mnenju tov. dr. Skale in vpraša, kakšni so bili prestopki, ki so bili izrečeni proti 32 mladotnikom.

Tov. Onladič odgovarja, da so bili predvsem glavni primeri tatvine, 2 prestopka glede morale, 2 pa tepež. Imamo vzgojna kazenska sredstva: 1. uker, 2. odpustno preizkušnjo v ohrbo staršev, ki imajo strogi nalog, da nad- zirajo mladine in o napredku poročajo, 3. Delov poboljševalnici.

Tov. dr. Modic Heli: naša ljudska oblast bo resnična, kadar se bodo ljud- je zavedali te svoje oblasti, sodna oblast je pravtako v rokah ljudstva. Sodniki pa se nekako smatrajo nad ljudstvom in so podrejeni pravnemu sistemu in se ne zavedajo, da so organi ljudske oblasti in člani ljud- ske skupnosti. Mislim, da v tem tiči glavni problem. Vzbuditi moramo pri njih zavest, da takrat ko sodijo, da vršijo ljudsko oblast in da pri sodbah nastopajo lastne koristi. To velja za vse organe ljudske ob- lasti, vsi moramo pomagati, da pride ljudska oblast do izraza. To velja tako za sodnike laike, kot za sodnike pravne, pravtako pa tudi za sod- niki prisodnike, za katere to pravilo še prav očno velja. Namen tega je, da se sodniki in drugi policci v svojih delovnih, da sodelujejo na terenu in da se s tem približajo čim bolj ljudskemu čutu. Anglo e pa, da se ravno tajniki sodišč, kot strokovnjaki ne zavedajo tega. Oni se ne zavedajo pri sodstvu, da izvršujejo ljudsko oblast in ustilitat vpli- vajo na stalno sodnike laike, kader na sodnike prisodnike, ker tiči v njih misljenje, da poročajo edino oni, ki so sodni sodniki, pravilno razso- diti.

To pa je napačno. Tajnik je pravtako član ljudske skupnosti in je v njegovem interesu, da pride ljudska oblast v sedstvu do veljave. Najbolje ljudje so prepričani, da je nekonstitucija tisto strogo držanje pisanih predpisov in ne vidi jo v nekonstituciji izvrševanja pravnega sistema kot celote in zaradi tega se večkrat obrača, da današnje zakone ljudje razlagajo tako, kot so jih razlagali stari zakoni. Stare prave pa je slonelo na zaščiti posameznika in ni gledalo na interese skupnosti. Zaradi tega iščejo danes pravni strokovnjaki v naših zakonih samo tista določila ki ščitijo nekakšno interese posameznikov in ne vidi jo, da je bistvo naših zakonov, da je več naš pravnih zakonski sistem zaščita interesov skupnosti. V tem je glavna hiba, da še vedno ni enotnega gledanja na pravo.

Tov. Blažič predlaga: da se uvede stroga kazen glede tatvine kolos, ki se tako množi. Treba bi bilo dati kak razglas v časopise že predhodno da se bodo uvedle na to najetrotrože kazni.

Tov. Kraigher: iz celotne diskusije in poročil je videti dejansko velik napredek tako v praksi kakor v pojmovanju sodišč; danes je problem, kako poglobiti pravne pojmovanje ljudstva kot sodne oblasti. Ta ugotovitev je največje važnosti, da bomo še naprej izpopolnili naše delovanje v sodiščih in odnos ljudskih množic do sodišč. Vpliv sodne dvorane in imuniteta sodišč - dokler sodišča niso ne bodo delovala trdno v svojih lastnih odločbah - toliko časa tudi ne bo rešeno vprašanje naših sodišč. Ko pa bo rešeno, tudi dvorana ne bo mogla vplivati na sodišča in bo avtoriteta taka, kakršna mora biti. Včasih pa je tudi upravičeno razburjenje v sodni dvorani, saj imajo pravico delovne množice, da od sodišč zahtevajo, da branijo njihove interese. Mi dobro vemo, da tiste stare objektivnosti ne more biti, da je naša oblast last ljudskih množic proti izkoriščevalcem, ki so danes nosilci tuje intervencije. Naša sodišča morajo biti naporjena proti takim elementom, zgrožen je vsak objektivizem v tem pogledu. Treba je na podlagi zakonov in sposobnosti te zakone presajati v živo prakso, da se ugotovi dejansko stanje, ki v resnici obstoja. Če se bodo naša sodišča tega zavedala, potem se bo tudi gledanja ljudskih množic na njihovo delo izpremenilo in imelo občutek, da imajo pred seboj organe svoje oblasti, pravtako kot morajo videti v upravnem aparatu izvrševalce svoje oblasti. Važno je poudariti, da se mora pri tem gledati na celoto pravnega sistema, da se ne more soditi samo po enem zakonu, ker so vsi zakoni med seboj povezani in v svoji osnovi izvirajo iz istega pojmovanja. Na podlagi naših zakonov je treba ugotoviti dejansko stanje. Ko mi govorimo, da je treba biti na podlagi naših zakonov objektivni, je potreba, da sodišče uporablja zakone proti nasprotnikom naše oblasti. Sodišče mora iz tega sodišča pristopati h konkrtnim sodbam, isti pojavi veljažjo za ostali upravni aparat in pr. za davčni aparat. Naši davčni strokovnjaki so proučili davčni zakon, toda premalo so se poglobili v ostale zakone. Zato delajo formalistične napake. Iste pojave bi lahko navajali iz drugih delov našega reda. Treba pa je sedaj, da se razjasnimo ali ILO predlaga predsedstvu SNOS-a, da se ustanova krajevna sodišča pre četrtinskih odborih: prav v slušajih, kot jih je omenil tov. Omčadič in ki jih je mogoče rešiti samo s konkretnim poznavanjem stvari.

Tov. dr. Medić Heli: Naši sodniki so preveč navezani na staro simbolično pravico, katero so prej olikali kot žono z navezanimi očmi in s tehničco v rokpi. To pomeni, naj sodnik ne vidi ničesar, in naj da prestopke samo na tahnico in odmeti. Ta predstava vzbuja pri sodnikih občutek nezakonitosti, čim se zahteva od njih nekaj, kar je v ljudskem interesu. Po starih zakonih se je preganjalo ono, kar se je potežovalo za ljudske pravice. Danes pa vzbuja pritisk sodna dvorana. Sodniki pa naj čutijo, da so oni člani ljudske skupnosti in je njihov interes ki ga s sodbo ugotavlja. Na ta način sodniki ne bodo čutili glasu sodne dvorane kot pritisk, ampak bodo čuli v tem svoj glas in svoje interese.

Priljubljenam se predlogu tov. Skale, da se tudi v sodišča II. stopnje izvolijo sodniške prisodnike.

Tov. Kraigher: Naša stara praksa je, da padamo iz ene strojnosti v drugo, ne smemo pozabiti na budnost, ker bodo skušali reakcionarni elementi vplivati na sodišča (primer Domine). V stari Jugoslaviji bi bil obsojen primer Domine na par let. Glavnjače, ta primer pa bi moral biti pri nas izredno ostro kaznovan kot eksemplaričen.

Tov. Kreso Leopold: obsodbe na prisilno delo odvzame svobodo, dejansko

niso nikako bogati. Ti ljudje lahko delajo v svojih strokah, čobe za to popolno plačo, od katere se jim odtrga 25%. Smotran, da to ni nikako bogen.

Tov. Zupan Anton: pridružujem se mnenju tov. Kreseta in lahko povem, da je javno toilstvo našlo v tej praksi kršitev pridobitev narodno osvobodilne borbe. Javno toilstvo je izreklo, da se vrši kazen tako, da obsojence za svoje delo ne dobi ničesar, ter se v polni meri pridružujem mnenju tov. Kreseta.

Tov. delovni preostanek da poročilo okroglega sodišča na glasovanje.
Poročilo je soglasno sprejeto.

Tov. delovni predsednik ž da na glasovanje še poročilo okrajnega sodišča, ki je tudi
soglasno sprejeto.

Tov. delovni predstojnik da na glasovanje predlog tov. Omladiča, da
MKS predlaga predsedstvu SKOS-a ustanovitov krajevnih sodišč.

Predlog je soglasno sprejet.

~~XXXXXXXXXXXXX~~

Tov. delovni predsednik prečita ostavko tov. Sladiča Franca kot stalnega sodnika okrožnega sodišča na mesto sodnika

...postnemu ljudskemu odboru v

Ljubljani.

Podpisani Sladič Brane, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani, prosim tovariški naslov, da me ob priliki nasodanja mestne skupščine dne 29. 6. t.l. razreši svoje službe sodnika, ki take ni bila poverjena ob priliki zadnjega nasodanja mestne skupščine.

Šmatram nanreč, da bi lahko svoje strojno sposobnosti bolje in lo-
ristnoje izkazal ter izpolnil na kakšnem drugem službenem mestu.

Tovariškemu naslovu se ~~toro~~igledno stavljam na razpolago.

...f. - ...n.!

Tov. dr. Skala: ostavko tov. Bladiča ne moremo kar tako sprejeti temveč se moramo zanimati za vzrok, zakaj je bila ta ostavka podana.

Tov. Kraigher: tov. Sladič ni samo v tem primeru Dominca pokazal pre-
majhno sposobnost za pravilno presojanje in določitev kazni; to pa ni
pripisovati kalčnemu posebnemu namenu, ampak iz dejstva, da je po sve-
jem značaju človek, ki ni za sodniško službo. Le ob volitvi nas je
opozoril na to, kot da svojega značaja in mislin, da bi ostavko lahko
sprejeli.

Tov. dr. Rodic Nečič se strinja s predlegom tov. Kraigherja.

Tov. delovni procesniki! da p. c. na glasevanje.

Glasovanje je v večini glasov sprejeto. Glasovanja se vzdržijo tov. dr. Hugo Skala in tov. Zlatnar Mirko.

Tov. ~~dr. Janko Jurek~~ Vladoč predlaga volitev sednikov prisodnikov
okrožnega in okrajnega sodišča.

Tov delovni predsednik: z ozirom na to, da ta točka ni postavljena v ugovni red vprašuje skupščino, če pristane na to izredno točko. Skupščina predlog sprejme.

Tosarnonitičnô za sodnišê prihodniko okrobnega in okrajnêga sodišča
proglôgajo in obloženje tovarišč:

Četrt 011111

1. Vodo črnilka, namočena, ri. 11
2. Slemenšek Franc
3. Gl.elj Franc, nadglednik v tob. tov. Zaloška 208
4. Drašler Janoz, namočenece V.D. Gledališka 5

trt TABOR

Kavcar Jože, mizar, Zavrti 9
Bukovec Janez, vrtnar, Zaloška 2
Ajdišek Marija, Kolođvorska 29,
Selevšek Franc, Slomškova 3

trt SIŠKA

Lasič Josip, vpok. učitelj, Medvedova 1
Jaro Janez, ključavničar, Vodnikova 79

trt Bežigrad

Škarabot Rozka, delavka, Kamniška ulica
Sušnik Milena, uradnica, Trstenjakova 2,
Avbelj Franc, delavec, Pleteršnikova ulica

trt LONČE

Mekinda Pani, uradnica, Društvena 27
Kosovel Angel, mizar, Smartinška 72

trt VIL

Ropič Lojzka, Gerbičova 3
Lakežič Vida, Gerbičova 13,
Benedičič Pino, Valjavčeva 13
Ropovž Edvard, Idrijska 16

trt RAKOVNIK

Krovat Anton, čevljarški pomočnik, Žabjek 7
Silfold Zlato, trg. pom, Karlovška 3
Jošik Jule, uradnik, Dolonjska cesta,
Magister Vinko, delavec Dolonjska cesta

trt LOLJE

Lovše Jiril, čenob. of. J., Zg. Kačelj
Bukovec Alojzij, čenob. of. J.
Arnšek Boris, uradnik, Lolje 135

trt St. Vid

Čapeljnik Franc, Vižmarje
Pipan Franc, mizar, St. Vid

trt Jožica

Škerlj Jože, delavec, Radilnikova 5
Camernik Franc, učitelj, Jožica 49
Bohinč Ivan, delavec, Stožice 133

odlogi za sodnike prisodnike za okrajno sodišče:

trt CENTER:

Čeh Anton, skladiščnik,
Niklavec Justin, pomoščeneo,
Jernejčič Ivan
Skrlavaj Mica, trg. pom.
Lesjak Alojzij, pomoščeneo,
Verdár Ančka, uradnica IOOF, Gorupova 24,

trt XXXXII TABORE

Počkaj Liro, uradnik, Sv. Petra cesta 27
Slarič Franc, uradnik, Gos. svetovska 6

trt - SIŠKA:

Sočan Rihard, vpok. poštn. uslužb. Stefanova pot 16
Krinčič Valentin, mehanik, Ravščeva ul 2
Hercog Marija, gos. odinja, Gutzmanova ulica
Romah Alojzija, Loddlimbarskega 23
Gregorac Ignac, Loddlimbarskega ulica
Targan Ivo, Verovškova 23

Četrtni BEŽIGRAD:

1. Dobrota Jola, uradnica, Tyrševa 43
2. Dominko Franjo
3. Vrtačnik Albert, uradnica na Zelenici,
4. Zupan Oton, kol. uradnik,
5. Zdošar Stano, Vočedovca 62
6. Demšar Slavko, Bežigrad 10
7. Menecj Milan, uslužb. 210, Staničeva 21

Četrtni KOSTE:

1. Žitnik Franc, fin. uradnik, Z. družna 9
2. Lulik Anton, delovedja, Poljska pot 31
3. Ivančič Albert, učitelj, Slapničarjeva 3

Četrtni VIŠ:

1. Seliškar Franc, Kozarje 46
2. Likoš Anton, Tržaška 112
3. Krime Ljro, Gorbičeva 12
4. Snoj Silvo, Prevalj 79
5. Kavčič Ignac, Prevalj 32
6. Kajtna Pavel, Poduti 36
7. Peronič Janez, Idrijska 13
8. Matjašič Stano, Orčnikova 3,
9. Vrhovec Ivanka,
10. Omejec Alojzij

Četrtni RAKOVAN:

1. Jeršek Vinko, grafik, Opekarska 24
2. Rupnik Lojze, ~~delovedja~~ Dolenjska 26
3. Kušar Miha, delob. por. Rudnik
4. Skorjane Ivan, poštni uradnik, Rudnik 103

Četrtni POLJE:

1. Kogoj Ljro, kol. uradnik, Polje 31

Četrtni ST. VID:

1. Medved Jože
2. Demšar Jože, risar
3. Slavič Goran, Vižmarje 103
4. Filipič Jože, Vodnikova 277

Četrtni JEŽICA:

1. Kumar Milija, gos. odinja, Ježica 63
2. Fabjančič Milan, profesor, Tyrševa 170
3. Slovene Jože, delavec, Stožice 189
4. Snoj Vinko, stožice 127
5. Semraje Joža, delavka, Jarše 26
6. Semič Ivanka, gos. odinja, Stožice 158
7. Sotlar Rida, gos. odinja, Mala ves 58

Tov. delovni predsednik da na glasovanje predlog za sednike prisednike okrajnega in okrajnega sodišča.

Predlogi so soglasno sprejeti.

SLUHAJNOSTI

1. Tov. delovni predsednik: ozovo navzoče poslance, če ima še kdo kak predlog.

Oglasi se tov. Bojan ing. Sturica, kateri sporoči prošnjo članstva slovenskega narodnega gledališča, da bi MŠ razpisovala glase subvencije narodnemu gledališču, katere v proračunu ni predvidena. Prosi, da bi se razporenilo gledališče glase države, ki jih mora gledališče plačati mestu, to je vodarina, elektrika, plin, kurjava.

Tov. Gorjane: bi bilo mogoče ustreči želji, razen premoga, glede kurjave samo plin. Predlog: tov. Stupice predpro tov. Kraigher.

Tov. delovni predsednik da predlog na glasovanje.

Skupščina predlog soglasno sprejme.

Kato pred¹⁴⁹ ~~149~~ tov. delovni predsednik za zadnjo točko dnevnega reda

Tov. predsednik Albreht predlaga, da se odpeče sledeče resolucije:

tov. TITU, predsedniku FLRJ, tov. Kardelju, podpredsedniku FLRJ v Pariz, tov. Mihi Larinku, predsedniku vlade LRS, Vrhovnemu sodišču FLJR v Beogradu ter Glavnom odboru LNJ v Beogradu, ter jih prečita.

Resolucije so bile sprejete s velikim navdušenjem.

Narodnik delovnega predsednika tov. Drabež:

zaključujem današnjo skupščino in vas prosim, da te sklepe spravimo v življenje. Istočasno pozivam zastopnike četrti in sindikatov, da takoj prenečejo to misli in te predloge našim množicam na teren in vas podpirajo s področja.

S TITOM ZA OSOVO!

Skupščina se zaključí ob 20.15 uri.

Tajnik:

Overovatelj:

Predsednik:

Overovatelj:

apionikar:

Zapisnikar:

S K L E P I

Mestni ljudski odbor je na svojem III. zasedanju 29. VI. 1946. na podlagi poročil, predlogov iz terena in množičnih organizacij ter diskusije odobrava delo svojega Izvršilnega odbora in sprejema za bodoče delo sledeče sklepe:

I.

Da bodo novi ljudski zakoni res lahko orožje v rokah delovnega ljudstva naj IO nudi vso pomoč pri organizaciji študija teh zakonov in njih konkretnega prilagajanja položaju, ki se vrši na terenu.

Se prav posebno pažnjo naj posveti izgradnji in vzgoji v ljudskem duhu novih zakonov uradniškega aparata svojih oddelkov.

MLO smatra izvedeno reorganizacijo za uspešno in nalaga IO, da ob najtesnejšem sodelovanju s sindikalnimi podružnicami izvaja še naprej neizprosni boj proti birokratizmu in nepopravljivim okorelim birokratom, ki pogosto pod krinko strokovnjakov zavirajo, da bi v oddelkih MLO zavel nov duh in da bi delovne množice v njih videlo uslužbenke svoje oblasti v zaščito in prosep njihovih koristi.

Ob vedno večji važnosti finančnega oddelka v zvezi s pobiranjem davkov in doklad ter izvajanjem proračuna nalaga MLO Izvršilnemu odboru, da posveti še prav posebno pažnjo izberi in vzgoji uradniškega aparata na tem oddelku in njegovih odsekih in razdelkih.

II.

MLO ugotavlja, da IO ni naredil dovolj, da bi vse davkoplačevalce se prav posebno pa člane davčnih komisij, seznanil z vsebino davčnega zakona, ter njihovimi pravicami in dolžnostmi. Zato nalaga IO, da pri definitivni odmeri dohodnine ta nedostatek popravi tako, da bo zagotovljeno najbolj intenzivno sodelovanje množic in oblastvenih organov v duhu zakona.

Nesoka davčna morala, ki so jo pokazali davkoplačevalci pri odmeri akontacij na dohodnino, nalaga IO vso nepopustljivost proti tistim, ki bi hoteli izigravati davčne predpise v škodo skupnosti, pravtako pa, da se odpravi pri končni odmeri dohodnine tiste nepravilnosti, ki so se v posrednih slučajih dogodile pri odmeri akontacij.

Ob sodelovanju z množičnimi organizacijami naj IO zagotovi hitrejše odplačevanje odmerjenih akontacij za preteklo leto in obe četrtletji tekočega leta.

III.

Trošarine so oblika posrednih davkov in so vnešene kot dohodek v letni proračun. Zato smatra MLO, da niso na mestu predlogi za odpravo trošarine.

MLO odobrava odpravo trošarin na predmete široke potrošnje, kakor tudi vpeljavo večje trošarine na vino in alkoholne pijače ter luksuzne predmete.

MLO nalaga IO, da naredi vse potrebne ukrepe in pregleda vse možnosti v svojem območju, da predlaga pristojnim ministrstvom, da se otrošari in trošarinske predmete na mestu uvoza ali že ob prodaji na veliko,

tako da v prihodnem proračunskem letu ne bo več treba uporabljati osovraženega, srednjeveškega sistema mitne.

IV.

MLO pozdravlja napore in uspehe IO pri ustanavljanju novih in obnavljanju ter razširjanju starih mestnih podjetij ter nalaga še večjo intenzivnost in načrtnost pri delu, tako da bodo mestna podjetja že v prihodnjem letu močan, še že ne glavni vir dohodkov za kritje mestnih potreb in obenem tudi odločilen činitelj pri znižanju cen.

IO naj zgradi krepko upravo mestnih podjetij, ki bo jamstvo izvajanja produkcijskega načrta in pravilnega poslovanja podjetij. Obenem naj izdela pravilnik zaposlovanje mestnih podjetij in za ureditev odnosov uprave mestnih podjetij do MLO.

V.

MLO ugotavlja premajhno sodelovanje množic pri določanju vojnega dobička, vsled česar so ostali lahko prikriti taki špekulanti in dobičkarji kot n.pr. trgovka Rott.

MLO nalaga IO, da zagotovi še hitrejšo reševanje pritožb glede odmere vojnega dobička. Pri tem ostro obsoja vse poskuse intervencij in vplivanja na pritožbeno instanco in zahteva od IO, da v podobnih primerih podvzame ostrojšo ukrepe. Pravtako naj zagotovi hitrejšo odplačevanje dobička v skladu s predpisi in dožpolnili zakona o vojnem dobičku.

Javnemu tožilcu in okrožnemu sodišču naj pri nadaljnjem postopanju po Zakonu o vojnih dobičkih nudi in zagotovi vse potrebno pomoč.

VI.

MLO ugotavlja velik napredek na vseh področjih prehrane in preskrbe kakor tudi uspeh pri politiki cen kot rezultat pravilne politike naše Zvezne in Federalne vlade. Pravtako ugotavlja uspeh v samem razdeljevanju nakaznic.

Pri ustvarjanju pogojev za nadaljni padec cen in omejitve črne borze in špekulacije, se MLO zaveda vloge, ki so jo pri tem odigrali Narodni Magazini, Federalna podjetja in mestno trgovine in naroča IO, da v okviru možnosti nudi državnim trgovinskim obratom še naprej vso pomoč.

Pravtako pozdravlja MLO velik razmah Naproze, ki je v veliki meri pripomogla k omejitvi drobne črne borze in k vzgoji probivalstva do skupnosti. Smatra pa, da so danes dani pogoji, da z izboljšanjem poslovanja in znižanjem cen zadruga pokažejo svojo življensko sposobnost in družbeno koristnost ob sicer bolj izenačenih pogojih z ostalimi sektorji gospodarstva.

Privatni sektor močno pripomore k hitri in dobri razdelitvi blaga med potrošnike s široko mrežo trgovin. Ob vedno večji sprostitvi blaga in prehajanju vedno večjega števila artiklov na svobodni trg lahko privatni trgovci, ki se pravilno vključijo v skupno prizadovanje za naglo in ceneno razdelitev blaga, s svojo konkurenčno sposobnostjo in iniciativnostjo ob državnem in združenem sektorju, mnogo doprinesejo izboljšanju distribucije pa tudi znižanju cen.

Ob sproščanju blaga in širjenju svobodne trgovine pa MLO še prav posebno poudarja potrebo po utrjevanju evidence in kontrole, kakor tudi po doslednem izvajanju vseh uredb in predpisov glede kontrole blagovnega prometa in cen. Slučaj špekulantov Rot, Karničnik ob prejšnjih primerih kaže, da smatrajo špekulanti sedanjí čas primeren za povečanje svoje protiljudske škodljive dejavnosti.

V pogledu obrtno-pravnih radov ugotavlja MLO, da je v Ljubljani dovolj gostilen in gostinskih obratov ter nalaga IO, da le v izrednih primerih dodeljuje nadaljnje koncesije. Obenem naj IO izvrši temeljito kontrolo higijskih prilik v že obstoječih gostinskih obratih in iz tega izvaja konsekvence. Isti kriterij velja tudi za dodeljevanje

oncesij za trgovine.

VII.

ar se tiče obrtniške delavnosti ugotavlja MLO njeno izdatno polivitev
ot posledico pravilne gospodarske politike naše vlade v pravašnjih
bnove.

LO naj posveti še nadalje vso pažnjo razvoju obrtniške delavnosti sploh,
a prav posebno pa razvoju obrtno - produktivnih zdruag.

osebna naloga obrtnih - produktivnih zdruag, ki je pa niso doselj vrši-
e je stalno prizadevanje za znižanje cen obrtniških izdelkov. MLO
alaga IO, da stori potrebne korake za odpravo nekaterih kapitalističnih
endenc v našem obrtno-produktivnem združništvu, tako, da se bo v
olni meri vključilo v prizadevanje oblasti za znižanje cen in s tem
a dvig življenjskega standarda najširših delovnih množic.

LO pozdravlja prizadevanja in uspehe IO za organizacijo v vsakem po-
ledu odgovarjajočega strokovnega šolstva. Nalaga pa IO, da za izvajanje
vseh določil vajeniškega zakona vzpostavi najtesnejša zvezo in sode-
ovanje z množičnimi organizacijami OF, posebno pa z LMS.

VIII.

LO odobrava ukrepe, ki jih je IO podvzel za kreditiranje kuriva soc.
lbkim slojem našega mesta.

LO odobrava poročilo IO glede uspešnega vključevanja naših množič in
množičnih organizacij v delo patronatov in nalaga IO nalogo, da skrbi
a pravilno poslovanje patronatov in za stalen živ kontakt z nosilci
ih patronatov.

osebno pažnjo mora IO posvetiti higijeni in razširitvi zdravstveno
gigijenične službe našega mesta. Še posebej velja to za ČLO v pogledu
stoče ulic, lokalov in obratov.

LO jemlje na znanje poročilo IO o vprašanju pokojnin in nalaga IO
osebno skrb za enakomerno reševanje in pospešitev izplačila pokojnin.

IX.

LO jemlje na znanje poročilo IO o prijavljanju in upravi narodne imo-
ne, ugotavlja pa obenem, da se mora popis še nezaščitene narodne imo-
ne pospešiti ter naroča IO, da poostri pažnjo nad skrbnim odvajanjem
h dohodkov v fond za obnovo. MLO obseja vsako brezvestno razpolaganje
narodno imovino kakor n. pr. v četrti St. Vič in naroča IO, da v slič-
h primerih izvaja vse posledice.

X.

LO ugotavlja na temelju poročil IO, da se posebno v nekaterih interna-
a dogajajo stvari, ki kažejo na to, da se ti elementi niso ni-
ear naučili in skušajo na vsakem koraku sabotirati in izigravati
ldobitve narodno-osvobodilnega boja. Posebno stopa to ostro v ospredje
onih zavodih, kjer je naša mladina v direktnih stikih in pod vpli-
a redovnic, ki skušajo na najbolj rafiniran način vplivati na
adino, da izstopa s protidržavnimi gesli. Isti element, prežet z du-
a staroga političnega klerikalizma skuša tudi prikazati ločitev cerkve
države kot preganjanje cerkve. MLO naroča IO, da proti takim pojavom
vzame najostrejšje ukrepe in takim protiljudskim elementom onemogoči
ajnje delovanje. Kot eden takih ukrepov naroča MLO Izvršnemu odboru,
izvrši potem stanovanjske komisije in stanovanjskega urada utesnitve
rosterih povsod tam, kjer se kaže to razorno delovanje, ki izkorišča
edanjo obzirnost ljudske oblasti v vprašanju stanovanjskih prostorov
voje škodljive namene. Te omejitve delovanja takih protiljudskih
mentov je treba brezobzirno razkrinkati pred množicami in iste
tegniti k čim tesnejšemu sodelovanju v vseh ukrepih, ki bodo podvzeti.